

Toelichting

Btw-wijzigingen in de EU met betrekking tot
de bijzondere regeling voor kleine ondernemingen

Richtlijn (EU) 2020/285 van de Raad
Uitvoeringsverordening (EU) 2021/2007 van de Commissie

Afwijzing van aansprakelijkheid: deze toelichting is niet juridisch bindend en bevat uitsluitend praktische en informele richtsnoeren over hoe het EU-recht moet worden toegepast volgens het directoraat-generaal Belastingen en Douane-unie van de Commissie.

EUROPESE COMMISSIE

Directoraat-generaal Belastingen en Douane-unie
Directoraat C — Indirecte Belastingen en Fiscaal Beheer
Eenheid C.1 — Beleid inzake belasting over de toegevoegde waarde

Contactpersoon: *taxud-unit-c1@ec.europa.eu*

*Europese Commissie
B-1049 Brussel*

Dit document is opgesteld in opdracht van de Europese Commissie, maar geeft slechts de standpunten van de auteurs weer. De Europese Commissie is niet aansprakelijk voor de gevolgen die voortvloeien uit hergebruik van deze publicatie.

Luxemburg: Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2024

© Europese Unie, 2024

Het beleid ten aanzien van hergebruik van documenten van de Europese Commissie is vastgelegd in Beschikking 2011/833/EU van de Commissie van 12 december 2011 betreffende het hergebruik van documenten van de Commissie (PB L 330 van 14.12.2011, blz. 39). Tenzij anders vermeld, is hergebruik van dit document toegestaan op grond van een Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) -licentie (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Dit betekent dat hergebruik is toegestaan mits de bron correct wordt aangegeven en eventuele wijzigingen worden vermeld.

Deze toelichting heeft als doel om bepaalde delen van de EU-wetgeving inzake btw te verduidelijken. De toelichting is opgesteld door de diensten van de Commissie en is, zoals aangegeven in de afwijzing van aansprakelijkheid op de eerste pagina, niet juridisch bindend.

De toelichting is niet uitputtend: zij gaat weliswaar uitvoerig in op verschillende onderwerpen, maar mogelijk komen niet alle elementen in dit document aan bod.

Gebruikers van de toelichting die geïnteresseerd zijn in een bepaald onderwerp, wordt aangeraden het hele hoofdstuk over dat onderwerp te lezen.

- **Waarom een toelichting?**

De bijzondere regeling voor kleine ondernemingen (“de mkb-regeling”) biedt kleine ondernemingen de mogelijkheid om goederen en diensten aan hun afnemers te verkopen zonder btw in rekening te brengen (btw-vrijstelling) en om in aanmerking te komen voor een aantal vereenvoudigingen met betrekking tot hun nalevings- en factureringsverplichtingen. Deze regeling is facultatief, zodat kleine ondernemingen kunnen besluiten deze toe te passen — mits zij aan de voorwaarden voldoen — of zich aan de normale btw-regels te houden en btw in rekening te brengen aan hun afnemers.

Deze toelichting vloeit voort uit de wijziging van de bestaande regels voor de toepassing van de mkb-regeling. De nieuwe regels zijn van toepassing vanaf 1 januari 2025. Het doel van de toelichting is de werking van de mkb-regeling op basis van de nieuwe regels toe te lichten en een **beter inzicht te verschaffen in de op EU-niveau vastgestelde wetgeving**, met name [Richtlijn \(EU\) 2020/285](#) van de Raad tot wijziging van Richtlijn 2006/112/EG van de Raad (btw-richtlijn) en Verordening (EU) nr. 904/2010 betreffende administratieve samenwerking.

- **Wat staat er in de toelichting?**

De “toelichting” moet worden gezien als een **leidraad** die kan worden gebruikt om de praktische toepassing van de nieuwe regels met betrekking tot de bijzondere regeling voor kleine ondernemingen te verduidelijken. In de toelichting worden de regels uitgelegd die van toepassing zijn vanaf 1 januari 2025, zowel de bestaande regels die na 1 januari 2025 van toepassing blijven als de nieuwe regels.

De verwijzingen naar de artikelen van de btw-richtlijn zijn die welke van toepassing zijn met ingang van 1 januari 2025, tenzij anders is bepaald.

In deze toelichting vindt u onder meer antwoorden op de volgende vragen:

- Wat is de mkb-regeling en hoe werkt deze?
 - Wat zijn de verschillen tussen de mkb-regeling en de normale btw-regeling?
 - Als ik de mkb-regeling al in mijn lidstaat toepas, wat verandert er dan met ingang van 1 januari 2025 voor mij?
 - Wat moet ik doen als ik de mkb-regeling niet toepas, maar dat vanaf 1 januari 2025 wel in mijn lidstaat wil doen?
 - Wat is de “grensoverschrijdende” mkb-regeling en wat zijn de voorwaarden voor de toepassing ervan?
 - Wat moet ik doen als ik de mkb-regeling niet langer wil toepassen?
 - Als ik de éénloketregeling (*one-stop shop*, “OSS”) gebruik, wat verandert er dan voor mij?
-

- **Aard van de toelichting**

De toelichting is het resultaat van samenwerking: hoewel de toelichting is uitgevaardigd door het directoraat-generaal Belastingen en Douane-unie van de Europese Commissie (DG TAXUD), zijn respectievelijk lidstaten en bedrijven, de groep over de toekomst van de btw (GFV) en de deskundigengroep op het gebied van de btw (VEG) geraadpleegd.

Deze toelichting is niet juridisch bindend. De toelichting is geen formeel advies van de Europese Commissie, en de Europese Commissie is niet gehouden aan de hierin weergegeven standpunten.

De toelichting vervangt de richtsnoeren van het btw-comité niet; die hebben een eigen functie. Bovendien zijn ze verschillend van aard: de toelichting is geen weergave van de opvattingen van DG TAXUD, terwijl de richtsnoeren van het btw-comité worden opgesteld door het gelijknamige adviserende comité dat bestaat uit vertegenwoordigers van de lidstaten en de Commissie. Toch zijn in de tekst verschillende richtsnoeren over de bijzondere mkb-regeling opgenomen die op het moment van publicatie van deze toelichting al waren vastgesteld door het btw-comité, om alle beschikbare informatie over het onderwerp te vermelden.

De nationale belastingdiensten kunnen ook hun eigen richtsnoeren uitvaardigen voor de toepassing van de nieuwe btw-regels met betrekking tot de bijzondere mkb-regeling.

De toelichting is een werk in uitvoering: deze toelichting is geen eindproduct, maar geeft de stand van zaken op een bepaald moment in de tijd weer overeenkomstig de op dat moment beschikbare kennis en ervaringen.

Inhoudsopgave

Inhoud

Inhoudsopgave	4
Lijst van figuren	7
Afkortingen	10
Verklarende woordenlijst	11
Samenvatting	15
1. Inleiding	18
1.1. De basiswerking van de normale btw-regeling.....	18
1.2. Bijzondere regeling voor kleine ondernemingen.....	19
1.2.1. Het begrip “kleine onderneming”.....	19
1.2.2. Btw-vrijstelling en btw-af trek.....	20
1.2.3. Facultatieve toepassing.....	21
1.2.4. Minder nalevingswerkzaamheden.....	22
1.3. Reden voor de herziening van de mkb-regeling.....	22
1.4. Hoeksteen van de nieuwe mkb-regeling: uitbreiding van het territoriale toepassingsgebied.....	24
1.5. De nieuwe mkb-regeling: twee toepassingslagen.....	25
1.5.1. Binnenlandse laag.....	26
1.5.2. Grensoverschrijdende laag.....	26
1.6. Relevante rechtshandelingen.....	28
2. Belangrijkste kenmerken van de nieuwe mkb-regeling	30
2.1. Het begrip “vestiging”.....	30
2.1.1. Lidstaat van vestiging.....	30
2.1.2. De situatie van de vaste inrichting en de btw-registratie van kleine ondernemingen in de EU.....	32
2.1.3. De situatie van kleine ondernemingen van buiten de EU.....	32
2.2. Toepassingsgebied.....	33
2.2.1. Handelingen waarop de regeling betrekking heeft.....	33
2.2.2. Uitgesloten handelingen.....	34
2.2.3. Wat prevaleert: de mkb-regeling of de normale btw-regeling?.....	35

2.3.	Nationale jaarlijkse drempel versus sectorale drempels	41
2.4.	Berekening van de jaarmzet	41
3.	“Binnenlandse” mkb-regeling.....	46
3.1.	Voorwaarden voor de toepassing van deze regeling.....	46
3.1.1.	Lidstaat van vestiging	46
3.1.2.	Handelingen waarop de regeling betrekking heeft.....	47
3.1.3.	Nationale jaarlijkse drempel versus sectorale drempels	47
3.2.	Vereenvoudigingen in het kader van deze regeling.....	49
3.2.1.	Registratie.....	49
3.2.2.	Btw-aangiften	50
3.2.3.	Boekhouding.....	50
3.2.4.	Facturen.....	51
3.2.5.	Overige administratieve verplichtingen	51
3.3.	Verlaten van de regeling	51
3.3.1.	Overstappen naar de grensoverschrijdende mkb-regeling.....	51
3.3.2.	Verplaatsing van de zetel van bedrijfsuitoefening.....	52
3.3.3.	Vrijwillige beëindiging	52
3.3.4.	Uitsluiting	53
3.3.5.	Quarantaineperiode	58
4.	“Grensoverschrijdende” mkb-regeling.....	60
4.1.	Jaarmzet in de Unie: toetsing aan de toelatingscriteria	61
4.2.	Nationale jaarlijkse drempel	64
4.3.	Voorafgaande kennisgeving.....	70
4.3.1.	Inhoud	71
4.3.2.	Te rapporteren bedragen	74
4.3.3.	Invullen van de voorafgaande kennisgeving: jaarmzet en drempels.....	75
4.3.4.	Taal	79
4.3.5.	Valuta.....	79
4.4.	Uniek individueel identificatienummer (EX-nummer).....	81
4.5.	Registratieprocedure	82
4.5.1.	Periode	82
4.5.2.	Begindatum	84
4.6.	Actualisering van een voorafgaande kennisgeving.....	85
4.6.1.	Wijziging in de informatie met betrekking tot de kleine onderneming.....	86
4.6.2.	Uitbreiding naar één of meer andere lidstaten.....	86

4.6.3.	Materiële fouten die zijn ontdekt voordat het EX-nummer is toegekend.....	87
4.6.4.	Correcties en fouten die worden ontdekt nadat het EX-nummer is toegekend.....	87
4.7.	Kwartaalopgaven	88
4.7.1.	Op te nemen waarden.....	91
4.7.2.	Bijzonder geval — eerste kwartaalopgave	91
4.7.3.	Bijzonder geval — overschrijding van de drempel voor de jaaromzet in de Unie: definitieve opgave	93
4.7.4.	Correcties	94
4.7.5.	Overige vereenvoudigde verplichtingen	95
4.7.6.	Gevolgen van niet-nakoming.....	95
4.8.	De grensoverschrijdende mkb-regeling verlaten.....	97
4.8.1.	Vrijwillige beëindiging	97
4.8.2.	Uitsluiting	99
4.9.	Beroep.....	106
5.	Aftrek van voorbelasting	107
5.1.	Binnenlandse mkb-regeling	107
5.2.	Grensoverschrijdende mkb-regeling.....	108
6.	Interactie met de normale btw-regeling	114
6.1.	Handelingen die aanleiding geven tot registratie voor btw-doeleinden.....	114
6.2.	Van de mkb-regeling uitgesloten handelingen	117
7.	Interactie met andere bijzondere regelingen	118
7.1.	Interactie tussen de mkb-regeling en de éénloketregeling (OSS)	118
7.1.1.	De mkb-regeling en de Unie-éénloketregeling: mogelijkheden van gebruik naast elkaar	118
7.1.2.	Afstandsverkopen van goederen en telecommunicatie-, omroep- en elektronische diensten aan afnemers: plaats van levering.....	120
7.1.3.	De mkb-regeling en de Unie-éénloketregeling: scenario's	123
7.2.	Interactie tussen de mkb-regeling en de éénloketregeling voor invoer (IOSS)	127
7.3.	De mkb-regeling en de forfaitaire regeling voor landbouwproducenten.....	127
7.4.	De mkb-regeling, regeling voor reisbureaus en regeling voor gebruikte goederen.....	128
7.5.	De mkb-regeling en regeling voor beleggingsgoud.....	128
8.	Kastelsel.....	130
	Bijlage — de werking van degressieve belastingvermindering	131

Lijst van figuren

Figuur 1: inning van de btw in het kader van de normale btw-regeling	19
Figuur 2: kernmechanisme van de mkb-regeling	20
Figuur 3: plaats van belastingheffing: oorsprong versus bestemming.....	23
Figuur 4: geografisch toepassingsgebied van de mkb-regeling tot en met 31 december 2024.....	24
Figuur 5: geografisch toepassingsgebied van de mkb-regeling vanaf 1 januari 2025.25	
Figuur 6: binnenlandse toepassingslaag van de mkb-regeling.....	26
Figuur 7: grensoverschrijdende toepassingslaag van de mkb-regeling — scenario A1 ..	26
Figuur 8: grensoverschrijdende toepassingslaag van de mkb-regeling — scenario A2 ..	27
Figuur 9: grensoverschrijdende toepassingslaag van de mkb-regeling — scenario B	27
Figuur 10: plaats van vestiging in het kader van de mkb-regeling	31
Figuur 11: btw-vrijstelling voor b2b-leveringen van goederen naar een andere lidstaat	36
Figuur 12: verrichting van diensten aan een zakelijke afnemer in een andere lidstaat ..	38
Figuur 13: afstandsverkopen van goederen aan eindverbruikers.....	39
Figuur 14: leveringen van goederen die naar buiten de EU worden vervoerd of verzonden	40
Figuur 15: berekening van de jaaronzet — overzichtstabel.....	44
Figuur 16: nationale jaarlijkse drempel — voorgaande en lopende kalenderjaren.....	48
Figuur 17: nationale jaarlijkse drempel — lopend kalenderjaar en twee voorgaande kalenderjaren.....	49
Figuur 18: toepassing van de overgangperiode — voorbeeld A.....	54
Figuur 19: toepassing van de overgangperiode — voorbeeld B.....	55
Figuur 20: datum van uitsluiting van de mkb-regeling — scenario A	56
Figuur 21: datum van uitsluiting van de mkb-regeling — scenario B.....	57
Figuur 22: datum van uitsluiting van de mkb-regeling — scenario C.....	58
Figuur 23: quarantaineperiode gedurende één kalenderjaar	59
Figuur 24: quarantaineperiode gedurende twee kalenderjaren.....	59
Figuur 25: toepassing van de waarborg voor de jaaronzet in de Unie — scenario A	62
Figuur 26: toepassing van de waarborg voor de jaaronzet in de Unie — scenario B	63

Figuur 27: toepassing van de waarborg voor de jaarmzet in de Unie — scenario C	64
Figuur 28: toepassing van de nationale jaarlijkse drempel — scenario A	65
Figuur 29: toepassing van de nationale jaarlijkse drempel — scenario B	66
Figuur 30: toepassing van de nationale jaarlijkse drempel — scenario C	67
Figuur 31: toepassing van de nationale jaarlijkse drempel — scenario D	68
Figuur 32: toepassing van de nationale jaarlijkse drempel — scenario E	69
Figuur 33: lidstaat van vestiging als enig contactpunt tussen de kleine onderneming en de andere lidstaten	70
Figuur 34: voorafgaande kennisgeving — één nationale drempel	77
Figuur 35: voorafgaande kennisgeving — variërende sectorale drempels, scenario 1 ...	78
Figuur 36: voorafgaande kennisgeving — variërende sectorale drempels, scenario 2 ...	79
Figuur 37: voorafgaande kennisgeving — andere nationale valuta dan euro	80
Figuur 38: het unieke individuele identificatienummer (het EX-nummer)	81
Figuur 39: tijdlijn van de gewone registratieprocedure	83
Figuur 40: de begindatum	85
Figuur 41: verslagperioden en indieningstermijn	88
Figuur 42: kwartaalopgave — voorbeeld van een opgave	90
Figuur 43: uitsluiting — overschrijding van de jaarlijkse Uniedrempel	100
Figuur 44: quarantaineperiode voor overschrijding van de jaarlijkse omzeldrempel in de Unie	101
Figuur 45: uitsluiting — overschrijding nationale jaarlijkse drempel	103
Figuur 46: quarantaineperiode gedurende één kalenderjaar	104
Figuur 47: quarantaineperiode gedurende twee kalenderjaren	105
Figuur 48: binnenlandse mkb-regeling en recht op btw-aftrek	107
Figuur 49: grensoverschrijdende mkb-regeling en btw-aftrek — scenario A	108
Figuur 50: mkb-regeling en btw-aftrek — scenario B	109
Figuur 51: mkb-regeling en btw-aftrek — scenario C	110
Figuur 52: grensoverschrijdende mkb-regeling en btw-aftrek — scenario D	111
Figuur 53: grensoverschrijdende mkb-regeling en btw-aftrek — scenario E	112
Figuur 54: grensoverschrijdende mkb-regeling en btw-aftrek — scenario F	113
Figuur 55: de mkb-regeling en de éénloketregeling	119
Figuur 56: afstandsverkopen van goederen en telecommunicatie-, omroep- en elektronische diensten aan eindverbruikers	122

Figuur 57: normaal btw-regime versus kasstelsel130

Afkortingen

B2B	Business-to-business
B2C	Business-to-consumer
Btw	Belasting over de toegevoegde waarde
Btw-richtlijn	Richtlijn 2006/112/EG van de Raad
Btw-uitvoeringsverordening	Uitvoeringsverordening (EU) nr. 282/2011 van de Raad
EU	Europese Unie
Hof	Hof van Justitie van de Europese Unie
IOSS	Eénloketsysteem voor invoer (<i>Import One-Stop Shop</i>)
LS	Lidstaat
LS-VES	Lidstaat van vestiging
LS-VRIJ	Lidstaat van vrijstelling/lidstaat die de vrijstelling verleent
Mkb	Kleine onderneming
Mkb-regeling	Bijzondere regeling voor kleine ondernemingen
OSS	Eénloketsysteem (<i>One-Stop Shop</i>)

Verklarende woordenlijst

Afstandsverkoop van diensten: diensten die door een in een lidstaat gevestigde dienstverrichter worden verleend aan eindverbruikers in een andere lidstaat of lidstaten.

Afstandsverkoop van goederen: goederenleveringen van een in een lidstaat gevestigde leverancier aan eindverbruikers in een andere lidstaat of lidstaten.

Binnenlandse mkb-regeling: de mkb-regeling die alleen van toepassing is in de lidstaat van vestiging.

Binnenlandse vrijstelling: de vrijstelling die wordt verleend aan een belastingplichtige die is gevestigd in de lidstaat waar de btw verschuldigd is¹.

EX-nummer: het unieke individuele identificatienummer met het achtervoegsel “EX”² waarmee de lidstaat van vestiging een belastingplichtige identificeert die gebruik wil maken van de grensoverschrijdende vrijstelling.

Grensoverschrijdende levering van goederen en diensten: goederenleveringen en diensten waarbij de leverancier of dienstverrichter zich in een lidstaat bevindt en de btw over die levering verschuldigd is in een andere lidstaat.

Grensoverschrijdende mkb-regeling: een laag van de bijzondere regeling voor kleine ondernemingen die verwijst naar de toepassing van de regeling hetzij in andere lidstaten dan de lidstaat van vestiging³, hetzij zowel in de lidstaat van vestiging als in andere lidstaten.

Grensoverschrijdende vrijstelling: de vrijstelling die in het kader van de grensoverschrijdende mkb-regeling⁴ wordt verleend.

Grondgebied van de Gemeenschap: het grondgebied van de lidstaten als omschreven in titel II, artikel 5, van de btw-richtlijn.

¹ Artikel 284, lid 1, van de btw-richtlijn.

² Artikel 284, lid 3, van de btw-richtlijn.

³ Artikel 284, lid 2, van de btw-richtlijn.

⁴ Artikel 284, lid 2, van de btw-richtlijn.

Inkomende handelingen: de binnenlandse aankoop van goederen en diensten (ook met verleggingsregeling), de aankoop van goederen uit een andere lidstaat, de aankoop van diensten van een in een andere lidstaat gevestigde dienstverrichter, de invoer van goederen en de aankoop van diensten uit niet-EU-landen.

Jaarlijkse drempel in de Unie: vastgesteld op 100 000 EUR en alleen kleine ondernemingen waarvan de jaaromzet in de Unie de drempel in de Unie niet overschrijdt, komen in aanmerking voor toepassing van de grensoverschrijdende mkb-regeling. De jaarlijkse drempel in de Unie zorgt ervoor dat alleen kleine ondernemingen in aanmerking komen voor de grensoverschrijdende vrijstelling.

Jaaromzet in de lidstaat: het totale jaarbedrag, de btw niet inbegrepen, van de goederenleveringen en diensten door een belastingplichtige in deze lidstaat gedurende een kalenderjaar.

Jaaromzet in de Unie: het totale jaarbedrag, de btw niet inbegrepen, van de leveringen van goederen en diensten verricht door een kleine onderneming binnen het grondgebied van de Gemeenschap gedurende een kalenderjaar.

Kleine onderneming: een natuurlijke persoon die een economische activiteit uitoefent, een ondernemer, rechtspersoon enz.

Levering van goederen binnen de EU: goederenleveringen die van de ene naar de andere lidstaat worden vervoerd.

Lidstaat van vestiging (LS-VES): de lidstaat waar een kleine onderneming is gevestigd die in aanmerking komt voor vrijstelling voor de goederenleveringen en diensten in het kader van de mkb-regeling⁵; dat is de lidstaat waar de functies van het hoofdkantoor van die kleine onderneming worden uitgeoefend of, in het geval van een natuurlijke persoon, waar die persoon zijn woonplaats heeft⁶.

Lidstaat van vrijstelling (LS-VRIJ): elke andere lidstaat dan die van vestiging waar een kleine onderneming in aanmerking komt voor vrijstelling voor de goederenleveringen en diensten in het kader van de mkb-regeling.

⁵ Om te bepalen wat er nodig is om als gevestigd in een lidstaat te worden beschouwd, zie ook de richtsnoeren van de 123e vergadering van 20 november 2023 — document A — taxud.c.1 (2024)794997 — Werkdocument nr. 1075 (blz. 295).

⁶ Om te bepalen wat er nodig is om als gevestigd in een lidstaat te worden beschouwd, zie ook de richtsnoeren van de 123e vergadering van 20 november 2023 — document A — taxud.c.1 (2024)794997 — Werkdocument nr. 1075 (blz. 295).

Mkb-regeling: de bijzondere regeling voor kleine ondernemingen zoals vastgesteld in titel XII, hoofdstuk 1, van de btw-richtlijn⁷.

Nationale jaarlijkse drempel: de bovengrens die door een lidstaat is vastgesteld voor de toepassing van de btw-vrijstelling in het kader van de mkb-regeling. Deze drempel mag niet hoger zijn dan 85 000 EUR (of de tegenwaarde daarvan in de nationale munteenheid).

Normale btw-regeling: de normale btw-regels van de btw-richtlijn.

Plaats van vestiging: de plaats waar de kleine onderneming haar zetel van bedrijfsuitoefening heeft gevestigd. De plaats van vestiging van een natuurlijke persoon is waar hij zijn woonplaats heeft.

Sectorale drempels: de situatie waarin een lidstaat meer dan één nationale jaarlijkse drempel toepast. Sectorale drempels zijn door een lidstaat vastgestelde drempels voor de jaaromzet waaronder een kleine onderneming in aanmerking kan komen voor toepassing van de mkb-regeling en btw-vrijstelling kan krijgen. Deze sectorale drempels mogen echter niet hoger zijn dan 85 000 EUR (of de tegenwaarde daarvan in de nationale munteenheid).

Uitgaande handelingen: lokale goederenleveringen en diensten, grensoverschrijdende goederenleveringen en diensten, en goederenleveringen en diensten aan afnemers die in niet-EU-landen zijn gevestigd.

Uitvoer van goederen: goederenleveringen waarbij de goederen van een lidstaat naar een niet-EU-land worden vervoerd.

Vrijgestelde kleine onderneming: (in het kader van deze bijzondere regeling) een eenmanszaak die of een bedrijf dat, in het kader van de mkb-regeling een btw-vrijstelling geniet in de lidstaat waar de btw verschuldigd zou zijn op grond van de normale btw-regeling.

Werkdagen: alle dagen met uitzondering van feestdagen, zondagen en zaterdagen, overeenkomstig artikel 2, lid 2, van [Verordening \(EEG, Euratom\) nr. 1182/71](#) van de Raad van 3 juni 1971 houdende vaststelling van de regels die van toepassing zijn op termijnen, data en aanvangs- en vervaltijden.

⁷ Elke verwijzing naar de bepalingen betreffende de mkb-regeling waarnaar in deze toelichting wordt verwezen, wordt geacht te verwijzen naar de bepalingen in de tekst ervan met ingang van 1 januari 2025.

Windsor-kaderregelingen: de regelingen die zijn vastgesteld door het Gemengd Comité dat is opgericht bij het Akkoord inzake de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland uit de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, zoals vastgelegd in Besluit nr. 1/2023 van 24 maart 2023 tot vaststelling van regelingen met betrekking tot het Windsor-kader [2023/819].

Samenvatting

Algemeen

- De mkb-regeling is een bijzondere btw-regeling die kleine ondernemingen in staat stelt geen btw in rekening te brengen op hun leveringen van goederen en diensten en die dus de daarmee samenhangende btw-nalevingsverplichtingen versoepelt. De keerzijde van de btw-vrijstelling is het verlies van het recht op aftrek van voorbelasting over de aankopen van goederen en diensten die verband houden met de vrijgestelde leveringen.
- De mkb-regeling is facultatief en bestaat in bijna alle lidstaten.
- Tot en met 31 december 2024 is de mkb-regeling alleen toegankelijk voor kleine ondernemingen die gevestigd zijn in de lidstaat waar de btw verschuldigd is (binnenlandse toepassing van de mkb-regeling). De verschuiving van de belasting op leveringen van goederen en diensten van de plaats van oorsprong naar de plaats van bestemming heeft geleid tot een aantal ongelijkheden tussen kleine ondernemingen die al dan niet in dezelfde lidstaat zijn gevestigd. Om alle kleine ondernemingen gelijkwaardig te maken, zijn de regels van de mkb-regeling herzien en zijn er enkele nieuwe gemeenschappelijke regels in het leven geroepen.
- Met ingang van 1 januari 2025 is de mkb-regeling dus ook toegankelijk voor kleine ondernemingen die niet gevestigd zijn in de lidstaat waar de btw verschuldigd is (grensoverschrijdende toepassing van de mkb-regeling). De binnenlandse toepassing van de mkb-regeling blijft van toepassing. De mkb-regeling staat alleen open voor kleine ondernemingen die in de Europese Unie zijn gevestigd.
- De mkb-regeling en de éénloketregeling van de Unie (OSS) zijn verenigbaar en kunnen naast elkaar bestaan.

De binnenlandse mkb-regeling

- Om de binnenlandse mkb-regeling toe te passen, moet de kleine onderneming een jaaronzet hebben die niet hoger is dan de nationale jaarlijkse drempel of de toepasselijke sectorale drempel die door de lidstaat van vestiging is vastgesteld. Deze drempel mag niet hoger zijn dan 85 000 EUR.
-

- Indien een kleine onderneming alleen de binnenlandse mkb-regeling toepast, moet zij contact opnemen met haar lidstaat van vestiging om informatie te verkrijgen over haar eventuele btw-nalevingsverplichtingen (inschrijving, btw-aangifte enz.), aangezien elke lidstaat zijn eigen regels mag vaststellen en kleine ondernemingen kan ontheffen van een of meer van deze btw-verplichtingen.
- Indien een kleine of middelgrote onderneming de mkb-regeling zowel in haar lidstaat van vestiging als in een of meer lidstaten wil toepassen, moet zij de regels voor de grensoverschrijdende mkb-regeling toepassen.

De grensoverschrijdende mkb-regeling

- Om in aanmerking te komen voor de grensoverschrijdende mkb-regeling mag de totale jaaromzet van de kleine of middelgrote onderneming in de 27 lidstaten niet hoger zijn dan de jaarlijkse drempel in de Unie van 100 000 EUR of de tegenwaarde daarvan in de nationale munteenheid.
 - Bovendien mag de jaaromzet van de kleine of middelgrote onderneming in elk van de lidstaten waar zij de grensoverschrijdende mkb-regeling wil toepassen, niet hoger zijn dan de nationale jaarlijkse drempel of de toepasselijke sectorale drempel die in elk van die lidstaten van toepassing is.
 - De kleine of middelgrote onderneming mag slechts één enkele voorafgaande kennisgeving indienen in haar lidstaat van vestiging om om toegang tot de grensoverschrijdende mkb-regeling te verzoeken. De lidstaat van vestiging fungeert als contactpunt tussen de kleine onderneming en de andere lidstaat of lidstaten.
 - De btw-verplichtingen van de kleine onderneming worden vereenvoudigd: er moet één enkele kwartaalopgave over de omzet van de kleine of middelgrote onderneming in de 27 lidstaten in de lidstaat van vestiging worden ingediend. De kleine of middelgrote onderneming mag vereenvoudigde facturen uitreiken.
 - Een kleine of middelgrote onderneming kan de grensoverschrijdende mkb-regeling vrijwillig verlaten in een of meer lidstaten.
 - Een kleine of middelgrote onderneming wordt in alle lidstaten van de grensoverschrijdende mkb-regeling uitgesloten wanneer haar jaaromzet in de Unie meer dan 100 000 EUR bedraagt. Ook wanneer haar jaaromzet in de Unie van 100 000 EUR niet wordt overschreden, wordt een kleine of middelgrote onderneming in een of meer lidstaten van vrijstelling uitgesloten indien en wanneer haar jaaromzet in een of meer lidstaten van vrijstelling de door deze lidstaat van vrijstelling vastgestelde nationale jaarlijkse drempel overschrijdt (of de overgangperiode verstrijkt).
-

- De uitsluiting van de grensoverschrijdende mkb-regeling mag de kleine onderneming er niet van weerhouden de binnenlandse mkb-regeling toe te passen, mits zij aan de voorwaarden van haar lidstaat van vestiging voldoet.
 - De mkb- en OSS-regelingen kunnen naast elkaar bestaan. Een kleine onderneming kan de mkb-regeling in sommige lidstaten toepassen (met inbegrip van de lidstaat van vestiging) en de OSS-regeling in andere lidstaten (maar de éénloketregeling kan niet worden toegepast in de lidstaat van vestiging). Indien de kleine onderneming in een of meer lidstaten van de grensoverschrijdende mkb-regeling wordt uitgesloten, kan zij voor deze lidstaat of lidstaten de éénloketregeling toepassen.
-

1. Inleiding

In de toelichting wordt verwezen naar de **regels die gelden vanaf 1 januari 2025**, zowel de **bestaande regels** die van toepassing blijven als alle **nieuwe regels**.

In dit punt worden de volgende vragen beantwoord:

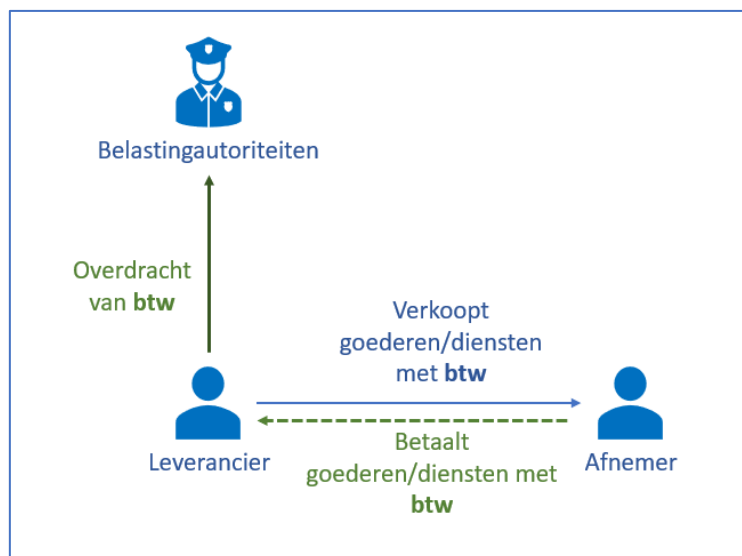
- a) Hoe werkt de normale btw-regeling in een notendop?
- b) Wat is de bijzondere regeling voor kleine ondernemingen (“de mkb-regeling”)?
- c) Waarom worden de regels van de mkb-regeling gewijzigd?

1.1. De basiswerking van de normale btw-regeling

In de regel moet een bedrijf dat goederen en/of diensten verkoopt (hierna “leverancier” genoemd) zijn afnemer btw in rekening brengen. De afnemer betaalt de btw aan de leverancier en deze draagt deze btw over aan de belastingdienst. In beginsel **geeft het in rekening brengen van btw aan afnemers de leverancier het recht om de btw af te trekken die is betaald over de aankopen** van goederen en diensten die worden gebruikt om deze belaste leveringen te verrichten⁸.

De onderstaande figuur geeft een overzicht van de wijze waarop een leverancier in het kader van de normale btw-regeling btw int van zijn afnemer voor rekening van de belastingdienst.

⁸ Artikel 168 van de btw-richtlijn.

Figuur 1: inning van de btw in het kader van de normale btw-regeling

Om de belastingdienst te helpen de btw te innen, bevat de btw-richtlijn⁹ een reeks regels die bedrijven moeten volgen (bv. btw-registratie, facturering, boekhouding en verslaglegging). Bij de naleving van deze regels dragen kleine ondernemingen verhoudingsgewijs hogere nalevingskosten dan grote ondernemingen vanwege de beperktere middelen waarover zij beschikken en de complexiteit en verschillen tussen de nationale btw-stelsels.

1.2. Bijzondere regeling voor kleine ondernemingen

De **bijzondere regeling voor kleine ondernemingen** (hierna “de mkb-regeling” genoemd) in titel XII, hoofdstuk 1, van de btw-richtlijn heeft tot doel de nalevingslasten voor kleine ondernemingen bij het verwerken van btw te verlichten door de toepassing van de **btw-vrijstelling** op de goederenleveringen en diensten, wat leidt tot **minder nalevingswerkzaamheden**.

1.2.1. Het begrip “kleine onderneming”

De mkb-regeling is bedoeld voor kleine ondernemingen. In het kader van deze toelichting wordt onder kleine ondernemingen verstaan elke persoon die voor btw-

⁹ Richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde (PB L 347 van 11.12.2006, blz. 1).

doeleinden als belastingplichtige wordt beschouwd¹⁰, ongeacht de vorm (zelfstandige, freelancer, start-up, vennootschap met rechtspersoonlijkheid, natuurlijke persoon die een economische activiteit uitoefent enz.) en die een jaaromzet in de Europese Unie heeft die niet meer bedraagt dan 100 000 EUR (grensoverschrijdende mkb-regeling) of de nationale jaarlijkse drempel of sectorale drempel van de lidstaat van vestiging (binnenlandse mkb-regeling).

1.2.2. Btw-vrijstelling en btw-aftrek

In het kader van de mkb-regeling kan een kleine onderneming **vrijstelling van btw verlenen voor leveringen**¹¹ van goederen en diensten aan haar afnemers — bedrijven en/of eindverbruikers — mits haar jaaromzet onder een door de betrokken lidstaten vastgestelde jaarlijkse drempel blijft. De btw-vrijstelling houdt in dat de kleine onderneming **haar afnemers geen btw aanreket**. De keerzijde van de btw-vrijstelling in het kader van de mkb-regeling is dat de kleine onderneming de **voorbelasting op haar aankopen van goederen en diensten** die worden gebruikt om deze vrijgestelde leveringen te verrichten, **niet mag aftrekken**¹², zoals geïllustreerd in figuur 2.

Figuur 2: kernmechanisme van de mkb-regeling

¹⁰ Titel III bij de btw-richtlijn.

¹¹ Artikel 284 van de btw-richtlijn. De degressieve belastingvermindering is met ingang van 1 januari 2025 niet meer van toepassing.

¹² Meer informatie over het recht op btw-aftrek is te vinden in punt 5.

1.2.3. Facultatieve toepassing

De toepassing van de **mkb-regeling is facultatief**, zowel voor de lidstaten als voor kleine ondernemingen.

Dit betekent dat de **lidstaten ervoor kunnen kiezen** de mkb-regeling al dan niet in hun nationale wetgeving ten uitvoer te leggen. Indien een lidstaat (lidstaat 1) ervoor kiest deze regeling ten uitvoer te leggen voor binnen zijn rechtsgebied gevestigde kleine ondernemingen (“binnenlandse vrijstelling”), is hij verplicht de toepassing van de btw-vrijstelling uit te breiden tot kleine ondernemingen die aan de voorwaarden voldoen en die in een andere lidstaat gevestigd zijn (“grensoverschrijdende vrijstelling”) en die de btw-vrijstelling in lidstaat 1 willen toepassen. Indien een lidstaat (lidstaat 2) de mkb-regeling niet ten uitvoer legt, kan geen van de kleine ondernemingen, al dan niet in lidstaat 2 gevestigd, de mkb-regeling in lidstaat 2 toepassen.

Indien een lidstaat ervoor kiest de mkb-regeling in zijn rechtsgebied niet ten uitvoer te leggen, blijft het de lidstaat van vestiging en fungeert hij als contactpunt tussen in zijn rechtsgebied gevestigde kleine ondernemingen en alle andere lidstaten waar deze kleine ondernemingen de grensoverschrijdende vrijstelling willen toepassen (zie punt 4).

Het facultatieve karakter ervan houdt in dat **elke kleine onderneming** die aan de voorwaarden voldoet, **kan kiezen** of zij de mkb-regeling al dan niet toepast¹³ (indien zij wordt uitgevoerd door de lidstaat waar zij gebruik wil maken van de btw-vrijstelling). Indien de kleine onderneming besluit de mkb-regeling toe te passen, geldt de btw-vrijstelling voor al haar leveringen. Indien zij besluit de mkb-regeling niet toe te passen, zal de normale btw-regeling standaard op alle leveringen van toepassing zijn. De lidstaten kunnen echter vereenvoudigde btw-regels¹⁴ toepassen op kleine ondernemingen die de mkb-regeling niet toepassen.

Kleine ondernemingen die aan alle voorwaarden voldoen, kunnen kiezen vanaf welk moment zij de mkb-regeling zullen toepassen, zowel binnenlands als grensoverschrijdend. Een kleine onderneming die haar economische activiteiten aanvangt, kan de mkb-regeling toepassen als zij aan de voorwaarden voldoet. Een kleine onderneming die de normale btw-regeling toepast en afnemers btw in rekening brengt, kan ook besluiten dit te wijzigen en de btw-vrijstelling toe te passen op haar leveringen van goederen en diensten. De kleine onderneming die de mkb-regeling wil toepassen, doet dit in elk geval met het voornemen deze doorlopend toe te passen. Dit betekent

¹³ Artikel 290 van de btw-richtlijn.

¹⁴ Artikel 281 van de btw-richtlijn.

dat een kleine onderneming niet kan kiezen voor een opt-in en een opt-out voor de mkb-regeling wanneer het de kleine onderneming uitkomt.

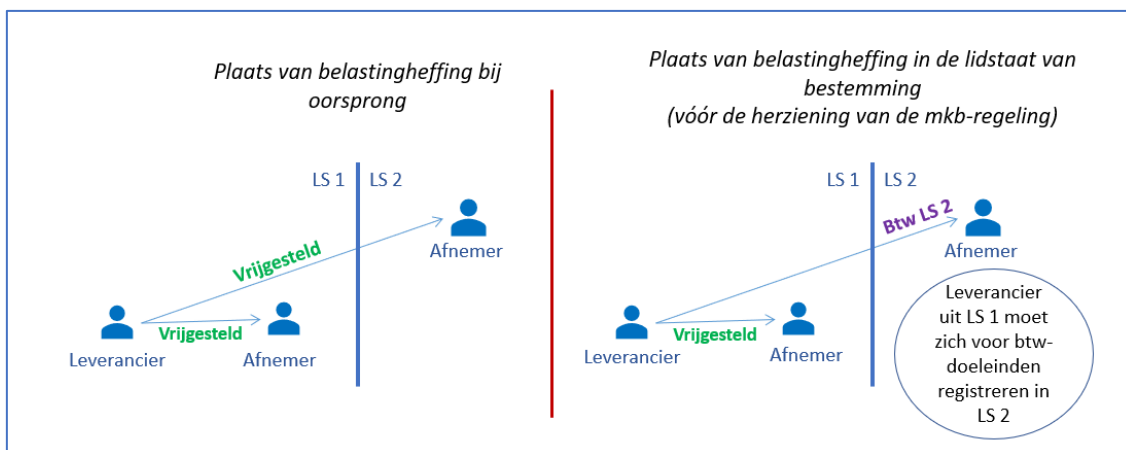
1.2.4. Minder nalevingswerkzaamheden

Om de administratieve lasten voor kleine ondernemingen te verlichten, worden de btw-nalevingsverplichtingen vereenvoudigd, zoals uiteengezet in de volgende delen van deze toelichting. In sommige gevallen waarin een kleine onderneming besluit de mkb-regeling alleen toe te passen in haar lidstaat van vestiging (“binnenlandse vrijstelling”), kan die lidstaat deze onderneming ontheffen van alle of bepaalde btw-verplichtingen, zoals de verplichting om zich voor btw-doeleinden te registreren, btw-aangiften in te dienen, facturen uit te reiken, een boekhouding te voeren en andere administratieve verplichtingen na te komen¹⁵ (zie punt 3). De kleine onderneming wordt ook vrijgesteld van bepaalde nalevingsverplichtingen in het kader van de grensoverschrijdende mkb-regeling (zie punt 4).

1.3. Reden voor de herziening van de mkb-regeling

De mkb-regeling werd in 1977 ingevoerd. De herziening ervan is het gevolg van de wijziging van de plaats van belastingheffing op de goederenleveringen en diensten van de plaats van **oorsprong** (waar de leverancier is gevestigd) naar de plaats van **bestemming** (waar de goederen en diensten worden verbruikt). Dit heeft voor de toepassing van de mkb-regeling geleid tot concurrentieverstoring tussen kleine ondernemingen die wel en kleine ondernemingen die niet gevestigd zijn in een en dezelfde lidstaat. Figuur 3 bevat nadere details over de effecten van belastingheffing op de plaats van oorsprong versus op de plaats van bestemming.

¹⁵ Artikelen 292 ter en 292 quater van de btw-richtlijn. Voor meer informatie over de vereenvoudigingen die in elke lidstaat van toepassing zijn, zie het mkb-webportaal (<https://sme-vat-rules.ec.europa.eu>).

Figuur 3: plaats van belastingheffing: oorsprong versus bestemming

Verklaring plaats van belastingheffing bij oorsprong (links in de figuur):

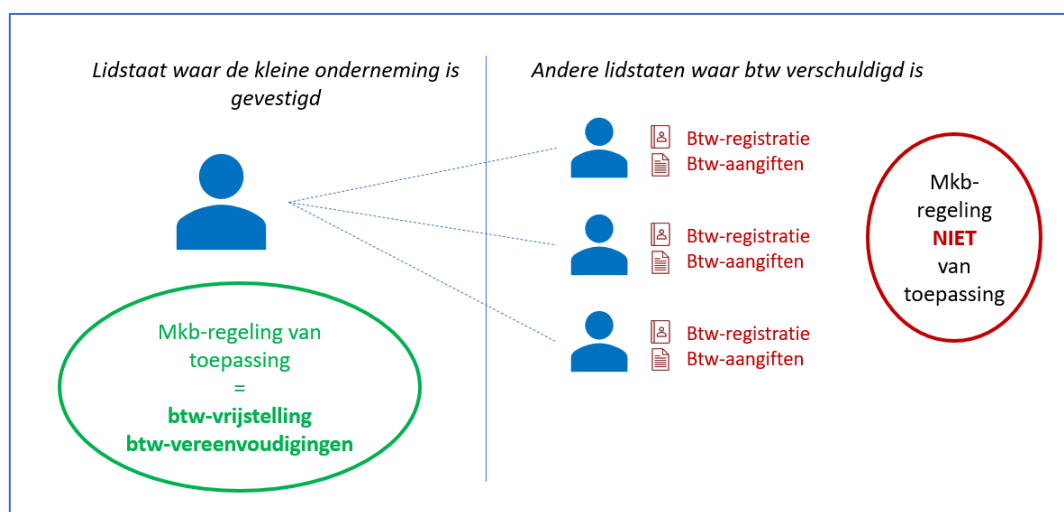
Toen de plaats van de levering was waar de leverancier was gevestigd, was de levering belastbaar in lidstaat 1. Daarom konden zowel leveringen aan afnemers en/of eindverbruikers in lidstaat 1 als in lidstaat 2 in het kader van de mkb-regeling van btw worden vrijgesteld. Op dat moment betekende dit dat de btw-verplichtingen van de leverancier werden versoepeld.

Verklaring van de plaats van belastingheffing op de plaats van bestemming vóór de herziening van de mkb-regeling (rechts in de figuur):

Voor diensten bepaalt de algemene regel dat de plaats van de dienst de plaats is waar de afnemer is gevestigd¹⁶ (belastingheffing op de plaats van bestemming). Tot en met 31 december 2024 kan de mkb-regeling alleen worden toegepast in de lidstaat waar de leverancier is gevestigd. Daarom kan tot dan ook de levering aan een afnemer en/of een eindverbruiker in lidstaat 1 in het kader van de mkb-regeling van btw worden vrijgesteld, aangezien zowel de leverancier als de afnemer en/of de eindverbruiker (belasting op bestemming) zich in lidstaat 1 bevinden. De levering aan de afnemer en/of eindverbruiker in lidstaat 2 kan echter niet van btw worden vrijgesteld, aangezien de mkb-regeling alleen kan worden toegepast in de lidstaat waar de leverancier is gevestigd. Bij belastingheffing op de plaats van bestemming is de btw die van toepassing is op de levering aan de afnemer in lidstaat 2, die van lidstaat 2. Dit houdt in dat de leverancier, om de in lidstaat 2 toepasselijke btw in rekening te kunnen brengen aan de eindverbruiker en deze aan de belastingdienst te kunnen afdragen, zich voor btw-doeleinden moet registreren en aan de btw-verplichtingen in lidstaat 2 moet voldoen. Daarom werden de btw-verplichtingen van de leverancier alleen vereenvoudigd in de lidstaat van vestiging, maar niet in de andere lidstaten waar btw verschuldigd was.

¹⁶ Artikel 44 van de btw-richtlijn.

Daarom kan de mkb-regeling tot en met **31 december 2024** weliswaar de administratieve btw-lasten verlichten voor de leverancier die is gevestigd in de lidstaat waar de btw verschuldigd is (wat gelijk is aan de lidstaat van vestiging), maar kan de administratieve btw-last aanzienlijk zijn indien de leverancier verplicht is zich voor btw-doeleinden te registreren en de lokale btw in rekening te brengen in alle andere lidstaten waar btw verschuldigd is, zoals geïllustreerd in figuur 4. Dit is met name van belang voor leveranciers die betrokken zijn bij de goederenleveringen en diensten aan eindgebruikers (elektronische handel en verkoop op afstand).

Figuur 4: geografisch toepassingsgebied van de mkb-regeling tot en met 31 december 2024

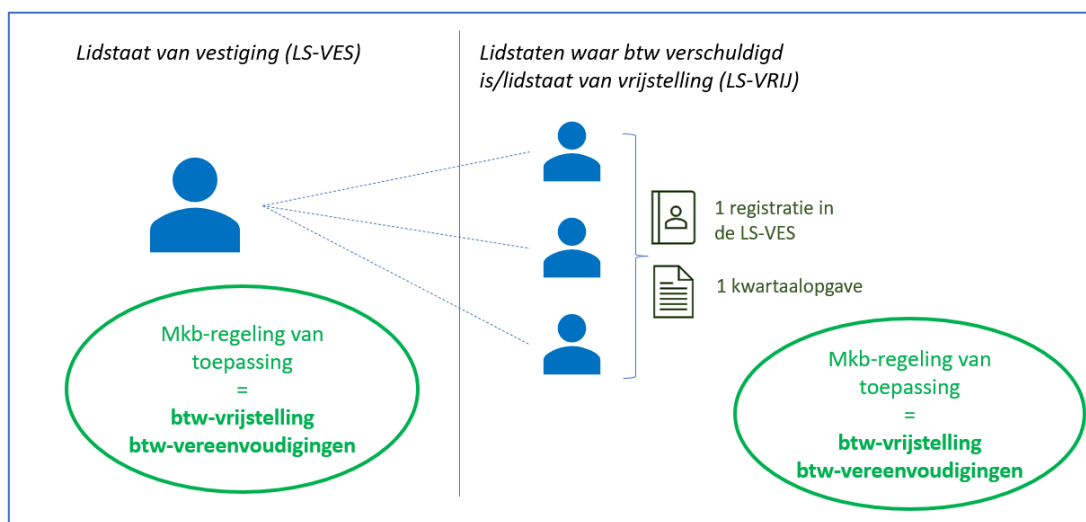
Deze situatie leidt tot concurrentievervalsing tussen kleine ondernemingen die wel gevestigd zijn in de lidstaat waar de btw verschuldigd is, en de ondernemingen die er niet gevestigd zijn. Hoewel een kleine onderneming die is gevestigd in de lidstaat waar de btw verschuldigd is, kan profiteren van de btw-vrijstelling van de mkb-regeling en van sommige of alle btw-verplichtingen kan worden ontheven, kan een kleine onderneming die niet in dezelfde lidstaat is gevestigd, verplicht zijn zich voor btw-doeleinden te registreren en aan de btw-verplichtingen te voldoen, met inbegrip van het betalen van btw.

1.4. Hoeksteen van de nieuwe mkb-regeling: uitbreiding van het territoriale toepassingsgebied

De openstelling van de mkb-regeling voor kleine ondernemingen die niet gevestigd zijn in de lidstaat waar de btw verschuldigd is, was noodzakelijk om alle — daar gevestigde en niet-gevestigde — kleine ondernemingen gelijk te behandelen en zo

concurrentieverstoring als gevolg van de verschuiving naar belastingheffing op de plaats van bestemming aan te pakken.

In de praktijk mag een kleine onderneming vanaf 1 januari 2025 **ook kiezen voor de mkb-regeling in lidstaten waar zij niet is gevestigd¹⁷ en waar btw verschuldigd is**, mits zij aan de voorwaarden voldoet (grensoverschrijdende vrijstelling). Dit houdt in dat een kleine onderneming die gebruikmaakt van de mkb-regeling in een andere lidstaat dan haar lidstaat van vestiging, haar leveringen van goederen en diensten in die lidstaat van btw kan vrijstellen, zoals geïllustreerd in figuur 5. Een kleine onderneming die in dezelfde lidstaat is gevestigd, heeft reeds toegang tot die btw-vrijstelling.

Figuur 5: geografisch toepassingsgebied van de mkb-regeling vanaf 1 januari 2025

De mogelijkheid om de mkb-regeling toe te passen in lidstaten waar btw verschuldigd is maar waar de kleine onderneming niet is gevestigd (hierna “de lidstaat van vrijstelling” of “LS-VRIJ” genoemd), leidt ook tot vereenvoudigde “grensoverschrijdende” btw-verplichtingen, zoals beschreven in de volgende delen.

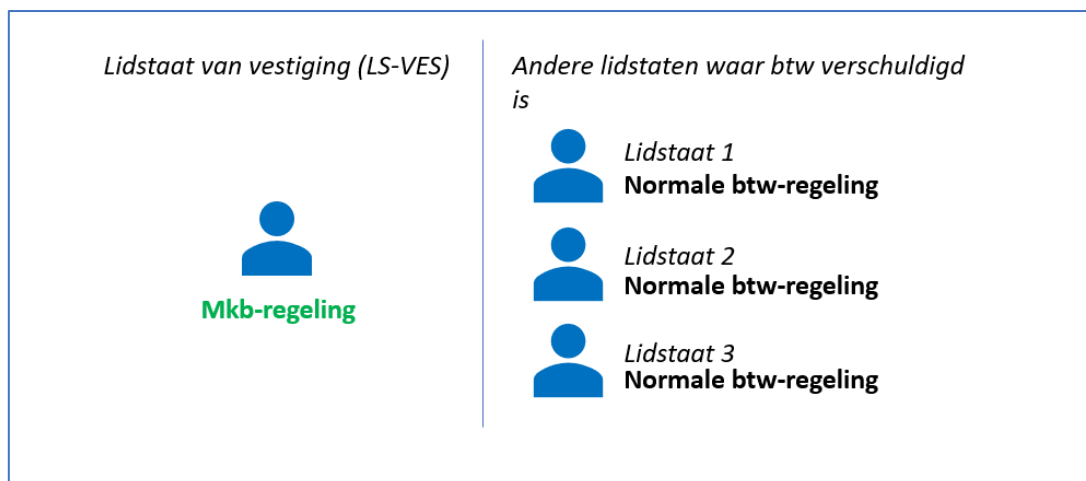
1.5. De nieuwe mkb-regeling: twee toepassingslagen

De openstelling van de mkb-regeling creëert **twee toepassingslagen**: een binnenlandse laag en een grensoverschrijdende laag.

¹⁷ Artikel 283, lid 1, punt c), van de btw-richtlijn wordt vanaf 1 januari 2025 geschrapt.

1.5.1. Binnenlandse laag

De binnenlandse laag verwijst naar het geval waarin de kleine onderneming de mkb-regeling *alleen* toepast in haar lidstaat van vestiging.

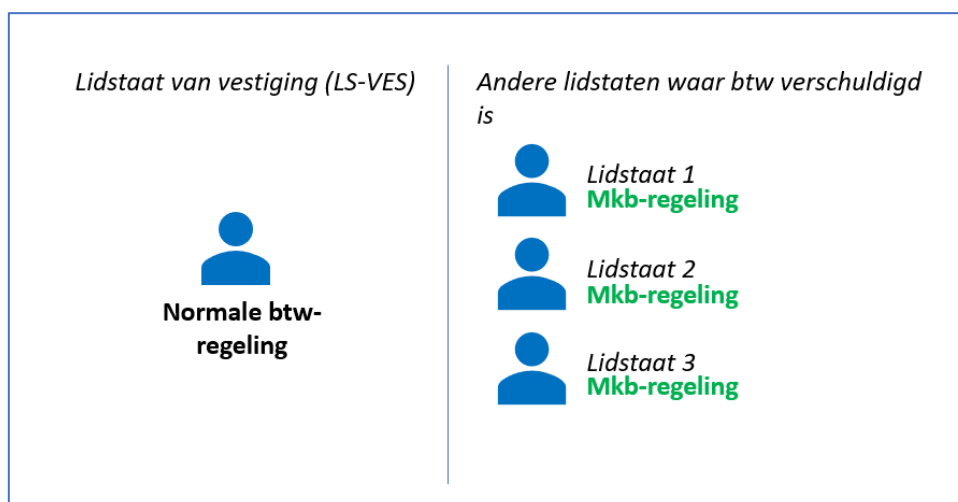
Figuur 6: binnenlandse toepassingslaag van de mkb-regeling

In de andere lidstaten (lidstaat 1, lidstaat 2, lidstaat 3) waar btw verschuldigd is en waar de kleine onderneming activiteiten ontplooit, past zij de normale btw-regeling (of vereenvoudigde procedures) toe, hetzij naar keuze (de mkb-regeling is facultatief), hetzij omdat zij niet voldoet aan de vereisten om de mkb-regeling in die lidstaten toe te passen.

1.5.2. Grensoverschrijdende laag

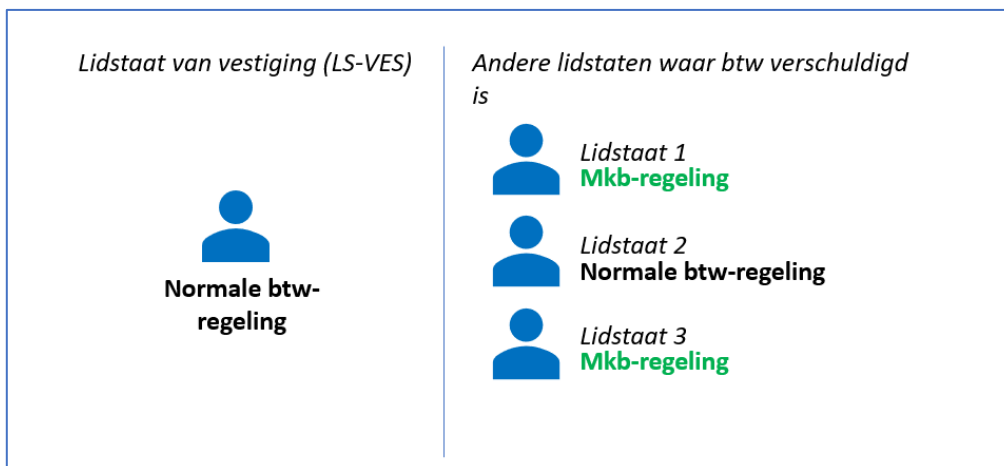
De grensoverschrijdende laag omvat de volgende twee scenario's:

- a) de kleine onderneming past de mkb-regeling alleen toe in andere lidstaten dan haar lidstaat van vestiging (met uitsluiting van de lidstaat van vestiging).

Figuur 7: grensoverschrijdende toepassingslaag van de mkb-regeling — scenario A1

In scenario A1 kan de kleine onderneming, mits zij voldoet aan de vereisten om de grensoverschrijdende mkb-regeling toe te passen in alle lidstaten waar btw verschuldigd is, ervoor kiezen de grensoverschrijdende mkb-regeling in al deze lidstaten toe te passen.

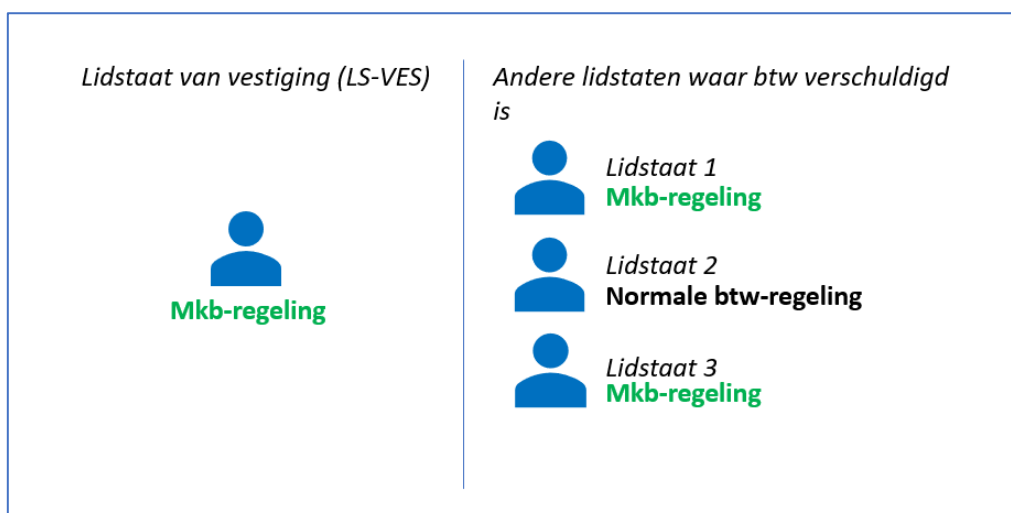

Figuur 8: grensoverschrijdende toepassingslaag van de mkb-regeling — scenario A2

In scenario A2 voldoet de kleine onderneming weliswaar aan de vereisten om de grensoverschrijdende mkb-regeling toe te passen in alle lidstaten waar btw verschuldigd is, maar kan zij er toch voor kiezen de grensoverschrijdende mkb-regeling slechts in sommige van deze lidstaten toe te passen.

Indien de kleine onderneming in sommige lidstaten waar btw verschuldigd is, niet voldoet aan de vereisten om de grensoverschrijdende mkb-regeling toe te passen, zal zij daar de normale btw-regeling moeten toepassen, maar kan zij er toch voor kiezen de mkb-regeling toe te passen in andere lidstaten waar zij wel aan de vereisten voldoet.

- b) De kleine onderneming past de mkb-regeling zowel in haar lidstaat van vestiging als in andere lidstaten toe.

Figuur 9: grensoverschrijdende toepassingslaag van de mkb-regeling — scenario B

In scenario B is het enige verschil met de scenario's A1 en A2 gelegen in het feit dat de kleine onderneming de mkb-regeling ook toepast in haar lidstaat van vestiging.

De toepassing van de mkb-regeling en de overeenkomstige btw-nalevingsverplichtingen verschillen naargelang de door de kleine onderneming gekozen optie: binnenlands of grensoverschrijdend.

- De **binnenlandse** mkb-regeling is van toepassing wanneer de kleine onderneming alleen in haar lidstaat van vestiging gebruikmaakt van de mkb-regeling;
- De **grensoverschrijdende** mkb-regeling heeft betrekking op de gevallen waarin de kleine onderneming gebruikmaakt van de mkb-regeling: a) enkel in andere lidstaten dan de lidstaat van vestiging, of b) in andere lidstaten en tevens in haar lidstaat van vestiging.

Om de werking en de verplichtingen van elke laag beter te begrijpen, bevatten de toelichtingen punten die specifiek betrekking hebben op elke laag afzonderlijk en enkele andere punten die op alle lagen van toepassing zijn. Voor elk punt wordt gespecificeerd op welke laag — binnenlands of grensoverschrijdend — het van toepassing is.

1.6. Relevante rechtshandelingen

De Commissie heeft in haar btw-actieplan van 7 april 2016¹⁸ een alomvattend vereenvoudigingspakket voor kleine ondernemingen aangekondigd dat bevorderlijk is voor hun groei en voor grensoverschrijdende handel. Dit heeft geleid tot een herziening van de mkb-regeling. Vervolgens heeft zij op 18 januari 2018 een voorstel ingediend voor een richtlijn van de Raad tot wijziging van de btw-richtlijn wat de mkb-regeling betreft.

In deze toelichting komen de volgende rechtshandelingen aan de orde waarbij de btw-regels zijn gewijzigd:

- a) Richtlijn (EU) 2020/285 van de Raad van 18 februari 2020 tot wijziging van Richtlijn 2006/112/EG betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde wat betreft de bijzondere regeling voor kleine ondernemingen en Verordening (EU) nr. 904/2010 van de Raad betreffende de administratieve samenwerking en uitwisseling van inlichtingen tussen de lidstaten voor doeleinden van toezicht op de juiste uitvoering van de bijzondere regeling voor kleine ondernemingen;

¹⁸ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-12764-2016-INIT/nl/pdf>.

- b) Richtlijn (EU) 2022/542 van de Raad van 5 april 2022 tot wijziging van Richtlijnen 2006/112/EG en (EU) 2020/285 wat de btw-tarieven betreft;
 - c) Uitvoeringsverordening (EG) nr. 2021/2007 van de Commissie van 16 november 2021 houdende uitvoeringsbepalingen voor Verordening (EU) nr. 904/2010 van de Raad wat betreft de bijzondere regeling voor kleine ondernemingen.
-

2. Belangrijkste kenmerken van de nieuwe mkb-regeling

Dit punt **geldt voor alle lagen**, ongeacht of een kleine onderneming de mkb-regeling alleen wil toepassen in haar lidstaat van vestiging (binnenlands), alleen in andere lidstaten (grensoverschrijdend) of zowel in haar lidstaat van vestiging als in andere lidstaten (grensoverschrijdend). Het is van **essentieel belang** om inzicht te krijgen in de basiselementen van de mkb-regeling om te weten hoe deze werkt.

2.1. Het begrip “vestiging”

De mkb-regeling maakt een onderscheid tussen kleine ondernemingen die op het grondgebied van een lidstaat “gevestigd” zijn en kleine ondernemingen die “niet gevestigd” zijn.

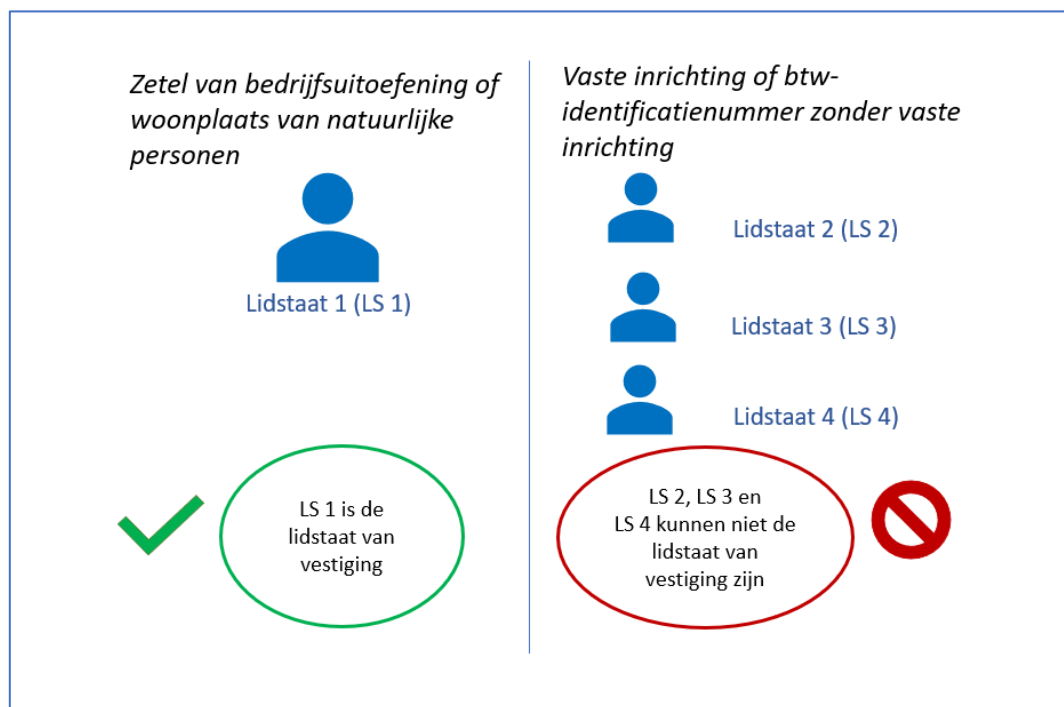
Voor de correcte toepassing van de mkb-regeling kan er slechts **één lidstaat van vestiging** zijn. De andere lidstaten waar de kleine onderneming de mkb-regeling wil toepassen, worden “lidstaten van vrijstelling” genoemd.

2.1.1. Lidstaat van vestiging

Een kleine onderneming wordt geacht gevestigd te zijn in de lidstaat waar zij de **zetel haar bedrijfsuitoefening heeft gevestigd**¹⁹: dit is de plaats waar de centrale bestuurstaken van haar bedrijf worden uitgeoefend. In het geval van een natuurlijke persoon kan de plaats van vestiging de lidstaat zijn waar die persoon zijn woonplaats heeft. Om de doeltreffende toepassing van de regeling te waarborgen, **kan er slechts één lidstaat van vestiging zijn**. In deze lidstaat moet de kleine onderneming worden geïdentificeerd voor het gebruik van de grensoverschrijdende vrijstelling. De notie dat een kleine onderneming in een bepaalde lidstaat is gevestigd, heeft geen betrekking op

¹⁹ Artikel 10, leden 2 en 3, van Uitvoeringsverordening (EU) nr. 282/2011 van de Raad van 15 maart 2011 houdende vaststelling van maatregelen ter uitvoering van Richtlijn 2006/112/EG betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde (herschikking) (PB L 77 van 23.3.2011, blz. 1).

plaatsen waar zij over een vaste inrichting²⁰ beschikt, aangezien dit zou leiden tot meerdere identificaties.

Figuur 10: plaats van vestiging in het kader van de mkb-regeling

Zoals aangegeven in figuur 10 is de lidstaat van vestiging de lidstaat waar de kleine onderneming haar zetel van bedrijfsuitoefening heeft gevestigd: Lidstaat 1. In het geval van een natuurlijke persoon kan de zetel van bedrijfsuitoefening de woonplaats van die persoon zijn.

Een lidstaat waar de kleine onderneming vaste inrichtingen heeft of waar zij voor btw-doeleinden is geïdentificeerd zonder dat er sprake is van een vaste inrichting (in dit geval de lidstaten 2, 3 en 4), kan niet worden beschouwd als de lidstaat van vestiging. Indien de kleine onderneming de mkb-regeling in de lidstaten 2, 3 en/of 4 wil toepassen, is dit met ingang van 1 januari 2025 mogelijk in het kader van de grensoverschrijdende mkb-regeling (mits de kleine onderneming aan alle voorwaarden voldoet). In dat geval zijn de lidstaten 2, 3 en 4 de lidstaten van vrijstelling.

²⁰ Besproken door het btw-comité tijdens zijn 121e vergadering op basis van werkdocument nr. 1051 over de nieuwe bijzondere regeling voor kleine ondernemingen en vaste inrichtingen, en tijdens zijn 123e vergadering op basis van werkdocument nr. 1073 over de mkb-regeling, zoals bijgewerkt vanaf 1 januari 2025.

2.1.2. De situatie van de vaste inrichting en de btw-registratie van kleine ondernemingen in de EU

Indien een kleine onderneming een vaste inrichting of een btw-registratienummer zonder vaste inrichting heeft in een of meer lidstaten waar zij de normale btw-regeling toepast en waar zij de btw-vrijstelling (grensoverschrijdende btw-vrijstelling) wil wijzigen en toepassen, zal de kleine onderneming zich voor btw-doeleinden uit deze lidstaten moeten uitschrijven zodra zij toegang heeft gekregen tot de grensoverschrijdende mkb-regeling.

Als een kleine onderneming een vaste inrichting heeft in een lidstaat waar zij de (binnenlandse) mkb-regeling reeds toepast en zij de mkb-regeling (grensoverschrijdend) na 1 januari 2025 wil blijven toepassen, moet de kleine onderneming de in punt 4 beschreven registratieregels voor de grensoverschrijdende mkb-regeling volgen en zich vervolgens voor btw-doeleinden uitschrijven in die lidstaat.

Indien een kleine onderneming een vaste inrichting of een btw-registratienummer zonder vaste inrichting heeft in een of meer lidstaten waar zij de btw-vrijstelling niet wenst toe te passen (grensoverschrijdende mkb-regeling), zullen de nieuwe regels die vanaf 1 januari 2025 van toepassing zijn, geen gevolgen hebben.

2.1.3. De situatie van kleine ondernemingen van buiten de EU

Een onderneming van buiten de EU is een onderneming waarvan de zetel van de economische activiteit, de woonplaats enz. buiten de EU is gevestigd. **Ondernemingen van buiten de EU kunnen de mkb-regeling niet toepassen (binnenlands/grensoverschrijdend).** Een onderneming van buiten de EU die **een of meer vaste inrichtingen binnen de EU heeft, kan de mkb-regeling evenmin toepassen.**

Kleine ondernemingen die in het Verenigd Koninkrijk, met inbegrip van Noord-Ierland, zijn gevestigd²¹, moeten voor de toepassing van de mkb-regeling als ondernemingen van buiten de EU worden beschouwd. De mkb-regeling is derhalve niet van toepassing op de volgende handelingen:

- a) de goederenleveringen die worden verricht door een in een lidstaat gevestigde belastingplichtige waarbij de plaats van die levering zich in Noord-Ierland bevindt;

²¹ Zie het [persbericht over een nieuwe koers voor het protocol inzake Ierland/Noord-Ierland](#) en [de factsheet bij het Windsor-kader](#).

- b) de goederenleveringen door een in Noord-Ierland gevestigde belastingplichtige waarbij de plaats van die levering zich in een lidstaat bevindt.

Alleen kleine ondernemingen waarvan de plaats van vestiging zich in een **EU-lidstaat** bevindt, kunnen de mkb-regeling toepassen.

2.2. Toepassingsgebied

2.2.1. Handelingen waarop de regeling betrekking heeft

In het kader van de mkb-regeling is de btw-vrijstelling van toepassing op de volgende leveringen van goederen en diensten aan zakelijke klanten en/of eindverbruikers:

- binnenlandse goederenleveringen;
Voorbeeld: de levering van "souvenirs", waarbij de leverancier en de eindverbruiker beiden in dezelfde lidstaat zijn gevestigd en de btw in die lidstaat verschuldigd is.
- intracommunautaire afstandsverkopen van goederen²²;
Voorbeeld: de in lidstaat 1 gevestigde leverancier verkoopt boeken en stuurt deze naar eindgebruikers in lidstaat 2.
- binnenlandse goederenleveringen (de leverancier is gevestigd in de lidstaat waar de btw verschuldigd is);
Voorbeeld: de leverancier exploiteert een restaurant waar de klanten ter plaatse eten.
- langs elektronische weg verrichte diensten;
Voorbeeld: een in lidstaat 1 gevestigde kleine onderneming verleent onlinediensten voor binnenhuisontwerp aan zakelijke klanten of eindverbruikers in lidstaat 2.
- de goederenleveringen die vanuit een lidstaat worden verzonden of vervoerd naar een zakelijke afnemer in een andere lidstaat (intracommunautaire leveringen van goederen);
Voorbeeld: de levering van reserveonderdelen voor auto's die van een in lidstaat 1 gevestigde leverancier worden vervoerd naar een afnemer in lidstaat 2.
- de goederenleveringen die vanuit een lidstaat naar een land buiten de EU worden verzonden of vervoerd (uitvoer).

²² Artikel 33 van de btw-richtlijn.

Voorbeeld: de levering van reserveonderdelen voor auto's die van een in lidstaat 1 gevestigde leverancier worden vervoerd naar een afnemer in een land buiten de EU.

Indien een kleine onderneming ervoor kiest de mkb-regeling toe te passen, geldt de btw-vrijstelling voor al haar leveringen van goederen en diensten (tenzij het gaat om handelingen die van de toepassing van de regeling zijn uitgesloten, zoals uiteengezet in punt 2.2.2). Indien de leveringen binnen het toepassingsgebied ervan vallen, kan een kleine onderneming er dus niet voor kiezen dat de mkb-regeling alleen op bepaalde afzonderlijke handelingen wordt toegepast en dat de normale btw-regeling op andere handelingen wordt toegepast.

De btw-vrijstelling geldt alleen voor leveringen. Dit betekent dat de btw-vrijstelling niet van toepassing is op de aankoop van goederen en diensten met de verleggingsregeling²³ en de invoer van goederen. Voor deze handelingen kan een kleine onderneming nog steeds verplicht zijn btw te betalen, zich voor btw-doeleinden te registreren en te voldoen aan de nalevingsverplichtingen uit hoofde van de normale btw-regels²⁴ in de lidstaat waar deze handelingen plaatsvinden. De interactie tussen de mkb-regeling en de normale btw-regeling wordt nader toegelicht in punt 6.

2.2.2. Uitgesloten handelingen

De volgende handelingen zijn uitgesloten²⁵ van de toepassing van de mkb-regeling:

- incidentele handelingen²⁶, zoals de levering vóór de eerste ingebruikneming van een gebouw of delen van het gebouw of de levering van een bouwterrein;
- vrijgestelde grensoverschrijdende leveringen van nieuwe vervoermiddelen van de ene lidstaat naar de andere²⁷.

Naast de bovengenoemde handelingen kunnen de lidstaten besluiten alle andere leveringen van goederen en diensten van hun keuze uit te sluiten van de toepassing van de mkb-regeling²⁸. Hoewel deze optie op grond van de btw-richtlijn is toegestaan²⁹, kan zij een bron van complicatie zijn voor kleine ondernemingen, aangezien zij de mkb-regeling haar beoogde vereenvoudiging ontnemt door kleine ondernemingen die

²³ Artikel 196 en, waar relevant, artikel 194 of artikel 199 van de btw-richtlijn.

²⁴ Werkdocument nr. 1049 over de nieuwe bijzondere regeling voor kleine ondernemingen: interactie met regels inzake intracommunautaire aankopen.

²⁵ Artikel 283, lid 1, van de btw-richtlijn.

²⁶ Als bedoeld in artikel 12 van de btw-richtlijn.

²⁷ Als bedoeld in artikel 2, lid 2, van de btw-richtlijn en uitgevoerd onder de voorwaarden van artikel 138, lid 1 en lid 2, punt a).

²⁸ <https://sme-vat-rules.ec.europa.eu>.

²⁹ Artikel 283, lid 2, van de btw-richtlijn.

anders in aanmerking komen voor de btw-vrijstelling te dwingen de normale btw-regeling toe te passen op de uitgesloten handelingen.

Als niet alle handelingen onder de mkb-regeling vallen, kan een kleine onderneming zich in een situatie bevinden waarin zij zich voor btw-doeleinden moet registreren en moet voldoen aan de btw-nalevingsverplichtingen voor handelingen die van de regeling zijn uitgesloten, terwijl zij nog steeds in aanmerking komt voor toepassing van de mkb-regeling op de handelingen die binnen het toepassingsgebied ervan vallen (mits de kleine onderneming aan de voorwaarden voldoet). Aangezien de mkb-regeling facultatief is, kan de kleine onderneming echter altijd beoordelen of een dergelijke situatie vanuit zakelijk oogpunt geschikt is.

2.2.3. Wat prevaleert: de mkb-regeling of de normale btw-regeling?

De btw-vrijstelling van de mkb-regeling prevaleert boven de btw-regels in het kader van de normale btw-regeling, zoals hieronder wordt toegelicht.

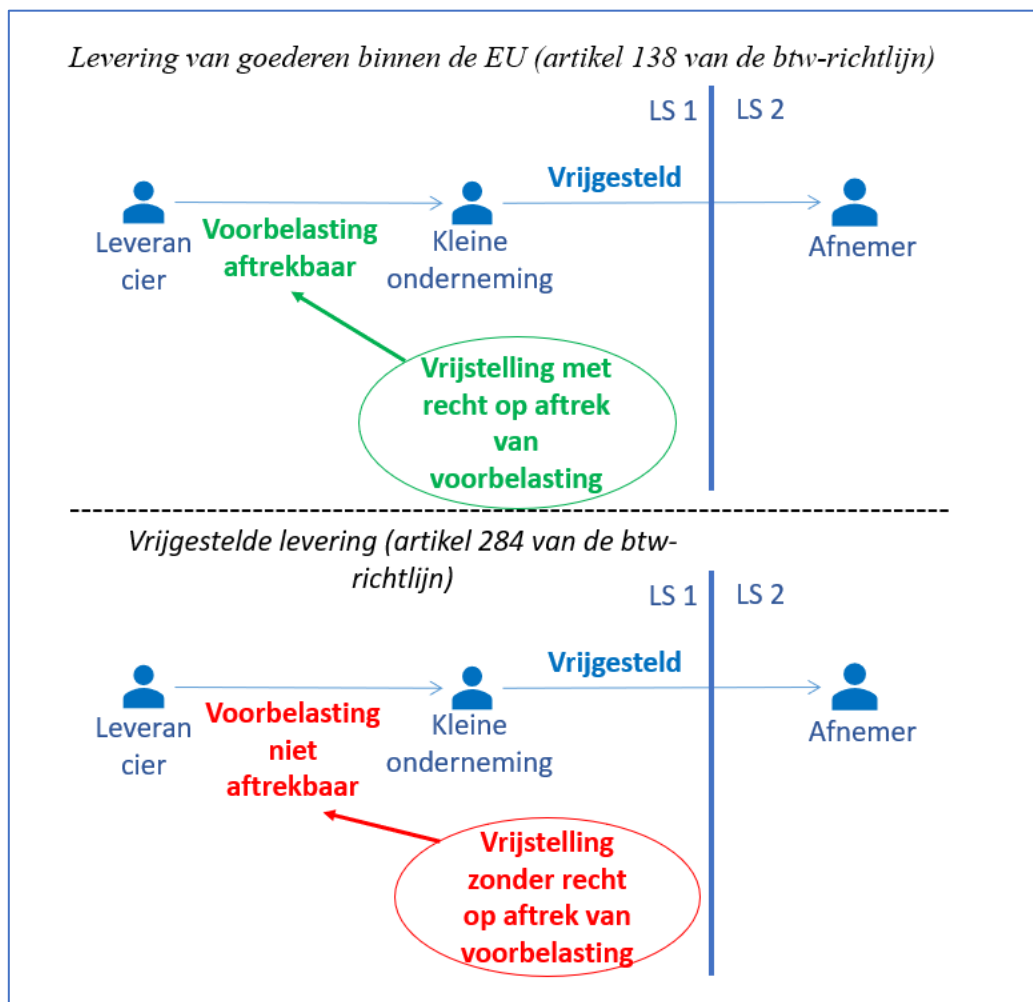
Voorbeeld 1

Een kleine onderneming levert goederen aan een zakelijke afnemer en de goederen worden vervoerd van lidstaat 1 naar lidstaat 2.

In het kader van de normale btw-regeling zijn de **intracommunautaire goederenleveringen** vrijgesteld van btw overeenkomstig artikel 138 van de btw-richtlijn en heeft de leverancier (de kleine onderneming) recht op aftrek van de voorbelasting in verband met deze levering in lidstaat 1.

Indien de kleine onderneming dezelfde goederenlevering verricht in het kader van de mkb-regeling, prevaleren de regels van die regeling boven de normale btw-regeling. De levering is vrijgesteld van btw overeenkomstig artikel 284 van de btw-richtlijn en geeft de kleine onderneming geen recht op aftrek van de voorbelasting over de aankopen in verband met deze levering in lidstaat 1.

In het kader van de mkb-regeling wordt de vrijgestelde levering niet gevolgd door een intracommunautaire aankoop van aan btw onderworpen goederen³⁰. Voor de zakelijke afnemer betekent dit dat hij voor deze aankoop geen btw hoeft af te dragen. Het is de verantwoordelijkheid van de zakelijke afnemer om de btw-vrijstellingsstatus van de kleine onderneming te controleren via de toepassing “SME-on-the-Web”³¹.

Figuur 11: btw-vrijstelling voor b2b-leveringen van goederen naar een andere lidstaat

³⁰ Artikel 2, lid 1, punt b), i), en artikel 139 van de btw-richtlijn.

³¹ De link is beschikbaar vanaf januari 2025: https://ec.europa.eu/taxation_customs/sme-verification.

Voorbeeld 2

Een in lidstaat 1 gevestigde kleine onderneming verleent reclamediensten aan een zakelijke afnemer in lidstaat 2. Volgens de algemene regel inzake de plaats van levering van een dienst³² wordt deze levering belast in de lidstaat waar de afnemer is gevestigd: lidstaat 2 (belastingheffing op de plaats van bestemming). Dit betekent dat deze dienst buiten het toepassingsgebied van de btw in lidstaat 1 valt.

In het kader van de normale btw-regeling zou deze levering in lidstaat 2 de leverancier (de kleine onderneming) nog steeds het recht geven om in lidstaat 1 de voorbelasting op aankopen in verband met die levering af te trekken. Aangezien de plaats van levering zich in lidstaat 2 bevindt, zou de zakelijke afnemer in lidstaat 2 btw betalen op basis van de verleggingsregeling³³.

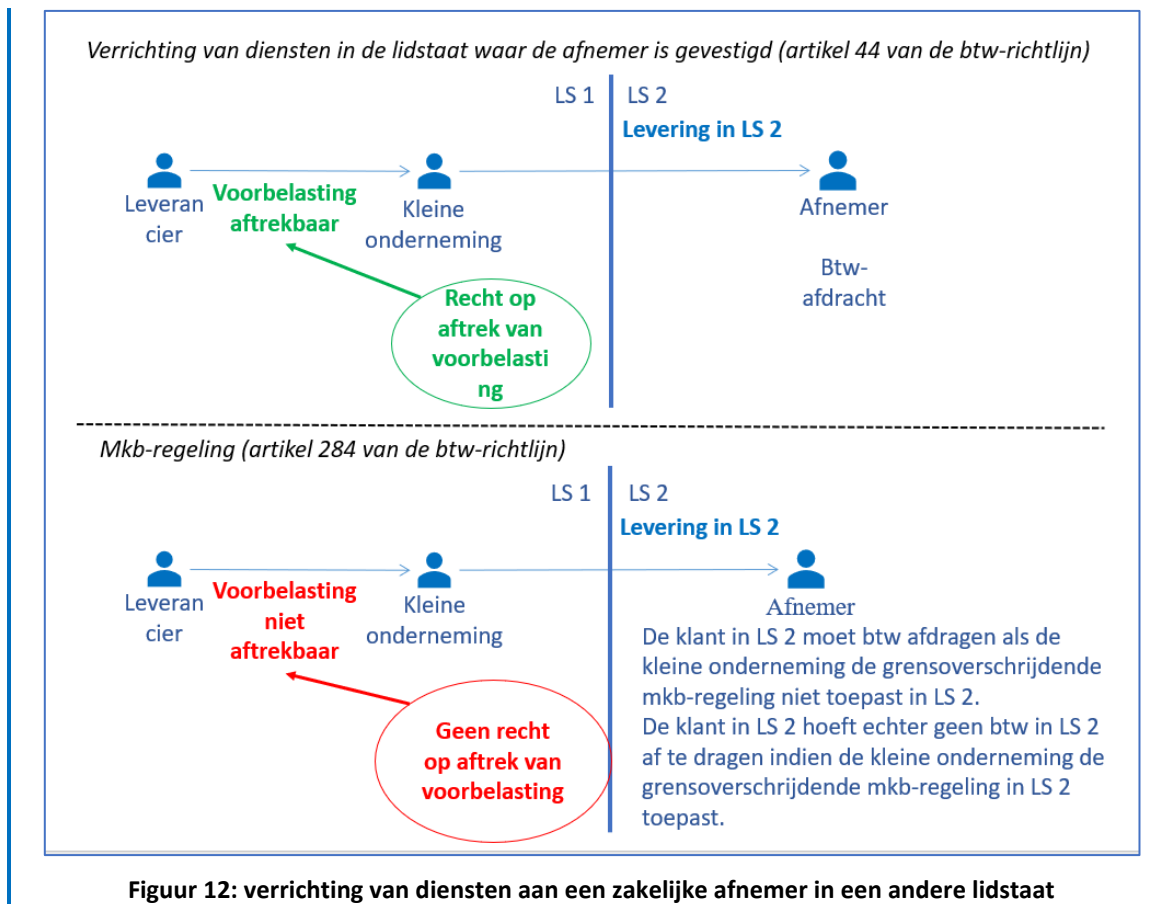
In het kader van de mkb-regeling zal de plaats van levering ook in lidstaat 2 zijn. Indien de kleine onderneming de grensoverschrijdende mkb-regeling niet toepast in lidstaat 2 (de lidstaat waar btw verschuldigd is), zal de zakelijke afnemer nog steeds btw moeten afdragen in lidstaat 2 in het kader van de verleggingsregeling.

Indien de kleine onderneming de grensoverschrijdende mkb-regeling toepast in lidstaat 2, valt de levering onder de grensoverschrijdende vrijstelling in lidstaat 2, zodat de afnemer geen btw hoeft te betalen. Het is de verantwoordelijkheid van de zakelijke afnemer om de btw-vrijstellingsstatus van de kleine onderneming te controleren via de toepassing "SME-on-the-Web"³⁴.

³² Artikel 44 van de btw-richtlijn.

³³ Artikel 196 van de btw-richtlijn.

³⁴ De link is beschikbaar vanaf januari 2025: https://ec.europa.eu/taxation_customs/sme-verification.

Voorbeeld 3

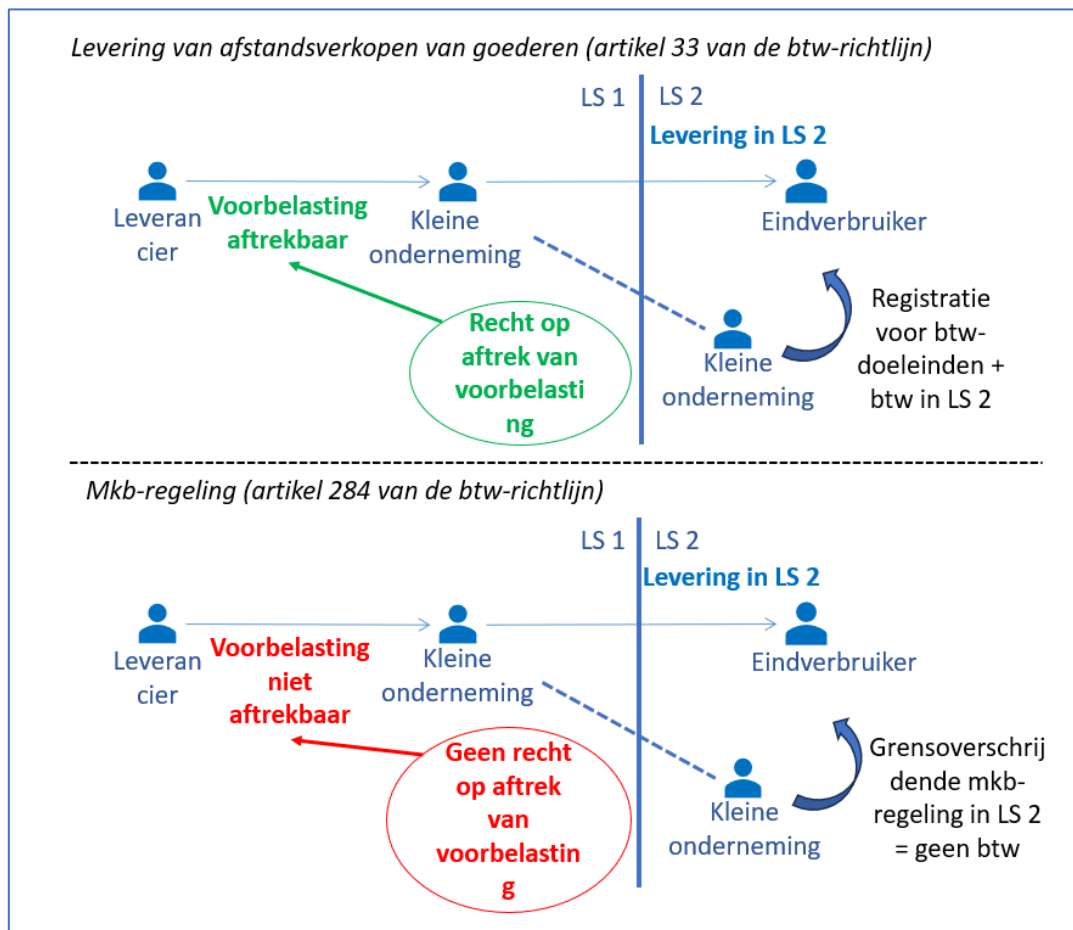
Een kleine onderneming levert goederen uit lidstaat 1 aan eindverbruikers in lidstaat 2. De plaats van deze levering bevindt zich in lidstaat 2³⁵.

Indien de kleine onderneming niet gebruikmaakt van de grensoverschrijdende mkb-regeling in lidstaat 2, is de normale btw-regeling van toepassing. In dit scenario zou de kleine onderneming zich in lidstaat 2 voor btw-doeleinden moeten registreren en de in lidstaat 2 geldende btw in rekening moeten brengen aan de eindverbruikers. Een alternatief voor de normale btw-regeling zou de toepassing van de éénlokeregeling van de Unie (OSS) kunnen zijn (zie punt 7). Deze levering geeft de kleine onderneming (de leverancier) recht op aftrek van de voorbelasting in verband met die levering.

Indien de kleine onderneming de grensoverschrijdende mkb-regeling in lidstaat 2 toepast, is de levering vrijgesteld van btw, zodat in lidstaat 2 geen btw in rekening wordt gebracht aan de eindverbruiker. Deze levering geeft geen recht op aftrek van de voorbelasting. Kleine ondernemingen hoeven zich niet voor btw-doeleinden te

³⁵ Artikelen 33 en 139 van de btw-richtlijn.

registreren in lidstaat 2, aangezien zij al geregistreerd zijn via de grensoverschrijdende mkb-regeling.

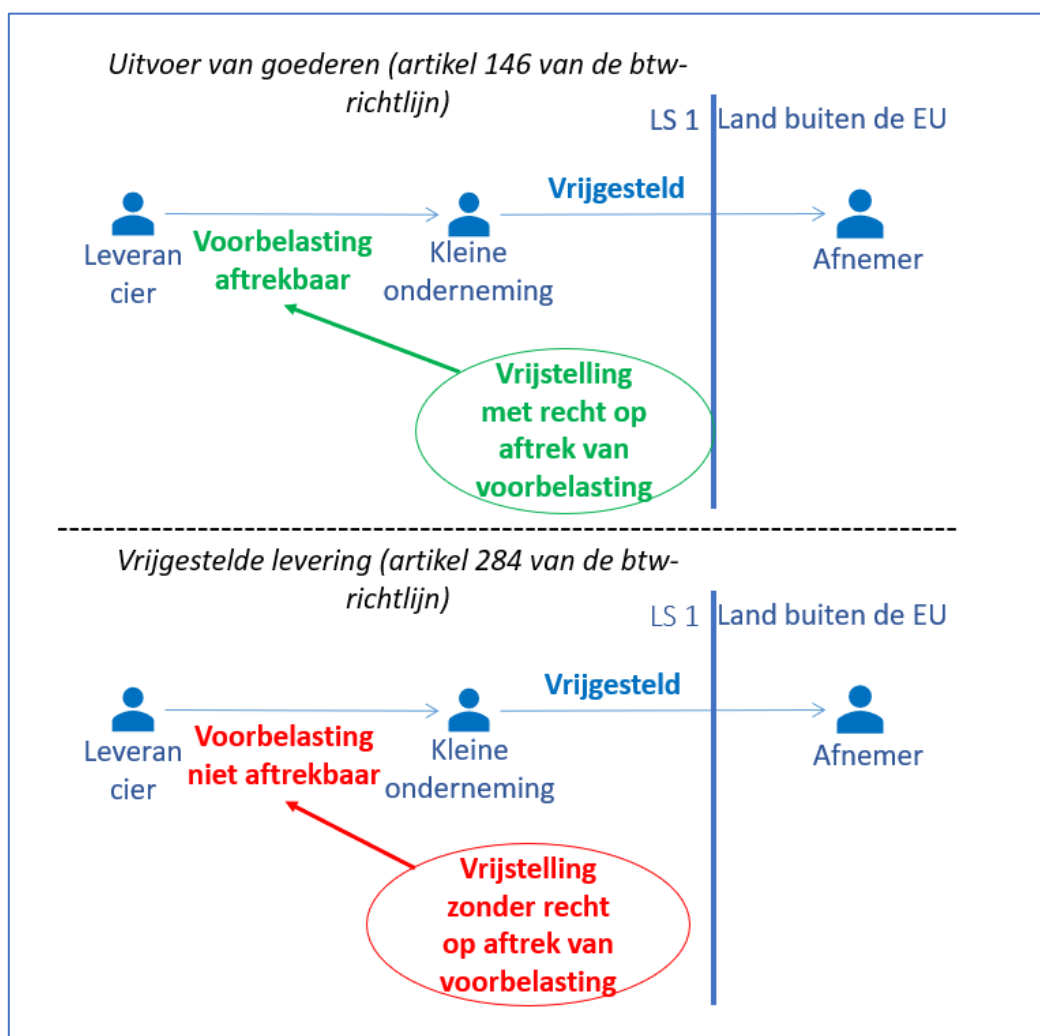
Figuur 13: afstandsverkoop van goederen aan eindverbruikers

Voorbeeld 4

Een kleine onderneming levert goederen die van lidstaat 1 naar een land buiten de EU worden vervoerd.

Volgens de normale btw-regeling is de uitvoer van goederen vrijgesteld van btw overeenkomstig artikel 146 van de btw-richtlijn en heeft de leverancier (de kleine onderneming) het recht op aftrek van de voorbelasting in verband met deze uitvoer van goederen naar buiten de EU.

Indien de kleine onderneming dezelfde goederenlevering verricht in het kader van de mkb-regeling, prevaleren de regels van die regeling boven de normale btw-regeling. De goederenlevering is vrijgesteld van btw overeenkomstig artikel 284 van de btw-richtlijn, dat de leverancier (de kleine onderneming) geen recht geeft op aftrek van de voorbelasting.

Figuur 14: leveringen van goederen die naar buiten de EU worden vervoerd of verzonden

2.3. Nationale jaarlijkse drempel versus sectorale drempels

In een gemeenschappelijk kader³⁶ voor vrijstelling is het maximum voor de **nationale jaaromzet vastgesteld op 85 000 EUR** voor alle lidstaten (of de tegenwaarde daarvan in de nationale munteenheid). De btw-richtlijn staat de lidstaten niet toe een nationale jaarlijkse drempel vast te stellen die hoger ligt. De lidstaten moeten hetzelfde niveau van nationale jaarlijkse drempel toepassen op kleine ondernemingen die in hun rechtsgebied gevestigd zijn en op kleine ondernemingen die niet in hun rechtsgebied maar in een andere lidstaat zijn gevestigd. De nationale jaarlijkse drempel moet exclusief btw zijn.

De lidstaten kunnen meer dan één drempel hebben. Zij kunnen voor verschillende sectoren verschillende drempels vaststellen. Het hebben van meer dan één drempel vormt een uitzondering op de algemene regel. Het bestaan van sectorale drempels moet gebaseerd zijn op objectieve criteria en geen van deze drempels mag hoger zijn dan 85 000 EUR (of de tegenwaarde daarvan in de nationale munteenheid). Kleine ondernemingen die in aanmerking komen voor meer dan één sectorale drempel in een bepaalde lidstaat, kunnen echter slechts **één van die drempels gebruiken voor al hun leveringen in die lidstaat**. In dit specifieke geval is het de verantwoordelijkheid van elke lidstaat die meer dan één drempel toepast om de kleine onderneming duidelijke richtsnoeren te verstrekken over welke drempel zij moet hanteren. Informatie over de door de lidstaten toegepaste drempels vindt u op het mkb-webportaal³⁷. Om rechtsonzekerheid te voorkomen voor een kleine onderneming waarvan de activiteiten met meer dan één drempel in de loop van het jaar kunnen variëren, mag de betrokken lidstaat aan het begin van elk kalenderjaar slechts één verschuiving van de ene drempel naar de andere voorschrijven op basis van de activiteiten die de kleine onderneming in het voorgaande kalenderjaar heeft gemeld.

2.4. Berekening van de jaaromzet

De jaaromzet die als referentie dient voor de toepassing van de mkb-regeling omvat de volgende bedragen, exclusief btw³⁸:

³⁶ Artikel 284, lid 1, van de btw-richtlijn.

³⁷ <https://sme-vat-rules.ec.europa.eu>.

³⁸ Artikel 288 van de btw-richtlijn.

- a) de waarde van de te belasten goederenleveringen en diensten indien deze niet in het kader van de mkb-regeling worden verricht;
Voorbeeld: kappersdiensten, online verkochte kleding enz.
- b) het bedrag van de handelingen die krachtens artikel 98, lid 2, of artikel 105 bis van de btw-richtlijn zijn vrijgesteld met recht op aftrek van de in het voorgaande stadium betaalde btw;
Voorbeeld: levering van concertkaartjes, schoonmaakdiensten bij particulieren enz.
- c) het bedrag van de handelingen in verband met vrijgestelde uitvoer, internationaal vervoer en daarmee samenhangende diensten van tussenpersonen³⁹;
Voorbeeld: goederenleveringen die worden vervoerd of verzonden naar klanten in een land buiten de EU.
- d) het bedrag van de vrijgestelde intracommunautaire leveringen van goederen⁴⁰;
Voorbeeld: goederenleveringen die worden vervoerd of verzonden naar afnemers die zich in een andere lidstaat dan die van vertrek van de goederen bevinden.
- e) het bedrag van transacties ter zake van onroerend goed, van financiële handelingen als bedoeld in artikel 135, lid 1, punten b) tot en met g), van de btw-richtlijn en van verzekerings- en herverzekeringdiensten, tenzij die handelingen met andere handelingen samenhangende handelingen zijn.
Voorbeeld: de verhuur van onroerende goederen, de levering van loterijen en kansspelen enz.

Met een goederenlevering onder bezwarende titel wordt gelijkgesteld de **overdracht van een goed** dat deel uitmaakt van het bedrijfsvermogen van een kleine onderneming naar een andere lidstaat⁴¹. Het bedrag van de overgedragen goederen moet worden opgenomen in de berekening van de jaaromzet van de kleine onderneming in de lidstaat van vertrek van de voorraad. Dit komt overeen met de aankoopprijs of, bij gebreke van een aankoopprijs, met de kostprijs van die goederen⁴².

Handelingen die niet in de jaaromzet moeten worden opgenomen:

- de overdracht van goederen naar een land buiten de EU: indien goederen worden uitgevoerd zonder dat er sprake is van een levering, zoals het geval zou kunnen zijn wanneer zij eenvoudigweg naar **een voorraad in een land buiten de**

³⁹ Artikelen 146 tot en met 149, en artikelen 151 tot en met 153, van de btw-richtlijn.

⁴⁰ Artikel 138 van de btw-richtlijn.

⁴¹ Artikel 17 van de btw-richtlijn.

⁴² Artikel 76 van de btw-richtlijn.

EU worden overgebracht, zal er geen omzet worden gegenereerd. De bedragen van de overgedragen goederen mogen derhalve niet in aanmerking worden genomen bij de berekening van de omzet in dat specifieke geval;

Voorbeeld: een kleine onderneming in de EU verplaatst een deel van haar grondstoffenvoorraad in de EU naar een magazijn in een land buiten de EU.

- **vervreemding van materiële of immateriële activa** van een kleine onderneming: mag niet in aanmerking worden genomen bij de berekening van de jaaromzet;
Voorbeeld: een materieel actief kan bijvoorbeeld een computer of een machine zijn die door de kleine onderneming wordt gebruikt om haar economische activiteit uit te oefenen. De waarde van een materieel of immaterieel actief dat afkomstig is van de activiteiten van de kleine onderneming en die wordt verwijderd, wordt niet in aanmerking genomen bij de berekening van de jaaromzet.
- **vrijgestelde leveringen voor bepaalde activiteiten van algemeen belang⁴³**;
Voorbeeld: vrijgestelde leveringen door universiteiten of ziekenhuizen worden niet in aanmerking genomen bij de berekening van de jaaromzet.

In de regel omvat de omzet de waarde van alle leveringen. Bedragen in verband met aankopen worden niet in aanmerking genomen. Intracommunautaire aankopen en invoer van goederen door de kleine onderneming worden daarom niet geacht in deze berekening te worden opgenomen. Evenmin is opgenomen de waarde van de diensten waarvoor de kleine onderneming btw verschuldigd is in het kader van de verleggingsregeling⁴⁴.

⁴³ Artikel 132 van de btw-richtlijn.

⁴⁴ Artikel 196 van de btw-richtlijn.

Voorbeeld 5

Een kleine onderneming is gevestigd in lidstaat 1 en produceert keramiek (borden, bekers enz.) die zij verkoopt aan zakelijke afnemers in lidstaat 1 en in lidstaat 2. Zij past de mkb-regeling toe in lidstaat 1, maar niet in lidstaat 2. Zij heeft geen economische activiteit in andere lidstaten. Soms verkoopt zij goederen aan eindgebruikers in een land buiten de EU. Ten behoeve van haar activiteiten heeft zij een voorraad verplaatst van lidstaat 1 naar lidstaat 2. In dit jaar heeft zij ook een machine die zij gebruikte om de keramiek te produceren, uit haar bedrijfsactiva verwijderd en vervangen door een nieuwe machine die zij kocht van een in lidstaat 1 gevestigde leverancier. Zij koopt grondstoffen in die haar in lidstaat 1 worden geleverd door een in lidstaat 3 gevestigde leverancier (intracommunautaire aankoop van goederen). De onderstaande tabel toont hoe de omzet van de kleine onderneming in lidstaat 1 moet worden berekend.

Berekening van de jaaromzet in LS 1	
Handelingen	Opnemen in de jaaromzet?
Binnenlandse goederenleveringen aan zakelijke klanten in LS 1	Ja
Goederenleveringen aan zakelijke klanten in LS 2	Ja
Goederenleveringen aan eindverbruikers in een land buiten de EU	Ja
Overdracht van eigen voorraad van LS 1 naar LS 2	Ja
Vervreemding van een gebruikt apparaat	Nee
Aankoop van een nieuw apparaat bij leverancier in LS 1	Nee
Aankoop van grondstoffen bij leverancier in LS 3	Nee

Figuur 15: berekening van de jaaromzet — overzichtstabel

Voorbeeld 6

Een universiteit levert vrijgestelde diensten (universitair onderwijs) en belaste diensten (onderzoek). Hoewel de waarde van de vrijgestelde leveringen niet in de jaaronzet van de universiteit mag worden opgenomen, kunnen de belaste diensten onder de mkb-regeling vallen en daarom moet de waarde ervan in aanmerking worden genomen bij de berekening van de jaaronzet. Indien de universiteit besluit de mkb-regeling toe te passen, zou zij geen voorbelasting kunnen aftrekken, zoals beschreven in punt 5.

3. “Binnenlandse” mkb-regeling

In dit punt wordt uitgelegd hoe de **binnenlandse mkb-regeling** werkt en wat de nalevingsverplichtingen zijn. De regeling is van toepassing op kleine ondernemingen die de mkb-regeling **alleen** in hun lidstaat van vestiging willen toepassen.

Als een kleine onderneming de mkb-regeling in de lidstaat van vestiging en in een andere lidstaat of andere lidstaten wil toepassen, moet zij punt 4 over de grensoverschrijdende mkb-regeling raadplegen, aangezien de regels en nalevingsverplichtingen in dat geval de regels en nalevingsverplichtingen zijn die van toepassing zijn op de grensoverschrijdende mkb-regeling.

3.1. Voorwaarden voor de toepassing van deze regeling

3.1.1. Lidstaat van vestiging

Zoals uiteengezet in punt 2.1, is de binnenlandse mkb-regeling alleen van toepassing in de lidstaat van vestiging. Dat is de lidstaat waar de kleine onderneming haar **zetel van bedrijfsuitoefening**⁴⁵ heeft gevestigd: de plaats waar de centrale bestuurstaken van haar bedrijf worden uitgeoefend. In het geval van een natuurlijke persoon kan de plaats van vestiging de woonplaats van die persoon zijn. Om de doeltreffende toepassing van de regeling te waarborgen, **kan er slechts één lidstaat van vestiging zijn**. Het feit dat een kleine onderneming in een bepaalde lidstaat is gevestigd, heeft dus geen betrekking op vaste inrichtingen of op het hebben van een btw-nummer⁴⁶ (zie figuur 10).

Aangezien de mkb-regeling voor de lidstaten facultatief is, is de binnenlandse mkb-regeling alleen van toepassing in de lidstaten die de mkb-regeling in hun rechtsgebied hebben uitgevoerd. Indien een lidstaat de mkb-regeling niet heeft uitgevoerd, zal de binnenlandse mkb-regeling niet van toepassing zijn, zodat de kleine onderneming haar leveringen van goederen en diensten in die lidstaat niet van btw kan vrijstellen. Een

⁴⁵ Artikel 10, leden 2 en 3, van Uitvoeringsverordening (EU) nr. 282/2011 van de Raad van 15 maart 2011 houdende vaststelling van maatregelen ter uitvoering van Richtlijn 2006/112/EG betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde (herschikking) (PB L 77 van 23.3.2011, blz. 1).

⁴⁶ Besproken door het btw-comité tijdens zijn 121e vergadering op basis van werkdocument nr. 1051 over de nieuwe bijzondere regeling voor kleine ondernemingen en vaste inrichtingen.

kleine onderneming die in een dergelijke lidstaat is gevestigd, kan de grensoverschrijdende mkb-regeling echter nog steeds toepassen in andere lidstaten die deze hebben uitgevoerd (lidstaten van vrijstelling), mits de kleine onderneming aan de voorwaarden voldoet (zie punt 4).

3.1.2. Handelingen waarop de regeling betrekking heeft

Een kleine onderneming kan de binnenlandse mkb-regeling toepassen op al haar leveringen die onder de toepassing van de mkb-regeling vallen (punt 2.2). De mkb-regeling is niet van toepassing op de handelingen die in het kader van de mkb-regeling zijn uitgesloten (punt 2.2.2). Deze vallen onder de normale btw-regeling of, indien van toepassing, vereenvoudigde procedures in de lidstaat van vestiging.

Voorbeeld 7

Een kleine onderneming levert onlinediensten op het gebied van interieurontwerp. Zij is ook eigenaar van een stuk grond dat zij wil verkopen. Hoewel de binnenlandse mkb-regeling van toepassing zou zijn op onlinediensten voor interieurontwerp, is de standaard btw-regeling van toepassing op de verkoop van het stuk grond.

3.1.3. Nationale jaarlijkse drempel versus sectorale drempels

Om de binnenlandse mkb-regeling toe te passen, mag de jaaromzet van een kleine onderneming in de lidstaat van vestiging, in het lopende kalenderjaar en in het voorgaande kalenderjaar, **niet hoger zijn dan de nationale jaarlijkse drempel of de toepasselijke sectorale drempel** die in die lidstaat is vastgesteld (punt 2.3).

Voorbeeld 8

De nationale jaarlijkse drempel die door een lidstaat van vestiging is vastgesteld, bedraagt 65 000 EUR. Dit betekent dat een in die lidstaat gevestigde kleine onderneming met een jaaromzet in het lopende kalenderjaar en in het voorgaande kalenderjaar van niet meer dan 65 000 EUR de binnenlandse mkb-regeling zou kunnen toepassen. Indien de jaaromzet in het lopende kalenderjaar en/of in het voorgaande kalenderjaar daarentegen meer bedraagt dan 65 000 EUR, kan zij de binnenlandse mkb-regeling niet toepassen in haar lidstaat van vestiging.

Scenario's	Nationale jaarlijkse drempel (in EUR)	Jaaromzet voorgaand kalenderjaar (J-1) (in EUR)	Jaaromzet lopend kalenderjaar (J) (in EUR)	Toetsing toepassing van de binnenlandse mkb-regeling
Scenario 1	65 000	55 000	61 000	Komt in aanmerking
Scenario 2		67 000	52 000	Komt niet in aanmerking
Scenario 3		40 000	75 000	Komt niet in aanmerking
Scenario 4		70 000	66 000	Komt niet in aanmerking

Figuur 16: nationale jaarlijkse drempel — voorgaande en lopende kalenderjaren

In *scenario 1* bedraagt de jaaromzet zowel in het lopende kalenderjaar (J) als in het voorgaande kalenderjaar (J-1) niet meer dan de nationale jaarlijkse drempel van 65 000 EUR. Daarom kan de kleine onderneming de binnenlandse mkb-regeling toepassen in haar lidstaat van vestiging.

In *scenario's 2, 3 en 4* overschrijdt de jaaromzet de nationale jaarlijkse drempel, hetzij in het voorgaande kalenderjaar (J-1) (*scenario 2*), in het lopende kalenderjaar (J) (*scenario 3*), hetzij in zowel het voorgaande als het lopende kalenderjaar (J-1 en J) (*scenario 4*). Daarom kan de kleine onderneming in geen van deze gevallen de binnenlandse mkb-regeling toepassen in haar lidstaat van vestiging in het lopende kalenderjaar (J).

Sommige lidstaten kunnen eisen dat kleine ondernemingen die de mkb-regeling willen toepassen, in het lopende kalenderjaar en in de **twee voorgaande kalenderjaren** een jaaromzet hebben die de nationale jaarlijkse drempel niet overschrijdt⁴⁷.

⁴⁷ Artikel 288 bis, lid 1, van de btw-richtlijn.

Voorbeeld 9

Om in aanmerking te komen voor de toepassing van de mkb-regeling moet een kleine onderneming een jaarmzet hebben die de nationale jaarlijkse drempel in het lopende kalenderjaar (J) en in de twee voorgaande kalenderjaren (J-1 en J-2) niet overschrijdt, zoals het geval is in scenario 1.

Scenario	Nationale jaarlijkse drempel (EUR)	Jaarlijkse omzet jaar vóór het voorgaande kalenderjaar (J-2) (in EUR)	Jaarmzet in het voorgaande kalenderjaar (J-1) (in EUR)	Jaarmzet lopend kalenderjaar (J) (in EUR)	Toetsing toepassing van de binnenlandse mkb-regeling
Scenario 1	65 000	55 000	61 000	56 000	Komt in aanmerking
Scenario 2		64 000	52 000	67 000	Komt niet in aanmerking
Scenario 3		40 000	75 000	63 000	Komt niet in aanmerking
Scenario 4		66 000	70 000	68 000	Komt niet in aanmerking
Scenario 5		70 000	56 000	60 000	Komt niet in aanmerking

Figuur 17: nationale jaarlijkse drempel — lopend kalenderjaar en twee voorgaande kalenderjaren

Meer informatie over de regels die van toepassing zijn in uw lidstaat van vestiging is te vinden op het mkb-webportaal⁴⁸.

Een kleine onderneming die haar economische activiteiten aanvangt, kan ook de binnenlandse mkb-regeling toepassen in haar lidstaat van vestiging. In dat geval bedraagt de jaarmzet in het voorafgaande kalenderjaar (of de twee voorgaande kalenderjaren) en/of in het lopende jaar nul, oftewel "0".

3.2. Vereenvoudigingen in het kader van deze regeling

3.2.1. Registratie

De lidstaten hebben de mogelijkheid om op hun grondgebied gevestigde kleine ondernemingen vrij te stellen van de verplichting om het begin van hun activiteiten te melden, zich te registreren en een btw-nummer aan te vragen in de lidstaat van vestiging **indien zij alleen de binnenlandse mkb-regeling toepassen**⁴⁹.

⁴⁸ <https://sme-vat-rules.ec.europa.eu>.

⁴⁹ Artikel 292 ter van de btw-richtlijn.

Indien de lidstaat van vestiging besluit kleine ondernemingen niet vrij te stellen van de registratieverplichting, moet de lidstaat ervoor zorgen dat de identificatieprocedure niet langer duurt dan 15 werkdagen. Deze periode kan langer zijn wanneer de lidstaat van vestiging in specifieke gevallen meer tijd nodig heeft om onderzoeken uit te voeren om belastingfraude of -ontwijking te voorkomen. De registratieprocedure en -verplichtingen kunnen verschillen naargelang van de situatie van de kleine onderneming en de regels die van toepassing zijn in de lidstaat van vestiging. Meer informatie over de door de lidstaten vastgestelde eisen is te vinden op het mkb-webportaal⁵⁰.

Aangezien de mkb-regeling echter betrekking heeft op leveringen en niet op aankopen, kan een kleine onderneming nog steeds verplicht zijn de normale btw-regeling of vereenvoudigde procedures toe te passen op de aankopen waarvoor zij btw moet aangeven en afdragen (zie punt 6). Als een kleine onderneming handelingen verricht die van de toepassing van de mkb-regeling zijn uitgesloten (zie punt 2.2.2), zal zij ook het normale btw-stelsel op die handelingen moeten toepassen.

3.2.2. Btw-aangiften

De lidstaten hebben de mogelijkheid om op hun grondgebied gevestigde kleine ondernemingen die **alleen** de binnenlandse mkb-regeling toepassen, vrij te stellen van de verplichting om een btw-aangifte in te dienen⁵¹.

Indien de lidstaat van vestiging niet van deze mogelijkheid gebruikmaakt en in plaats daarvan een kleine onderneming verplicht een btw-aangifte in te dienen, moet deze btw-aangifte worden vereenvoudigd en de periode van een kalenderjaar bestrijken. Kleine ondernemingen kunnen echter ook voor een ander belastingtijdvak kiezen⁵². Meer informatie over de regels die van toepassing zijn in uw lidstaat van vestiging vindt u op het mkb-webportaal⁵³.

3.2.3. Boekhouding

De lidstaten hebben de mogelijkheid om op hun grondgebied gevestigde kleine ondernemingen die de binnenlandse mkb-regeling toepassen, vrij te stellen van de verplichting om een boekhouding te voeren⁵⁴. Meer informatie over de regels die van toepassing zijn in uw lidstaat van vestiging is te vinden op het mkb-webportaal⁵⁵.

⁵⁰ <https://sme-vat-rules.ec.europa.eu>.

⁵¹ Artikel 292 quater van de btw-richtlijn.

⁵² Het belastingtijdvak moet worden vastgesteld overeenkomstig artikel 252 van de btw-richtlijn.

⁵³ <https://sme-vat-rules.ec.europa.eu>.

⁵⁴ Artikel 292 quinquies van de btw-richtlijn.

⁵⁵ <https://sme-vat-rules.ec.europa.eu>.

3.2.4. Facturen

De lidstaten hebben de mogelijkheid om op hun grondgebied gevestigde kleine ondernemingen die de binnenlandse mkb-regeling toepassen, vrij te stellen van de verplichting om facturen uit te reiken⁵⁶. Indien de lidstaat van vestiging de verplichting oplegt facturen uit te reiken, moet het de kleine onderneming worden toegestaan vereenvoudigde facturen uit te reiken⁵⁷. Meer informatie over de regels die van toepassing zijn in uw lidstaat van vestiging is te vinden op het mkb-webportaal⁵⁸.

3.2.5. Overige administratieve verplichtingen

De lidstaten hebben de mogelijkheid om op hun grondgebied gevestigde kleine ondernemingen die de binnenlandse mkb-regeling toepassen, vrij te stellen van overige administratieve verplichtingen⁵⁹. Meer informatie over de regels die van toepassing zijn in uw lidstaat van vestiging is te vinden op het mkb-webportaal⁶⁰.

Indien een kleine onderneming **alleen de binnenlandse mkb-regeling** toepast, kan de lidstaat van vestiging de onderneming ontheffen van sommige of alle btw-verplichtingen. Meer informatie over de regels die van toepassing zijn in uw lidstaat van vestiging vindt u op het mkb-webportaal.

3.3. Verlaten van de regeling

3.3.1. Overstappen naar de grensoverschrijdende mkb-regeling

Indien een kleine onderneming die de binnenlandse mkb-regeling toepast, de toepassing van de mkb-regeling tot andere lidstaten wil uitbreiden en de grensoverschrijdende vrijstelling wil toepassen, moet de kleine onderneming voldoen aan de voorwaarden en zich houden aan de in punt 4 uiteengezette regels.

⁵⁶ Artikel 292 quinquies van de btw-richtlijn.

⁵⁷ Artikel 220 bis, lid 1, punt c), en artikel 226 ter, van de btw-richtlijn.

⁵⁸ <https://sme-vat-rules.ec.europa.eu>.

⁵⁹ Artikel 292 quinquies van de btw-richtlijn.

⁶⁰ <https://sme-vat-rules.ec.europa.eu>.

Voorbeeld 10

Een kleine onderneming past alleen de binnenlandse regeling in haar lidstaat van vestiging toe: lidstaat 1. Op een bepaald moment besluit zij de mkb-regeling ook in lidstaat 2 toe te passen. De kleine onderneming moet een voorafgaande kennisgeving indienen met het verzoek om toepassing van de mkb-regeling in lidstaat 2. Meer informatie is te vinden in punt 4.

3.3.2. Verplaatsing van de zetel van bedrijfsuitoefening

Indien een kleine onderneming de zetel van bedrijfsuitoefening (of de woonplaats in het geval van een natuurlijke persoon) verplaatst naar een andere lidstaat of een land buiten de EU, is de binnenlandse mkb-regeling niet langer van toepassing in de “oorspronkelijke” lidstaat van vestiging.

Voorbeeld 11

Een kleine onderneming verhuist haar zetel van bedrijfsuitoefening (of de woonplaats) van de lidstaat van vestiging (lidstaat 1) naar een andere lidstaat (lidstaat 2). In dat geval is de binnenlandse mkb-regeling niet langer van toepassing in lidstaat 1.

Indien de kleine onderneming de binnenlandse mkb-regeling in haar “nieuwe” lidstaat van vestiging (lidstaat 2) wil toepassen, moet zij aan de in die lidstaat geldende regels voldoen.

3.3.3. Vrijwillige beëindiging

Kleine ondernemingen die de binnenlandse mkb-regeling toepassen, kunnen besluiten de regeling vrijwillig te verlaten. Het rechtstreekse gevolg is de toepassing van de normale btw-regeling⁶¹ of vereenvoudigde procedures⁶².

De kleine onderneming moet de regels raadplegen die van toepassing zijn in haar lidstaat van vestiging met betrekking tot de procedure om de binnenlandse mkb-regeling vrijwillig te verlaten (indien die er is) en de btw-verplichtingen die zij na haar vertrek uit de regeling moet nakomen.

⁶¹ Artikel 290 van de btw-richtlijn.

⁶² Artikel 281 van de btw-richtlijn.

Hoewel dit niet verplicht is, kunnen de lidstaten kleine ondernemingen die de regeling vrijwillig verlaten, een quarantaineperiode opleggen⁶³. De kleine onderneming moet contact opnemen met haar lidstaat van vestiging indien zij, nadat zij de binnenlandse mkb-regeling vrijwillig heeft verlaten, de regeling opnieuw wenst toe te passen.

3.3.4. Uitsluiting

Overschrijding van de nationale jaarlijkse drempel (of toepasselijke sectorale drempel) gedurende een kalenderjaar leidt tot de **uitsluiting van de kleine onderneming van de binnenlandse mkb-regeling**. Kleine ondernemingen moeten de regels raadplegen die van toepassing zijn in hun lidstaat van vestiging met betrekking tot de procedure (indien die er is) indien zij van de binnenlandse mkb-regeling worden uitgesloten.

De lidstaten kunnen beslissen of een overgangperiode van toepassing is zodra de nationale jaarlijkse drempel of de toepasselijke sectorale drempel is overschreden. Indien er geen overgangperiode van toepassing is, is de uitsluiting van de binnenlandse mkb-regeling van kracht vanaf het moment waarop de nationale jaarlijkse drempel of de toepasselijke sectorale drempel wordt overschreden. In de praktijk komt dit moment overeen met de handeling waardoor de jaarmzet de drempel overschrijdt.

Indien een overgangperiode wordt toegepast, kunnen de lidstaten kiezen voor een van de volgende plafonds:

- a) de kleine onderneming mag de btw-vrijstelling uit hoofde van de binnenlandse mkb-regeling blijven toepassen zolang de nationale jaarlijkse drempel (of de toepasselijke sectorale drempel) met niet meer dan 10 % wordt overschreden, maar uiterlijk tot aan het einde van het kalenderjaar; of
- b) de kleine onderneming mag de btw-vrijstelling uit hoofde van de binnenlandse mkb-regeling blijven toepassen zolang de nationale jaarlijkse drempel (of de toepasselijke sectorale drempel) met niet meer dan 25 % wordt overschreden, maar uiterlijk tot aan het einde van het kalenderjaar; of
- c) indien er geen specifiek maximum is, mag de kleine onderneming de vrijstelling uit hoofde van de binnenlandse mkb-regeling blijven toepassen totdat haar jaarmzet het plafond van 100 000 EUR heeft bereikt, maar uiterlijk tot aan het einde van het kalenderjaar.

⁶³ Artikel 290 van de btw-richtlijn.

Voorbeeld 12

De nationale jaarlijkse drempel die van toepassing is in de lidstaat van vestiging bedraagt 65 000 EUR. De onderstaande tabel geeft voor elke optie in verband met overgangsperioden de situatie weer waarin de kleine onderneming de btw-vrijstelling kan blijven toepassen en wanneer zij de toepassing ervan moet beëindigen.

Opties voor de toepassing van de overgangsperiode	Jaaromzet tot welke de kleine onderneming de btw-vrijstelling in het kader van de mkb-regeling gedurende het kalenderjaar kan blijven toepassen (EUR)	Jaaromzet vanaf welke de kleine onderneming de btw-vrijstelling in het kader van de mkb-regeling gedurende een kalenderjaar niet meer mag toepassen (EUR)
Geen overgangsperiode	65 000	65 001
Maximum van 10 %	71 500	71 501
Maximum van 25 %	81 250	81 251
Jaaromzet van niet meer dan 100 000 EUR	100 000	100 001

Figuur 18: toepassing van de overgangsperiode — voorbeeld A

De lidstaat van vestiging hanteert een plafond van 25 %. Indien de jaaromzet van de kleine onderneming in het lopende kalenderjaar (J) hoger is dan 65 000 EUR, maar tegen 31 december J niet hoger is dan 81 250 EUR, kan de kleine onderneming de mkb-regeling blijven toepassen tot het einde van het lopende kalenderjaar (J) en wordt zij vanaf 1 januari van het volgende kalenderjaar (J+1) uitgesloten van de binnenlandse mkb-regeling.

Indien de jaaromzet van de kleine onderneming op 1 september J hoger is dan 81 250 EUR, wordt de kleine onderneming vanaf de dag waarop de jaaromzet het plafond van 25 % overschrijdt, uitgesloten van de mkb-regeling.

Voorbeeld 13

De nationale jaarlijkse drempel voor de lidstaat van vestiging bedraagt 85 000 EUR. De onderstaande tabel geeft voor elke optie de situatie weer waarin de kleine onderneming de btw-vrijstelling kan blijven toepassen en wanneer zij deze moet stopzetten.

Opties voor de toepassing van de overgangperiode	Jaaromzet tot welke de kleine onderneming de btw-vrijstelling in het kader van de mkb-regeling gedurende het kalenderjaar kan blijven toepassen (EUR)	Jaaromzet vanaf welke de kleine onderneming de btw-vrijstelling in het kader van de mkb-regeling gedurende een kalenderjaar niet meer mag toepassen (EUR)
Geen overgangperiode	85 000	85 001
Maximum van 10 %	93 500	93 501
Maximum van 25 %	100 000*	100 001
Jaaromzet van niet meer dan 100 000 EUR	100 000	100 001

Figuur 19: toepassing van de overgangperiode — voorbeeld B

* Een plafond van 25 % zou uitkomen op 106 250 EUR. De maximale jaaromzet in de Unie die op grond van de btw-richtlijn⁶⁴ is toegestaan om in aanmerking te komen voor de btw-vrijstelling in het kader van de mkb-regeling, bedraagt echter 100 000 EUR. Zelfs wanneer een lidstaat een hoge drempel heeft en een overgangperiode met een plafond van 25 % toepast, zal een kleine onderneming van de mkb-regeling worden uitgesloten zodra haar jaaromzet meer dan 100 000 EUR bedraagt.

Het rechtstreekse gevolg van de uitsluiting van de mkb-regeling is de toepassing van de normale btw-regeling of vereenvoudigde procedures. Kleine ondernemingen moeten de btw-regels raadplegen die van toepassing zijn in hun lidstaat van vestiging, zodat zij weten wat hun verplichtingen zijn indien zij van de binnenlandse mkb-regeling worden uitgesloten.

Het moment vanaf wanneer de kleine onderneming van de binnenlandse mkb-regeling wordt uitgesloten, komt overeen met het moment waarop de jaaromzet de nationale jaarlijkse drempel (of de toepasselijke sectorale drempel) overschrijdt of — indien de lidstaat van vestiging een overgangperiode toepast — het toegepaste plafond.

⁶⁴ Artikel 284, lid 2, punt a), van de btw-richtlijn.

Voorbeeld 14

De nationale jaarlijkse drempel bedraagt 65 000 EUR. De lidstaat van vestiging past geen overgangperiode toe, zodat de kleine onderneming van de mkb-regeling wordt uitgesloten zodra haar jaaromzet meer dan 65 000 EUR bedraagt.

Van 1 januari J tot en met 26 september J heeft de kleine onderneming een jaaromzet van 64 800 EUR. Op 27 september J verricht de kleine onderneming een eerste levering ten bedrage van 100 EUR en een tweede levering van 300 EUR.

De kleine onderneming wordt op 27 september J uitgesloten van de mkb-regeling vanaf het moment van de tweede levering ten bedrage van 300 EUR, aangezien de jaaromzet de drempel overschrijdt.

Levering 1 is nog steeds vrijgesteld van btw in het kader van de binnenlandse mkb-regeling. Levering 2 moet voldoen aan de belastingregels van het normale btw-stelsel (of vereenvoudigde procedures).

Perioden	Bedrag van de jaaromzet in het lopende jaar (EUR)	Resultaat
Totaal leveringen van 1.1.J tot en met 26.9.J	64 800	Datum van uitsluiting: 27.9.J, vanaf levering 2
Levering 1 op 27.9.J	100	
Levering 2 op 27.9.J	300	
Eindtotaal	65 200	

Figuur 20: datum van uitsluiting van de mkb-regeling — scenario A

Voorbeeld 15

De nationale jaarlijkse drempel in de lidstaat van vestiging bedraagt 65 000 EUR en er geldt een overgangsperiode met een plafond van 25 %. In dit geval wordt de kleine onderneming van de binnenlandse mkb-regeling uitgesloten zodra haar jaaromzet meer dan 81 250 EUR bedraagt.

Op 26 september J bedraagt de jaaromzet van de kleine onderneming 81 100 EUR, waarmee zij de nationale jaarlijkse drempel (65 000 EUR) heeft overschreden, maar onder het plafond van 25 % (81 250 EUR) blijft. Op 27 september J verricht de kleine onderneming nog een levering ten bedrage van 300 EUR. Aangezien de jaaromzet op 27 september J meer dan 81 250 EUR bedraagt, is de kleine onderneming vanaf 27 september J uitgesloten van de binnenlandse mkb-regeling, vanaf de levering ten bedrage van 300 EUR, en moet zij vanaf dat moment de normale btw-regeling toepassen (of vereenvoudigde procedures).

Perioden	Bedrag van de jaaromzet in het lopende jaar (EUR)	Resultaat
Totaal leveringen van 1.1.J tot en met 26.9.J	81 100	Datum van uitsluiting: 27.9.J, vanaf de levering ten bedrage van 300 EUR
Levering op 27.9.J	300	
Eindtotaal	81 400	

Figuur 21: datum van uitsluiting van de mkb-regeling — scenario B

Voorbeeld 16

De nationale jaarlijkse drempel in de lidstaat van vestiging bedraagt 65 000 EUR en er geldt een overgangperiode met een plafond van 25 %. De kleine onderneming wordt van de binnenlandse mkb-regeling uitgesloten zodra haar jaaromzet meer dan 81 250 EUR bedraagt. De kleine onderneming overschrijdt de nationale jaarlijkse drempel van 65 000 EUR op 20 oktober J, maar komt voor het einde van het jaar op 31 december J niet uit boven de 81 250 EUR.

In dat geval kan de kleine onderneming de binnenlandse mkb-regeling toepassen tot het einde van kalenderjaar J, dus tot en met 31 december J. De kleine onderneming wordt vanaf 1 januari J+1 uitgesloten van de mkb-regeling en moet vanaf die datum de normale btw-regeling of vereenvoudigde procedures toepassen.

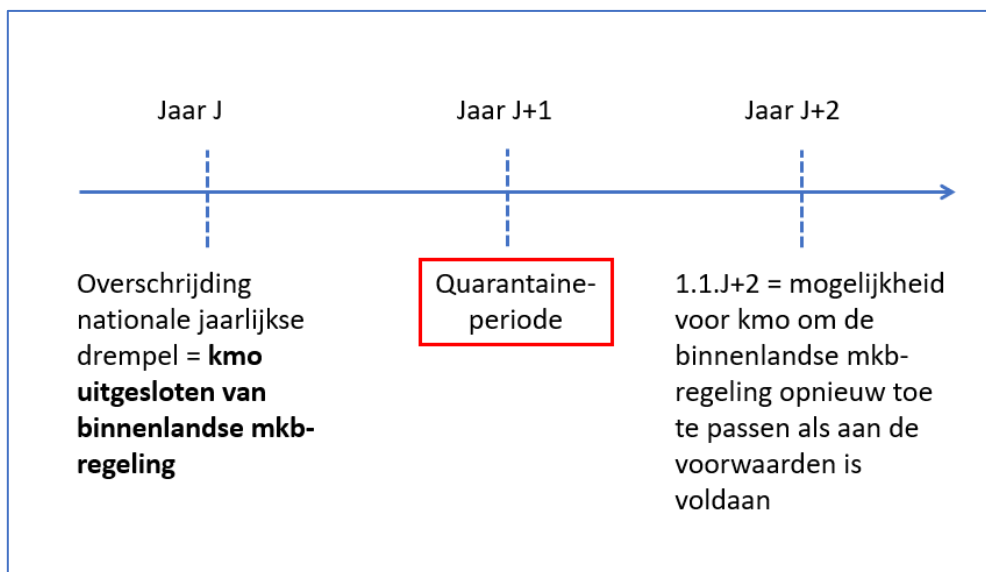
Perioden	Bedrag van de jaaromzet in het lopende jaar (EUR)	Resultaat
Totaal leveringen van 1.1.J tot en met 19.10.J	64 800	Datum van uitsluiting: 1.1.J+1 Leveringen van 20.10.J tot en met 31.12.J zijn nog steeds vrijgesteld van btw
Levering op 20.10.J	300	
Leveringen van 21.10.J tot en met 31.12.J	10 000	
Eindtotaal 31.12.J	75 100	

Figuur 22: datum van uitsluiting van de mkb-regeling — scenario C

3.3.5. Quarantaineperiode

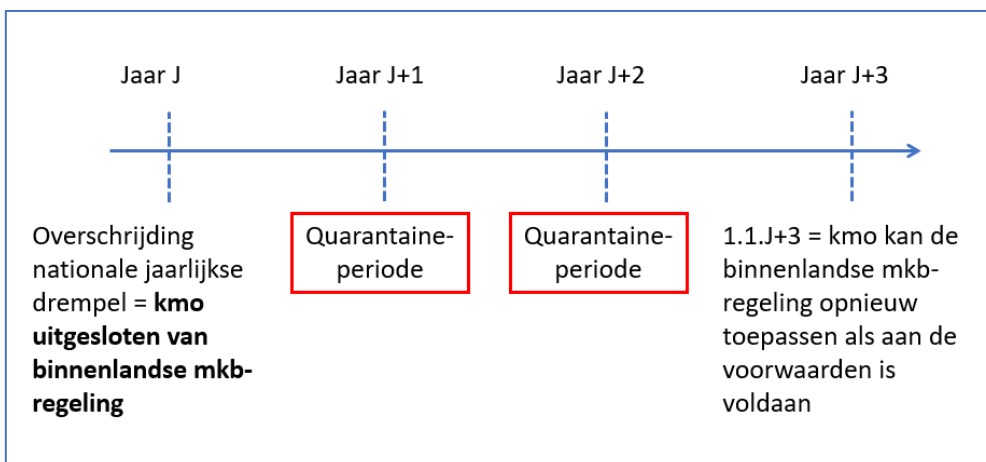
Een kleine onderneming die van de binnenlandse mkb-regeling is **uitgesloten, mag gedurende een periode van één kalenderjaar (J+1) de binnenlandse mkb-regeling** niet opnieuw toepassen.

In de praktijk zal de kleine onderneming, indien zij opnieuw tot de binnenlandse mkb-regeling wil toetreden, moeten wachten tot 1 januari J+2 om deze weer te mogen passen en de registratieprocedure (indien van toepassing) in haar lidstaat van vestiging te doorlopen. In ieder geval moet de kleine onderneming contact opnemen met de belastingautoriteiten van de lidstaat van vestiging om informatie te verkrijgen over eventuele formaliteiten waaraan moet worden voldaan om opnieuw tot de mkb-regeling te kunnen toetreden.

Figuur 23: quarantaineperiode gedurende één kalenderjaar

De lidstaten kunnen deze uitsluitingsperiode verlengen tot twee kalenderjaren (J+1 en J+2)⁶⁵. In dat geval zou de kleine onderneming moeten wachten tot 1 januari J+3 voordat zij de regeling opnieuw mag toepassen, mits zij aan de voorwaarden voldoet.

Figuur 24: quarantaineperiode gedurende twee kalenderjaren

⁶⁵ Artikel 288 bis, lid 1, van de btw-richtlijn.

4. “Grensoverschrijdende” mkb-regeling

In dit punt wordt uitgelegd hoe de **grensoverschrijdende mkb-regeling** werkt en wat de nalevingsverplichtingen zijn. De regeling is van toepassing op:

- a) kleine ondernemingen die de mkb-regeling alleen in andere lidstaten dan de lidstaat van vestiging willen toepassen; en
- b) kleine ondernemingen die de mkb-regeling zowel in hun lidstaat van vestiging als in andere lidstaten willen toepassen.

Een kleine onderneming die de grensoverschrijdende mkb-regeling wil toepassen, moet daarvoor eerst **in aanmerking komen**. Om in aanmerking te komen, mag de **jaaronzet in de Unie** van een kleine onderneming in het lopende kalenderjaar en in het voorgaande kalenderjaar niet hoger zijn dan 100 000 EUR (zie punt 4.1).

Bovendien moet de kleine onderneming aan de volgende voorwaarden voldoen:

1. **de zetel van bedrijfsuitoefening (of de woonplaats van een natuurlijke persoon) moet in een lidstaat zijn gevestigd** (zie punt 2.1);
2. zij verricht **handelingen die binnen het toepassingsgebied van de mkb-regeling vallen** (zie punt 2). Een kleine onderneming kan leveringen verrichten die onder de mkb-regeling vallen en andere die van de mkb-regeling zijn uitgesloten;
3. de **waarde van de leveringen in de lidstaat of lidstaten waar de kleine onderneming van de grensoverschrijdende btw-vrijstelling gebruik wil maken**, is niet hoger dan de nationale of sectorale jaarlijkse drempel die van toepassing is in de betrokken lidstaat of lidstaten, noch in het lopende kalenderjaar, noch in het voorgaande kalenderjaar (of in de twee voorgaande kalenderjaren indien de betrokken lidstaat dat heeft bepaald) (zie punt 4.2).

Ten slotte moet de kleine onderneming voldoen aan een formeel vereiste:

4. zij moet een voorafgaande kennisgeving indienen in haar lidstaat van vestiging (punt 4.3), waarin wordt aangegeven in welke lidstaten zij de grensoverschrijdende mkb-vrijstelling wil toepassen.
-

De kleine onderneming kan beginnen met de toepassing van de btw-vrijstelling op haar leveringen in de lidstaten die in haar voorafgaande kennisgeving zijn opgenomen zodra de lidstaat van vestiging — na bevestiging dat de kleine onderneming in aanmerking komt voor de grensoverschrijdende mkb-regeling — haar één **individueel identificatienummer** (“EX-nummer”) heeft verstrekt voor de toepassing van de mkb-regeling en heeft bevestigd dat de betrokken lidstaat of lidstaten de toegang tot de regeling in hun respectieve rechtsgebied heeft of hebben gevalideerd.

4.1. Jaaromzet in de Unie: toetsing aan de toelatingscriteria

Om in aanmerking te komen voor de grensoverschrijdende vrijstelling uit hoofde van de mkb-regeling, mag de **jaaromzet in de Unie** van de kleine onderneming in het lopende kalenderjaar (J) en in het voorgaande kalenderjaar (J-1) **niet hoger zijn dan 100 000 EUR**⁶⁶. De jaaromzet in de Unie komt overeen met de **som van de jaaromzetten**⁶⁷ in **alle 27 lidstaten**: de lidstaat van vestiging, de lidstaat of lidstaten waar de kleine onderneming de mkb-regeling wil toepassen (de lidstaat of lidstaten van vrijstelling) en alle andere lidstaten.

De **jaaromzet in de Unie is de som van de jaarlijkse omzetten in alle 27 lidstaten**, ongeacht of de kleine onderneming de mkb-regeling al dan niet in alle lidstaten wil toepassen. Deze maatregel is een **waarborg** om ervoor te zorgen dat de mkb-regeling alleen door kleine ondernemingen wordt toegepast. Dit zijn ondernemingen met een wereldwijde jaaromzet in de Europese Unie van ten hoogste 100 000 EUR.

Indien de jaaromzet in de Unie meer dan 100 000 EUR bedraagt, kan de kleine onderneming de grensoverschrijdende btw-vrijstelling in geen enkele lidstaat toepassen, behalve in haar lidstaat van vestiging. Daar kan zij de binnenlandse mkb-regeling blijven toepassen, mits haar jaaromzet de door de lidstaat van vestiging vastgestelde nationale jaarlijkse drempel niet overschrijdt (zie punt 3).

De overschrijding van de jaarlijkse drempel in de Unie sluit een kleine onderneming uit van de grensoverschrijdende mkb-regeling. De kleine onderneming kan de binnenlandse mkb-regeling echter nog steeds toepassen indien haar jaaromzet de nationale jaarlijkse drempel in haar lidstaat van vestiging niet overschrijdt.

⁶⁶ Artikel 284, lid 2, punt a), van de btw-richtlijn.

⁶⁷ Zie punt 2.4 van de toelichting bij de berekening van de jaaromzet.

Voorbeeld 17

Lidstaten	Jaaromzet (EUR) in het voorgaande kalenderjaar (J-1)	Jaaromzet (EUR) in het lopende kalenderjaar (J)	Resultaat
LS-VES	30 000	15 000	GOEDGEKEURD De jaaromzet in de Unie bedraagt in het lopende kalenderjaar en in het voorgaande kalenderjaar niet meer dan 100 000 EUR.
LS-VRIJ 1	35 000	30 000	
LS-VRIJ 2	15 000	20 000	
Andere 24 lidstaten waar geen mkb-regeling wordt toegepast	15 000	17 000	
Totaal 27 lidstaten	95 000	82 000	

Figuur 25: toepassing van de waarborg voor de jaaromzet in de Unie — scenario A

In dit scenario zou de kleine onderneming in aanmerking komen voor de grensoverschrijdende mkb-regeling, aangezien de jaaromzet in de Unie de 100 000 EUR niet overschrijdt.

Voorbeeld 18

Lidstaten	Jaaromzet (EUR) in het voorgaande kalenderjaar (J-1)	Jaaromzet (EUR) in het lopende kalenderjaar (J)	Resultaat
LS-VES	30 000	20 000	AFGEWEZEN De kmo komt in het lopende kalenderjaar J niet in aanmerking voor toepassing van de grensoverschrijdende mkb-regeling, aangezien de jaaromzet in de Unie in het lopende kalenderjaar (J) meer dan 100 000 EUR bedraagt.
LS-VRIJ 1	35 000	30 000	
LS-VRIJ 2	15 000	40 000	
Andere 24 lidstaten waar geen mkb-regeling wordt toegepast	15 000	17 000	
Totaal 27 lidstaten	95 000	107 000	

Figuur 26: toepassing van de waarborg voor de jaaromzet in de Unie — scenario B

In dit scenario komt de kleine onderneming niet in aanmerking voor de grensoverschrijdende mkb-regeling. De kleine onderneming kan de binnenlandse mkb-regeling nog steeds toepassen indien haar jaaromzet de nationale jaarlijkse drempel van de lidstaat van vestiging niet overschrijdt.

Voorbeeld 19

Lidstaten	Jaaromzet (EUR) in het voorgaande kalenderjaar (J-1)	Jaaromzet (EUR) in het lopende kalenderjaar (J)	Resultaat
LS-VES	30 000	15 000	AFGEWEZEN De kmo kan de grensoverschrijdende mkb-regeling in het lopende kalenderjaar J niet toepassen, aangezien de jaaromzet in de Unie in het voorgaande kalenderjaar (J-1) meer dan 100 000 EUR bedraagt.
LS-VRIJ 1	35 000	30 000	
LS-VRIJ 2	15 000	20 000	
Andere 24 lidstaten waar geen mkb-regeling wordt toegepast	35 000	17 000	
Totaal 27 lidstaten	115 000	82 000	

Figuur 27: toepassing van de waarborg voor de jaaromzet in de Unie — scenario C

In dit scenario kan de kleine onderneming de binnenlandse mkb-regeling nog steeds toepassen indien haar jaaromzet de nationale jaarlijkse drempel van de lidstaat van vestiging niet overschrijdt.

4.2. Nationale jaarlijkse drempel

Naast haar jaaromzet in de Unie van ten hoogste 100 000 EUR moet de kleine onderneming in de lidstaat of lidstaten waar zij van de grensoverschrijdende vrijstelling gebruik wil maken, een jaaromzet hebben die de nationale jaarlijkse drempel (of de toepasselijke sectorale drempel) in de betrokken lidstaat in het lopende kalenderjaar (J) en het voorgaande kalenderjaar (J-1) niet overschrijdt.

De lidstaten kunnen deze voorwaarde uitbreiden tot het jaar vóór het voorgaande kalenderjaar (J-2)⁶⁸. De lidstaten moeten dezelfde voorwaarde — het voorgaande kalenderjaar (J-1) of de twee voorgaande kalenderjaren (J-1 en J-2) — op gelijke wijze toepassen op zowel kleine ondernemingen die op hun grondgebied gevestigd zijn als kleine ondernemingen die niet op hun grondgebied zijn gevestigd.

⁶⁸ Raadpleeg het mkb-webportaal voor informatie over de lidstaten waar deze voorwaarde geldt voor kleine ondernemingen.

Voorbeeld 20

Hieronder wordt een praktisch voorbeeld gegeven van wanneer een kleine onderneming in aanmerking komt voor de grensoverschrijdende mkb-regeling of niet. De situatie van de kleine onderneming is altijd als volgt:

de kleine onderneming wil de grensoverschrijdende btw-vrijstelling toepassen in de lidstaat van vestiging en in twee andere lidstaten (lidstaat van vrijstelling 1 en lidstaat van vrijstelling 2). Bovendien heeft de kleine onderneming een economische activiteit in een vierde lidstaat, lidstaat 4, waar zij de btw-vrijstelling niet wil toepassen. De kleine onderneming heeft verder geen economische activiteiten in de andere 23 lidstaten.

Lidstaten/Unie	Jaarlijkse drempel (EUR)	Jaaromzet (EUR) voorgaand kalenderjaar (J-1)	Jaaromzet (EUR) lopend kalenderjaar (J)	Toetsing toepassing grensoverschrijdende mkb-regelingen
LS-VES	85 000	30 000	10 000	Ja
LS-VRIJ 1	20 000	15 000	5 000	Ja
LS-VRIJ 2	30 000	20 000	10 000	Ja
LS 4	n.v.t.	20 000	10 000	—
Overige 23 lidstaten	n.v.t.	0	0	—
Unie	100 000	85 000	35 000	Ja

Figuur 28: toepassing van de nationale jaarlijkse drempel — scenario A

In dit scenario besluit de kleine onderneming de mkb-regeling toe te passen vanaf het midden van het lopende kalenderjaar. De jaaromzet in de Unie bedraagt in het voorgaande kalenderjaar (85 000 EUR) en in het lopende kalenderjaar (35 000 EUR) niet meer dan 100 000 EUR. De nationale jaarlijkse omzet in de lidstaat van vestiging, de lidstaat van vrijstelling 1 en de lidstaat van vrijstelling 2 in het lopende kalenderjaar en in het voorgaande kalenderjaar overschrijden de nationale drempels in deze lidstaten niet. Daarom kan de kleine onderneming de grensoverschrijdende mkb-regeling toepassen in de lidstaat van vestiging, de lidstaat van vrijstelling 1 en de lidstaat van vrijstelling 2.

Voorbeeld 21

Lidstaten/Unie	Nationale drempel (EUR)	Jaaromzet (EUR) voorgaand kalenderjaar (J-1)	Jaaromzet (EUR) lopend kalenderjaar (J)	Toetsing toepassing mkb-regeling
LS-VES	35 000	36 000	0	Nee
LS-VRIJ 1	85 000	20 000	0	Ja
LS-VRIJ 2	60 000	10 000	0	Ja
LS 4	n.v.t.	15 000	0	—
Overige 23 lidstaten	n.v.t.	0	0	—
Unie	100 000	81 000	0	—

Figuur 29: toepassing van de nationale jaarlijkse drempel — scenario B

In dit scenario dient de kleine onderneming haar voorafgaande kennisgeving in om de grensoverschrijdende mkb-regeling toe te passen vanaf 1 januari van het lopende kalenderjaar (J). De kleine onderneming kan de mkb-regeling in de lidstaat van vestiging niet toepassen, aangezien haar jaaromzet in het voorgaande kalenderjaar (36 000 EUR) de nationale jaarlijkse drempel in de lidstaat van vestiging (35 000 EUR) overschrijdt. De kleine onderneming kan de grensoverschrijdende mkb-regeling echter nog steeds toepassen in de lidstaat van vrijstelling 1 en de lidstaat van vrijstelling 2, aangezien de jaarlijkse drempel van de Unie noch in het lopende kalenderjaar (0 EUR), noch in het voorgaande kalenderjaar (81 000 EUR) wordt overschreden en de jaarlijkse omzet in de lidstaat van vrijstelling 1 en lidstaat van vrijstelling 2 noch in het lopende kalenderjaar noch in het voorgaande kalenderjaar de nationale jaarlijkse drempels van deze lidstaten overschrijdt.

Voorbeeld 22

Lidstaten/Unie	Nationale drempel (EUR)	Jaaromzet (EUR) voorgaand kalenderjaar (J-1)	Jaaromzet (EUR) lopend kalenderjaar (J)	Toetsing toepassing mkb-regeling
LS-VES	35 000	30 000	20 000	Ja
LS-VRIJ 1	85 000	20 000	25 000	Ja
LS-VRIJ 2	15 000	15 000	30 000	Nee
LS 4	n.v.t.	15 000	20 000	—
Overige 23 lidstaten	n.v.t.	0	0	—
Unie	100 000	80 000	95 000	—

Figuur 30: toepassing van de nationale jaarlijkse drempel — scenario C

In dit scenario besluit de kleine onderneming de mkb-regeling toe te passen halverwege het lopende kalenderjaar (J). De kleine onderneming kan de grensoverschrijdende mkb-regeling in de lidstaat van vrijstelling 2 niet toepassen, aangezien haar jaaromzet in het lopende kalenderjaar (30 000 EUR) de nationale jaarlijkse drempel in de lidstaat van vrijstelling 2 (15 000 EUR) overschrijdt. De kleine onderneming kan de mkb-regeling echter nog steeds toepassen in de lidstaat van vestiging en in de lidstaat van vrijstelling 1, aangezien de jaarlijkse drempel van de Unie noch in het lopende kalenderjaar (95 000 EUR), noch in het voorgaande kalenderjaar (80 000 EUR) wordt overschreden en de jaarlijkse omzet in de lidstaat van vestiging en in de lidstaat van vrijstelling 1 noch in het lopende kalenderjaar noch in het voorgaande kalenderjaar de nationale jaarlijkse drempels van deze lidstaten overschrijdt.

Voorbeeld 23

Lidstaten/Unie	Nationale drempel (EUR)	Jaaromzet (EUR) voorgaand kalenderjaar (J-1)	Jaaromzet (EUR) lopend kalenderjaar (J)	Toetsing toepassing mkb-regeling
LS-VES	35 000	30 000	0	Ja
LS-VRIJ 1	85 000	50 000	0	Nee
LS-VRIJ 2	60 000	15 000	0	Nee
LS 4	n.v.t.	15 000	0	—
Overige 23 lidstaten	n.v.t.	0	0	—
Unie	100 000	110 000	0	—

Figuur 31: toepassing van de nationale jaarlijkse drempel — scenario D

In dit scenario kan de kleine onderneming de grensoverschrijdende mkb-regeling niet toepassen in de lidstaat van vrijstelling 1 en de lidstaat van vrijstelling 2, aangezien de jaarlijkse drempel van de Unie in het voorgaande kalenderjaar is overschreden (110 000 EUR). Deze Uniedrempel dient als waarborg om ervoor te zorgen dat alleen kleine ondernemingen toegang kunnen krijgen tot de grensoverschrijdende vrijstelling. **Indien de jaarlijkse drempel in de Unie wordt overschreden, wordt de kleine onderneming in alle andere lidstaten dan de lidstaat van vestiging uitgesloten van de grensoverschrijdende vrijstelling**, zelfs als de jaarlijkse omzet in de lidstaten waar zij de grensoverschrijdende mkb-regeling (lidstaat van vrijstelling 1 en lidstaat van vrijstelling 2) wil toepassen, onder de nationale jaarlijkse drempel ligt.

De enige lidstaat waar de kleine onderneming de mkb-regeling nog kan toepassen, is de lidstaat van vestiging, mits aan de voorwaarden voor de binnenlandse vrijstelling is voldaan (zie punt 3). De overschrijding van de jaarlijkse drempel in de Unie sluit de kleine onderneming immers niet uit van de toepassing van de mkb-regeling in de lidstaat van vestiging (binnenlandse mkb-regeling). Alleen wanneer de door de lidstaat van vestiging vastgestelde nationale jaarlijkse drempel wordt overschreden, kan een kleine onderneming worden uitgesloten van de binnenlandse mkb-regeling.

Voorbeeld 24

Volgens de lidstaat van vrijstelling 1 en lidstaat 4 moeten kleine ondernemingen in dit scenario informatie verstrekken over hun jaaromzet in het lopende kalenderjaar (J) en de twee voorgaande kalenderjaren (J-1 en J-2). De kleine onderneming wil de mkb-regeling nog steeds niet toepassen in lidstaat 4.

Lidstaten/ Unie	Nationale drempel (EUR)	Jaaromzet (EUR) jaar vóór het voorgaande kalenderjaar (J-2)	Jaaromzet (EUR) voorgaand kalenderjaar (J-1)	Jaaromzet (EUR) lopend kalenderjaar (J)	Toetsing toepassing mkb-regeling
LS-VES	35 000	n.v.t.	30 000	20 000	Ja
LS-VRIJ 1	85 000	80 000	20 000	25 000	Ja
LS-VRIJ 2	15 000	n.v.t.	15 000	12 000	Ja
LS 4	n.v.t.	13 000	15 000	20 000	—
Overige 23 lidstaten	n.v.t.	n.v.t.	0	0	—
Unie	100 000	n.v.t.	80 000	77 000	—

Figuur 32: toepassing van de nationale jaarlijkse drempel — scenario E

In dit scenario komt de kleine onderneming in aanmerking voor de grensoverschrijdende mkb-regeling in de lidstaat van vestiging, de lidstaat van vrijstelling 1 en de lidstaat van vrijstelling 2 omdat de jaarlijkse drempel in de Unie in het lopende kalenderjaar (77 000 EUR) noch in het voorgaande kalenderjaar (80 000 EUR) wordt overschreden. De kleine onderneming kan de grensoverschrijdende mkb-regeling toepassen in de lidstaat van vestiging en de lidstaat van vrijstelling 2 omdat haar jaarlijkse omzet noch in het lopende kalenderjaar noch in het voorgaande kalenderjaar de respectieve nationale jaarlijkse drempel van deze lidstaten overschrijdt.

In dit voorbeeld zou de kleine onderneming de grensoverschrijdende mkb-regeling in de lidstaat van vrijstelling 1 kunnen toepassen omdat haar jaaromzet in de Unie voor het lopende kalenderjaar en voor het voorgaande kalenderjaar de jaarlijkse drempel in de Unie niet overschrijdt en omdat haar jaaromzet in het lopende kalenderjaar en in de twee voorgaande kalenderjaren de nationale jaarlijkse drempel van de lidstaat van vrijstelling 1 niet overschrijdt.

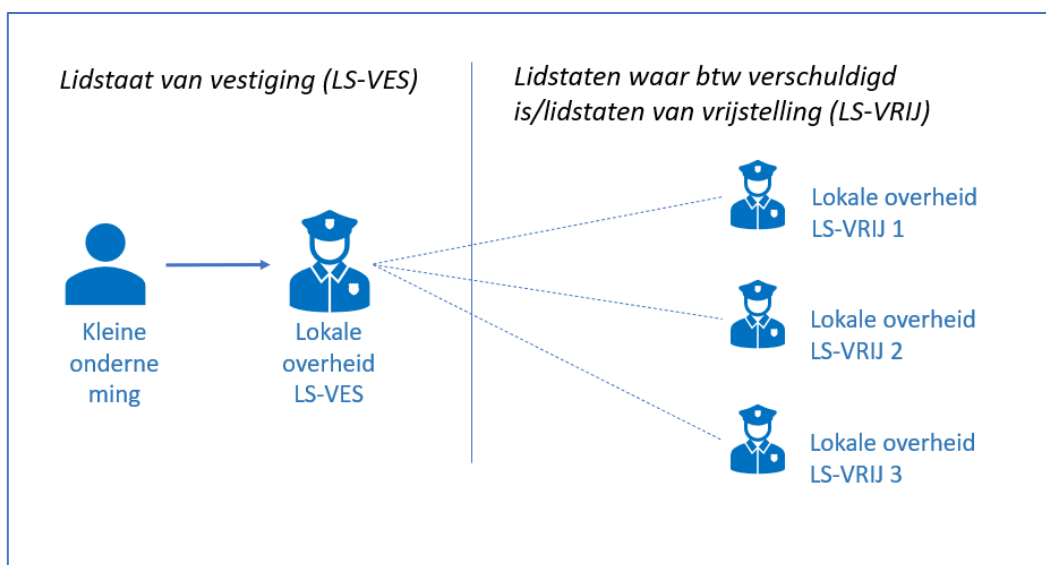
Hoewel de kleine onderneming de mkb-regeling in lidstaat 4 niet wil toepassen, moet zij in de voorgaande kennisgeving ook informatie verstrekken over haar jaaromzet die overeenkomt met het jaar vóór het voorgaande kalenderjaar (J-2), aangezien lidstaat 4 die informatie vereist.

Kleine ondernemingen kunnen met behulp van de simulator⁶⁹ nagaan of de mkb-regeling op het mkb-portaal kan worden toegepast. De simulator verstrekt slechts indicatieve informatie en geeft derhalve geen rechten op toegang tot de mkb-regeling in een van de lidstaten.

4.3. Voorafgaande kennisgeving

Om de **grensoverschrijdende mkb-regeling** toe te mogen passen, moet de kleine onderneming zich eerst registreren door middel van het indienen van een **voorafgaande kennisgeving** bij de lidstaat van vestiging⁷⁰.

Om de administratieve verplichtingen te vereenvoudigen, hoeft de kleine onderneming slechts **één** registratieformulier — de **voorafgaande kennisgeving** — in de lidstaat van vestiging in te dienen, dat als **enig contactpunt** fungeert. De lidstaat van vestiging onderhoudt contacten met de belastingautoriteiten in de andere lidstaten waar de kleine onderneming de btw-vrijstelling wil toepassen, zoals hier wordt geïllustreerd.

Figuur 33: lidstaat van vestiging als enig contactpunt tussen de kleine onderneming en de andere lidstaten

De lidstaat van vestiging verifieert of de kleine onderneming in aanmerking komt voor toepassing van de grensoverschrijdende regeling door na te gaan of de jaaromzet in de Unie niet meer dan 100 000 EUR bedraagt. De lidstaat of lidstaten van vrijstelling controleert of controleren of aan andere voorwaarden is voldaan, bijvoorbeeld dat de jaaromzet van de kleine onderneming de nationale jaarlijkse drempel niet overschrijdt.

⁶⁹ [Simulator – Europese Commissie \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/economy_finance/simulator/).

⁷⁰ <https://sme-vat-rules.ec.europa.eu>.

Het is altijd de betrokken lidstaat van vrijstelling die beslist of de kleine onderneming in zijn rechtsgebied voldoet aan de voorwaarden om de mkb-regeling toe te passen.

Indien aan de voorwaarden voor vrijstelling is voldaan, delen de belastingautoriteiten van de lidstaat van vrijstelling deze informatie met de belastingautoriteiten van de lidstaat van vestiging. De lidstaat van vestiging verstrekt de kleine onderneming dan één individueel identificatienummer⁷¹ met het achtervoegsel "EX" (hierna "het EX-nummer" genoemd). Dit enkele EX-nummer is geldig in alle door de kleine onderneming geselecteerde lidstaten waar zij voldoet aan de voorwaarden voor de mkb-regeling. De btw-vrijstelling kan pas worden toegepast wanneer de kleine onderneming van de lidstaat van vestiging de bevestiging ontvangt dat zij het EX-nummer in de betrokken lidstaat van vrijstelling kan gebruiken. Deze bevestiging wordt voor elke lidstaat waar de kleine onderneming de grensoverschrijdende mkb-regeling wil toepassen, afzonderlijk gedaan.

Indien een kleine onderneming de mkb-regeling reeds toepast in de lidstaat van vestiging (binnenlandse mkb-regeling) en de toepassing van de regeling tot andere lidstaten wil uitbreiden (grensoverschrijdende mkb-regeling), moet de kleine onderneming een voorafgaande kennisgeving indienen bij de lidstaat van vestiging. Indien de lidstaat van vestiging kleine ondernemingen die alleen de binnenlandse mkb-regeling toepassen, niet identificeert, zal de uitbreiding van de regeling tot andere lidstaten leiden tot de identificatie voor de toepassing van de mkb-regeling in alle lidstaten waar de regeling van toepassing is, ook in de lidstaat van vestiging. Dit betekent dat het EX-nummer ook betrekking zal hebben op leveringen die in het kader van de grensoverschrijdende mkb-regeling in de lidstaat van vestiging worden verricht.

4.3.1. Inhoud

De voorafgaande kennisgeving moet uitsluitend in de lidstaat van vestiging worden ingediend en moet ten minste de volgende informatie bevatten⁷²:

- a) de naam, de activiteiten, de rechtsvorm en het adres van de kleine onderneming;
- b) de lidstaat of lidstaten waar de kleine onderneming de btw-vrijstelling in het kader van de grensoverschrijdende mkb-regeling wil toepassen;
- c) het totale bedrag van de goederenleveringen en/of diensten die in het lopende kalenderjaar en het voorafgaande kalenderjaar (of de twee voorgaande kalenderjaren, indien een bepaalde lidstaat dat vereist) zijn verricht in de lidstaat van vestiging en in elk van de andere lidstaten.

⁷¹ Artikel 284, lid 3, van de btw-richtlijn.

⁷² Artikel 284 bis, lid 1, van de btw-richtlijn.

Behalve de gegevens ter identificatie van de betrokken belastingplichtige (punt a), moet in de voorafgaande kennisgeving worden gespecificeerd **in welke lidstaat of lidstaten de vrijstelling zal worden toegepast** (punt b). Mits de kleine onderneming in aanmerking komt voor en voldoet aan alle voorwaarden voor vrijstelling, geldt de vrijstelling alleen in die lidstaat of lidstaten.

Indien de kleine onderneming reeds voor btw-doeleinden is geïdentificeerd in een lidstaat waar zij de grensoverschrijdende mkb-regeling wil toepassen, deelt zij een dergelijk btw-identificatienummer in de voorafgaande kennisgeving mee.

Voorbeeld 25

Een kleine onderneming past de mkb-regeling in geen enkele lidstaat toe. Op 1 januari 2025 besluit zij de grensoverschrijdende mkb-regeling toe te passen in lidstaat 1 en lidstaat 2, waar zij niet is gevestigd. Zij wil de grensoverschrijdende mkb-regeling niet toepassen in de lidstaat van vestiging.

De kleine onderneming moet in de lidstaat van vestiging een voorafgaande kennisgeving indienen om mee te delen dat zij de grensoverschrijdende mkb-regeling in lidstaat 1 en lidstaat 2 wil toepassen. De lidstaat van vestiging controleert of de jaaromzet van de kleine onderneming in de Unie in de 27 lidstaten in het lopende kalenderjaar en in het voorgaande kalenderjaar niet meer dan 100 000 EUR bedraagt. Indien de jaaromzet in de Unie niet meer dan 100 000 EUR bedraagt, zal de lidstaat van vestiging het verzoek doorgeven aan lidstaat 1 en lidstaat 2. Indien de jaaromzet in de Unie meer dan 100 000 EUR bedraagt, wordt het verzoek van de kleine onderneming afgewezen.

Indien de jaaromzet in de Unie niet meer dan 100 000 EUR bedraagt, controleren lidstaat 1 en lidstaat 2 of in hun respectieve rechtsgebied aan de voorwaarden voor de toepassing van de grensoverschrijdende mkb-regeling is voldaan, bijvoorbeeld of de jaaromzet van de kleine onderneming de nationale jaarlijkse drempel niet overschrijdt. Daarna delen zij de lidstaat van vestiging mee of de kleine onderneming in hun respectieve rechtsgebied al dan niet in aanmerking komt voor de grensoverschrijdende mkb-regeling. De lidstaat van vestiging deelt het besluit van elke lidstaat mee aan de kleine onderneming. Indien zij in aanmerking komt, krijgt de kleine onderneming één enkel EX-nummer en wordt bevestigd dat zij dat nummer in lidstaat 1 en lidstaat 2 kan gebruiken. Indien de kleine onderneming niet voldoet aan de voorwaarden om de grensoverschrijdende mkb-regeling in lidstaat 1 en/of lidstaat 2 toe te passen, stelt de lidstaat van vestiging de kleine onderneming daarvan in kennis.

De lidstaat van vestiging is altijd betrokken bij de registratieprocedure en bij de controles of de kleine onderneming in aanmerking komt, zelfs als de kleine onderneming de regeling niet wil toepassen in haar lidstaat van vestiging.

Voorbeeld 26

Een kleine onderneming past de mkb-regeling in geen enkele lidstaat toe. Op 1 januari 2025 besluit zij de grensoverschrijdende mkb-regeling toe te passen in lidstaat 1 en lidstaat 2, waar zij niet is gevestigd, alsook in de lidstaat van vestiging.

De kleine onderneming moet in haar lidstaat van vestiging een voorafgaande kennisgeving indienen om mee te delen dat zij de grensoverschrijdende mkb-regeling in lidstaat 1 en lidstaat 2 en in de lidstaat van vestiging wil toepassen. De lidstaat van vestiging controleert of de jaaromzet van de kleine onderneming in de Unie in de 27 lidstaten in het lopende kalenderjaar en in het voorgaande kalenderjaar niet meer dan 100 000 EUR bedraagt. Indien de jaaromzet in de Unie niet wordt overschreden, zal de lidstaat van vestiging het verzoek doorsturen naar lidstaat 1 en lidstaat 2.

Indien de jaaromzet in de Unie wordt overschreden, wordt het verzoek van de kleine onderneming afgewezen voor lidstaat 1 en lidstaat 2. Indien de kleine onderneming in aanmerking komt voor de mkb-regeling in de lidstaat van vestiging, volgt zij de regels en procedures die door de lidstaat van vestiging voor de binnenlandse mkb-regeling zijn vastgesteld (zie punt 3).

Indien de jaaromzet in de Unie niet wordt overschreden, controleren lidstaat 1 en lidstaat 2 of in hun respectieve rechtsgebied is voldaan aan de voorwaarden voor de toepassing van de grensoverschrijdende mkb-regeling, bijvoorbeeld of de jaaromzet van de kleine onderneming de nationale jaarlijkse drempel niet overschrijdt. Daarna delen zij de lidstaat van vestiging mee of de kleine onderneming in hun respectieve rechtsgebied al dan niet in aanmerking komt voor de grensoverschrijdende mkb-regeling. De lidstaat van vestiging deelt het besluit van elke lidstaat mee aan de kleine onderneming. Hij zal ook een aantal controles uitvoeren voor de toepassing van de mkb-regeling in de lidstaat van vestiging. Indien zij in aanmerking komt, krijgt de kleine onderneming één enkel EX-nummer en wordt bevestigd dat zij dat nummer in lidstaat 1, lidstaat 2 en de lidstaat van vestiging kan gebruiken. Indien de kleine onderneming niet voldoet aan de voorwaarden om de grensoverschrijdende mkb-regeling in lidstaat 1 en/of lidstaat 2 toe te passen, stelt de lidstaat van vestiging de kleine onderneming daarvan in kennis.

De voorafgaande kennisgeving moet ook informatie bevatten over de **totale waarde van de historische en huidige leveringen van goederen en diensten** die zijn verricht, niet alleen in de lidstaat van vestiging en de lidstaat of lidstaten waar zij de grensoverschrijdende mkb-regeling wil toepassen, maar ook in **alle andere lidstaten** (punt c). Dit moet de lidstaat van vestiging in staat stellen na te gaan of de drempel voor de jaaromzet in de Unie in het lopende kalenderjaar en in het voorgaande kalenderjaar niet is overschreden.

4.3.2. Te rapporteren bedragen

De bedragen die in de voorafgaande kennisgeving moeten worden gerapporteerd, zijn die welke overeenkomen met de jaaromzet van de kleine onderneming, zoals beschreven in punt 2.4. Deze bedragen zijn **exclusief btw**⁷³:

- a) de waarde van de goederenleveringen en diensten die anders volgens de normale btw-regeling zouden zijn belast;
- b) het bedrag van de handelingen die krachtens artikel 98, lid 2, of artikel 105 bis, van de btw-richtlijn zijn vrijgesteld, met recht op aftrek van de in het voorgaande stadium betaalde btw;
- c) het bedrag van de handelingen in verband met vrijgestelde uitvoer, internationaal vervoer en daarmee samenhangende diensten door tussenpersonen⁷⁴;
- d) de waarde van vrijgestelde leveringen van goederen binnen de EU⁷⁵;
- e) het bedrag van transacties ter zake van onroerend goed, van financiële handelingen als bedoeld in artikel 135, lid 1, punten b) tot en met g), van de btw-richtlijn, en van verzekerings- en herverzekeringdiensten, tenzij die handelingen met andere handelingen samenhangende handelingen zijn.

Met een goederenlevering onder bezwarende titel wordt gelijkgesteld de overdracht van een goed dat deel uitmaakt van het bedrijfsvermogen van een kleine onderneming naar een andere lidstaat⁷⁶. De waarde van de overgedragen goederen komt overeen met de aankoop prijs of, bij gebreke van een aankoop prijs, met de kostprijs van die goederen⁷⁷. Die waarde moet worden opgenomen in het gerapporteerde bedrag voor de goederenleveringen.

Handelingen die niet in de voorafgaande kennisgeving moeten worden opgenomen, zijn:

- de overdracht van goederen naar een land buiten de EU: indien goederen worden uitgevoerd zonder dat er sprake is van een levering, zoals het geval zou kunnen zijn wanneer zij eenvoudigweg naar **een voorraad in een land buiten de**

⁷³ Artikel 288 van de btw-richtlijn.

⁷⁴ Artikelen 146 tot en met 149, en artikelen 151 tot en met 153, van de btw-richtlijn.

⁷⁵ Artikel 138 van de btw-richtlijn.

⁷⁶ Artikel 17 van de btw-richtlijn.

⁷⁷ Artikel 76 van de btw-richtlijn.

EU worden overgebracht, zal er geen omzet worden gegenereerd, en moet het bedrag van de goederen niet worden opgenomen;

- **vervreemding van materiële of immateriële activa** van een kleine onderneming: mag niet in aanmerking worden genomen bij de berekening van de jaaromzet;
- **vrijgestelde leveringen voor bepaalde activiteiten van algemeen belang**⁷⁸.

4.3.3. Invullen van de voorafgaande kennisgeving: jaaromzet en drempels

De algemene regel voor de lidstaten is dat er één nationale jaarlijkse drempel is, die niet hoger mag zijn dan 85 000 EUR. Het is echter mogelijk dat een lidstaat voor verschillende bedrijfssectoren uiteenlopende jaarlijkse drempels heeft ingevoerd⁷⁹. Als een lidstaat meer dan één nationale jaarlijkse drempel heeft, worden deze als sectorale drempels beschouwd. Deze drempels moeten gebaseerd zijn op objectieve criteria en geen ervan mag hoger zijn dan 85 000 EUR.

Hier volgen enkele praktische voorbeelden van de wijze waarop een kleine onderneming haar jaaromzet in de voorafgaande kennisgeving moet rapporteren, afhankelijk van de vraag of de lidstaten één nationale jaarlijkse drempel of sectorale drempels toepassen.

⁷⁸ Artikel 132 van de btw-richtlijn.

⁷⁹ Artikel 284, lid 1, van de btw-richtlijn.

Voorbeeld 27

De voorafgaande kennisgeving wordt ingediend in de lidstaat van vestiging op 1 september 2025. De kleine onderneming wil de grensoverschrijdende mkb-regeling toepassen in de haar lidstaat van vestiging en in lidstaat 1. Volgens de lidstaat van vestiging moeten kleine ondernemingen informatie verstrekken over de jaaromzet die overeenkomt met het lopende kalenderjaar (J) en het voorgaande kalenderjaar (J-1). Lidstaat 1 vereist informatie over de jaaromzet die overeenkomt met het lopende kalenderjaar (J) en de twee voorgaande kalenderjaren (J-1 en J-2).

Van de overige 25 lidstaten waar de kleine onderneming de mkb-regeling niet wil toepassen en waarvoor zij in de voorafgaande kennisgeving ook informatie over haar jaaromzet moet verstrekken, is lidstaat 4 de enige lidstaat die dezelfde regel toepast als lidstaat 1 en die kleine ondernemingen verplicht informatie te verstrekken over de jaaromzet die overeenkomt met het lopende kalenderjaar (J) en de twee voorgaande kalenderjaren (J-1 en J-2).

Voor lidstaat 1 en lidstaat 4 moet de kleine onderneming de totale waarde van de leveringen gedurende het hele jaar 2023 (J-2), het hele jaar 2024 (J-1) en het totale bedrag van de leveringen van 1 januari tot en met 31 augustus 2025 (J) in haar voorafgaande kennisgeving vermelden. Indien voor een of een van deze jaren geen omzet wordt gegenereerd, is de totale waarde die moet worden opgegeven nul, oftewel "0".

Voor de lidstaat van vestiging en voor de 24 andere lidstaten moet de kleine onderneming het totale bedrag van de leveringen gedurende het gehele jaar 2024 (J-1) en het totale bedrag van de leveringen van 1 januari tot en met 31 augustus 2025 (J) vermelden. Indien voor een of een van deze jaren geen omzet wordt gegenereerd, is de totale waarde die moet worden opgegeven nul, oftewel "0".

Voorbeeld 28

Een kleine onderneming wil de grensoverschrijdende mkb-regeling toepassen in lidstaat 1. Deze lidstaat past één nationale jaarlijkse drempel van 60 000 EUR toe. Lidstaat 2 past een nationale jaarlijkse drempel van 30 000 EUR toe, maar de kleine onderneming heeft in die lidstaat geen economische activiteiten en hoeft daar dus geen gebruik te maken van de mkb-regeling.

In lidstaat 1 heeft de kleine onderneming een jaaromzet van 10 000 EUR voor het lopende kalenderjaar (J) en een jaaromzet van 55 000 EUR voor het voorgaande kalenderjaar (J-1). De kleine onderneming moet haar jaarlijkse omzet in de voorafgaande kennisgeving als volgt rapporteren*:

Voorafgaande kennisgeving			
<i>Lidstaten</i>	<i>Nationale jaarlijkse drempel (EUR)</i>	<i>Jaaromzet (EUR) voorgaand kalenderjaar (J-1)</i>	<i>Jaaromzet (EUR) lopend kalenderjaar (J)</i>
Lidstaat 1	60 000	55 000	10 000
Lidstaat 2	30 000	0	0

Figuur 34: voorafgaande kennisgeving — één nationale drempel

* Dit voorbeeld toont alleen de scenario's voor lidstaat 1 en lidstaat 2. De voorafgaande kennisgeving omvat ook de jaaromzet — of nul ("0") indien er geen economische activiteiten zijn uitgeoefend — in alle overige 25 lidstaten.

Voor elke lidstaat die meer dan één drempel toepast, moet de totale waarde die in de voorafgaande kennisgeving voor die lidstaat moet worden gerapporteerd, worden uitgesplitst naar gelang van die drempels⁸⁰. Het rapporteren van de jaaromzet per sector dient om te bepalen welke sectorale drempel door de kleine onderneming moet worden toegepast en om de toepassing ervan te monitoren.

⁸⁰ Artikel 284 quater, punt c, van de btw-richtlijn.

Voorbeeld 29

Lidstaat 2 hanteert verschillende drempels voor de volgende bedrijfssectoren: een drempel voor de bouwsector (30 000 EUR) en een drempel voor alle andere sectoren (40 000 EUR). Een kleine onderneming heeft een totale jaaromzet van 30 000 EUR in het lopende kalenderjaar (J) en van 33 000 EUR in het voorgaande kalenderjaar (J-1) in lidstaat 2. De kleine onderneming moet haar jaaromzet voor elke sector afzonderlijk vermelden in de vakken van de voorafgaande kennisgeving, zoals hier geïllustreerd.

Scenario 1

in dit scenario wordt de totale jaaromzet van de kleine onderneming in het lopende kalenderjaar (30 000 EUR) en in het voorgaande kalenderjaar (33 000 EUR) gegenereerd in de bouwsector. In dat geval moet de totale jaaromzet worden vermeld in het vak dat overeenkomt met de drempel voor “Bouw” en nul (“0”) in het vak dat betrekking heeft op andere economische activiteiten “Overig”.

Voorafgaande kennisgeving			
<i>Lidstaat</i>	<i>Nationale jaarlijkse drempel (EUR)</i>	<i>Jaaromzet (EUR) voorgaand kalenderjaar (J-1)</i>	<i>Jaaromzet (EUR) lopend kalenderjaar (J)</i>
Lidstaat 2			
– Bouw	30 000	30 000	33 000
– Overig	40 000	0	0

Figuur 35: voorafgaande kennisgeving — variërende sectorale drempels, scenario 1

Scenario 2

in dit scenario wordt een deel van de jaaromzet van de kleine onderneming gegenereerd in de bouwsector (10 000 EUR voor het voorgaande kalenderjaar en 15 000 EUR voor het lopende kalenderjaar) en een ander deel heeft betrekking op andere economische activiteiten (20 000 EUR in het voorgaande kalenderjaar en 18 000 EUR in het lopende kalenderjaar). De kleine onderneming moet haar jaaromzet opsplitsen naar drempel, zoals hier wordt geïllustreerd.

Voorafgaande kennisgeving			
<i>Lidstaat</i>	<i>Nationale jaarlijkse drempel (EUR)</i>	<i>Jaaromzet (EUR) voorgaand kalenderjaar (J-1)</i>	<i>Jaaromzet (EUR) lopend kalenderjaar (J)</i>
Lidstaat 2			
– Bouw	30 000	10 000	15 000
– Overig	40 000	20 000	18 000

Figuur 36: voorafgaande kennisgeving — variërende sectorale drempels, scenario 2

Indien lidstaat 2 van mening is dat de kleine onderneming de mkb-regeling in zijn rechtsgebied kan toepassen, zal hij de lidstaat van vestiging daarvan in kennis stellen en aangeven welke sectorale drempel de kleine onderneming moet hanteren⁸¹, aangezien een kleine onderneming met leveringen die onder verschillende sectorale drempels kunnen vallen, er slechts één kan toepassen. De lidstaat van vestiging zal de van de lidstaat van vrijstelling ontvangen informatie dienovereenkomstig aan de kleine onderneming doorgeven.

Elke lidstaat van vestiging kan bepalen hoe de voorafgaande kennisgeving in zijn rechtsgebied moet worden ingediend. De voorafgaande kennisgeving moet in beginsel langs elektronische weg worden ingediend, maar de lidstaat van vestiging is niet verplicht een dergelijke verplichting op te leggen⁸². Indien de lidstaat van vestiging voorschrijft dat de voorafgaande kennisgeving elektronisch moet worden ingediend, is de elektronische indiening onderworpen aan de door de betrokken lidstaat vastgestelde voorwaarden.

4.3.4. Taal

De lidstaat van vestiging kan bepalen in welke taal op zijn grondgebied gevestigde kleine ondernemingen de voorafgaande kennisgeving moeten indienen.

4.3.5. Valuta

De omzet die bestaat uit de waarde van de verrichte handelingen moet in de voorafgaande kennisgeving in euro worden vermeld⁸³.

⁸¹ Artikel 284, lid 1, van de btw-richtlijn.

⁸² Artikel 284 quater, lid 2, van de btw-richtlijn.

⁸³ Artikel 284 quater, lid 1, punt b), van de btw-richtlijn.

De lidstaten die de euro niet hebben aangenomen, kunnen eisen dat bedragen in hun nationale valuta worden uitgedrukt. Als leveringen in andere valuta zijn gedaan, moet de omrekening geschieden door toepassing van de wisselkoers die de Europese Centrale Bank bekend heeft gemaakt op de eerste dag van het kalenderjaar, of, indien die dag geen bekendmaking heeft plaatsgevonden, op de eerstvolgende dag van bekendmaking⁸⁴.

Voorbeeld 30

Een kleine onderneming wil de grensoverschrijdende mkb-regeling toepassen in de lidstaat van vestiging, die als nationale valuta “YYY” gebruikt, en in lidstaat 1, waar de euro de nationale valuta is. De kleine onderneming hoeft de grensoverschrijdende mkb-regeling niet toe te passen in de overige 25 lidstaten, aangezien zij daar geen economische activiteiten ontplooit.

De kleine onderneming dient haar voorafgaande kennisgeving in de lidstaat van vestiging in op 1 januari 20XX. Zij heeft een jaaromzet in de lidstaat van vestiging van 200 000 YYY voor het voorgaande kalenderjaar 20XX–1 en nul (“0”) voor het lopende kalenderjaar 20XX. De jaaromzet in lidstaat 1 bedraagt 20 000 EUR in het voorgaande kalenderjaar 20XX-1 en nul (“0”) voor het lopende kalenderjaar 20XX.

De lidstaat van vestiging vereist dat de kleine onderneming in de voorafgaande kennisgeving de waarden in de valuta “YYY” indient. De wisselkoers op 1 januari 20XX–1 bedroeg 1 YYY = 0,25 EUR. Er is geen omrekening te verrichten voor het lopende kalenderjaar, aangezien de jaaromzet gelijk is aan nul (“0”), en er hoeft geen omrekening te worden uitgevoerd voor de andere lidstaten, aangezien het voor elk van hen te rapporteren bedrag voor elk kalenderjaar gelijk is aan nul (“0”).

De kleine onderneming moet de voorafgaande kennisgeving als volgt indienen:

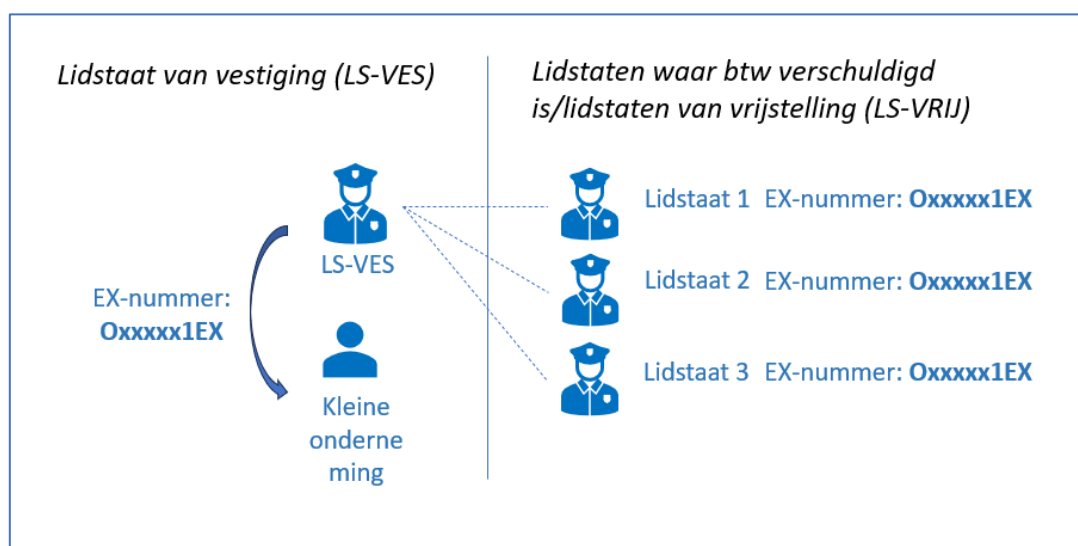
<i>Lidstaat</i>	<i>Waarde (YYY) in het voorgaande kalenderjaar (J-1)</i>	<i>Waarde (YYY) in het lopende kalenderjaar (J)</i>
LS-VES	200 000	0
Lidstaat 1	80 000	0
Overige 25 lidstaten	0	0

Figuur 37: voorafgaande kennisgeving — andere nationale valuta dan euro

⁸⁴ Artikel 284 quater, lid 1, punt c), van de btw-richtlijn.

4.4. Uniek individueel identificatienummer (EX-nummer)

De lidstaat van vestiging is verplicht⁸⁵ elke kleine onderneming die na indiening van een voorafgaande kennisgeving in aanmerking komt voor de grensoverschrijdende mkb-regeling en die aan de vrijstellingsvoorwaarden voldoet, te identificeren. De identificatie is alleen noodzakelijk voor de grensoverschrijdende mkb-regeling en niet voor de binnenlandse mkb-regeling. Het aan de kleine onderneming toegekende individuele identificatienummer bevat het achtervoegsel “EX”. De lidstaat van vestiging kent de kleine onderneming een EX-nummer toe dat de kleine onderneming kan gebruiken in alle lidstaten waar zij de grensoverschrijdende mkb-regeling kan toepassen. Het EX-nummer is geen btw-identificatienummer als zodanig. Het wordt alleen gebruikt voor de werking van de grensoverschrijdende mkb-regeling.

Figuur 38: het unieke individuele identificatienummer (het EX-nummer)

Het EX-nummer is geldig in de lidstaten waar de kleine onderneming de grensoverschrijdende mkb-regeling toepast. In bovenstaande figuur is het EX-nummer geldig in de lidstaat van vestiging, lidstaat 1, lidstaat 2 en lidstaat 3.

Indien aan de kleine onderneming toegang tot de mkb-regeling wordt verleend in een lidstaat waar zij reeds voor btw-doeleinden was geïdentificeerd, neemt de betrokken lidstaat van vrijstelling alle nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de kleine onderneming met betrekking tot de in die lidstaat verrichte leveringen van goederen en diensten die onder de mkb-regeling vallen, niet langer btw-plichtig is.

⁸⁵ Artikel 284, lid 3, punt b), van de btw-richtlijn.

4.5. Registratieprocedure

4.5.1. Periode

De registratieprocedure wordt ingeleid door de kleine onderneming die de voorafgaande kennisgeving indient in haar lidstaat van vestiging. Zowel de lidstaat van vestiging als de lidstaat of lidstaten waar de kleine onderneming van de btw-vrijstelling gebruik wil maken, voeren een aantal controles uit om na te gaan of de kleine onderneming toegang heeft tot de grensoverschrijdende mkb-regeling en de btw-vrijstelling mag toepassen. Het hele **registratieproces mag niet langer duren dan 35 werkdagen**⁸⁶, gerekend vanaf de datum van ontvangst van de voorafgaande kennisgeving door de lidstaat van vestiging.

De lidstaat van vestiging heeft 15 werkdagen de tijd om zijn controles uit te voeren. Indien de kleine onderneming in aanmerking komt voor de grensoverschrijdende mkb-regeling — de jaarmzet in de Unie in het voorgaande kalenderjaar en in het lopende kalenderjaar bedraagt niet meer dan 100 000 EUR — wordt het verzoek doorgestuurd naar de lidstaat of lidstaten van vrijstelling. Indien de kleine onderneming niet in aanmerking komt voor de regeling, stuurt de lidstaat van vestiging een kennisgeving van afwijzing naar de kleine onderneming. De afwijzing van de grensoverschrijdende mkb-regeling houdt in dat de kleine onderneming haar leveringen niet kan vrijstellen in de lidstaten waar zij economische activiteiten uitoefent en zal moeten voldoen aan de btw-verplichtingen in het kader van de normale btw-regeling of de vereenvoudigde procedure. Een alternatief voor de normale btw-regeling zou de toepassing van de éénlokeregeling van de Unie (OSS)⁸⁷ kunnen zijn (zie punt 7). De enige lidstaat waar de kleine onderneming de mkb-regeling zou kunnen toepassen, is de lidstaat van vestiging, indien zij voldoet aan de voorwaarden om de binnenlandse mkb-regeling toe te passen.

De lidstaten van vrijstelling hebben 15 werkdagen om hun controles uit te voeren, gerekend vanaf de datum waarop zij het verzoek van de lidstaat van vestiging ontvangen, bijvoorbeeld om na te gaan of de omzet de nationale of toepasselijke sectorale drempel niet overschrijdt. Indien de kleine onderneming voldoet aan de voorwaarden om de grensoverschrijdende mkb-regeling toe te passen, stelt of stellen de lidstaat of lidstaten van vrijstelling de lidstaat van vestiging daarvan in kennis; de lidstaat van vestiging op zijn beurt zal de kleine onderneming laten weten dat zij de grensoverschrijdende mkb-regeling in de betrokken lidstaat of lidstaten kan toepassen. Indien de kleine onderneming niet aan de voorwaarden voldoet, stelt of stellen de

⁸⁶ Artikel 284, lid 5, van de btw-richtlijn.

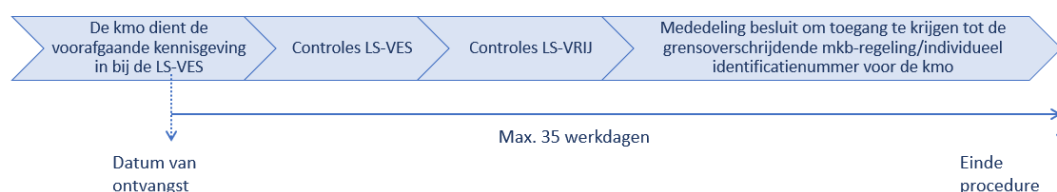
⁸⁷ Titel XII, hoofdstuk 6, van de btw-richtlijn.

lidstaat of lidstaten van vrijstelling de lidstaat van vestiging daarvan in kennis, die op zijn beurt een kennisgeving van afwijzing naar de kleine onderneming stuurt. De afwijzing houdt in dat de kleine onderneming haar leveringen van goederen en diensten niet kan vrijstellen in de lidstaat of lidstaten waar zij niet aan de voorwaarden voor vrijstelling voldoet en in plaats daarvan in die lidstaat of lidstaten aan de btw-verplichtingen zal moeten voldoen. Een alternatief voor de kleine onderneming kan de toepassing van de OSS-regeling zijn (zie punt 7).

Indien een lidstaat in specifieke gevallen meer tijd nodig heeft om controles uit te voeren om belastingontduiking of -ontwijking te voorkomen, kan het proces langer duren. In dat geval moet de lidstaat van vrijstelling de lidstaat van vestiging laten weten dat er meer tijd nodig is. De lidstaat van vestiging kan de kleine onderneming dan op de hoogte brengen van de vertraging.

Indien de lidstaat van vestiging geen informatie ontvangt waaruit blijkt dat de kleine onderneming niet aan de voorwaarden voor de toepassing van de grensoverschrijdende vrijstelling voldoet en er niet door de lidstaat van vrijstelling van in kennis wordt gesteld dat er extra tijd nodig is voor controles, mag de lidstaat van vestiging ervan uitgaan dat de kleine onderneming in aanmerking komt voor vrijstelling, maar slechts op het moment wanneer de termijn van 35 werkdagen vanaf de datum van indiening van de voorafgaande kennisgeving moet worden gehaald.

Met werkdagen⁸⁸ worden hier bedoeld alle dagen die geen feestdagen, zaterdagen of zondagen zijn⁸⁹. De toepasselijke werkdagen zijn die van de lidstaat van vestiging om de periode van 15 werkdagen te bepalen waarbinnen de lidstaat de in de voorafgaande kennisgeving verstrekte informatie moet controleren. Voor de periode van 15 werkdagen waarbinnen de lidstaat of lidstaten van vrijstelling hun controles moet(en) uitvoeren, zijn de werkdagen de werkdagen die van toepassing zijn in elke betrokken lidstaat van vrijstelling.

Figuur 39: tijdslijn van de gewone registratieprocedure

⁸⁸ Verordening (EEG, Euratom) nr. 1182/71 van de Raad van 3 juni 1971 houdende vaststelling van de regels die van toepassing zijn op termijnen, data en aanvangs- en vervaltijden (PB L 124 van 8.6.1971, blz. 1).

⁸⁹ Zoals gedefinieerd in artikel 2, lid 2, van Verordening (EEG, Euratom) nr. 1182/71.

4.5.2. Begindatum

De kleine onderneming kan in het kader van de mkb-regeling in een bepaalde lidstaat de btw-vrijstelling toepassen vanaf de datum waarop de lidstaat van vestiging de kleine onderneming ervan in kennis stelt of bevestigt dat het EX-nummer in die lidstaat kan worden gebruikt. De kleine onderneming krijgt één enkel EX-nummer toegekend, dat te gebruiken is in alle lidstaten waar zij de mkb-regeling wil toepassen en waar is bevestigd dat de grensoverschrijdende mkb-regeling kan worden toegepast. Elke betrokken lidstaat moet bevestigen dat de kleine onderneming voldoet aan de voorwaarden om de regeling in zijn rechtsgebied toe te passen en moet de lidstaat van vestiging daarvan in kennis stellen. De begindatum kan dus verschillen van lidstaat tot lidstaat. De kleine onderneming moet voor elke lidstaat wachten op een bevestiging voordat zij de regeling in die lidstaat kan gaan toepassen.

Lidstaten waar de kleine onderneming de mkb-regeling wil toepassen, moeten de lidstaat van vestiging meedelen of de kleine onderneming voldoet aan de voorwaarden om de grensoverschrijdende vrijstelling in hun rechtsgebied toe te passen. Indien de lidstaat van vestiging binnen de termijn van 15 werkdagen vanaf het moment waarop de lidstaat van vestiging het verzoek van de kleine onderneming naar de potentiële lidstaat of lidstaten van vrijstelling heeft verstuurd, geen antwoord van een potentiële lidstaat of lidstaten van vrijstelling heeft ontvangen, moet ervan uit worden gegaan dat de lidstaat van vestiging de kleine onderneming toegang tot de mkb-regeling in die lidstaat kan verlenen vanaf het moment dat de termijn van 35 werkdagen voor de hele registratieprocedure is verstreken.

Eén uitzondering op deze regel is wanneer een lidstaat van vrijstelling de lidstaat van vestiging meer tijd vraagt om aanvullende controles uit te voeren in geval van een vermoeden van belastingfraude of -ontwijking. In dat geval stelt de lidstaat van vestiging de kleine onderneming ervan in kennis dat er meer tijd nodig is om haar toegang tot de grensoverschrijdende mkb-regeling te bevestigen.

Om de toegang tot de grensoverschrijdende vrijstelling niet onnodig te vertragen, moet de lidstaat van vestiging het EX-nummer afgeven of actualiseren zodra een bevestiging van een lidstaat van vrijstelling is ontvangen, gevolgd door aanvullende actualiseringen, en de kleine onderneming op de hoogte stellen van de toegang tot de vrijstelling in de desbetreffende lidstaat, zoals toegelicht in het volgende voorbeeld. Indien een lidstaat van vrijstelling de lidstaat van vestiging ervan in kennis stelt dat niet aan de voorwaarden voor vrijstelling is voldaan, moet de lidstaat van vestiging dezelfde benadering volgen en het besluit tot afwijzing meedelen aan de kleine onderneming.

Voorbeeld 31

Een kleine onderneming past de mkb-regeling momenteel niet toe. Zij wil gebruikmaken van de btw-vrijstelling in het kader van de grensoverschrijdende mkb-regeling in haar lidstaat van vestiging en in twee lidstaten van vrijstelling: lidstaat van vrijstelling 1 en lidstaat van vrijstelling 2. De kleine onderneming dient op 3 februari 2025 de voorafgaande kennisgeving in bij haar lidstaat van vestiging. De lidstaat van vestiging, de lidstaat van vrijstelling 1 en de lidstaat van vrijstelling 2 zijn van mening dat de kleine onderneming de mkb-regeling kan toepassen.

De lidstaat van vestiging bevestigt het individuele identificatienummer (EX-nummer) aan de kleine onderneming zodra hij de besluiten van elk van de andere betrokken lidstaten ontvangt. In dit voorbeeld betekent dit dat de begindatum 15 februari is in de lidstaat van vestiging, 24 februari in de lidstaat van vrijstelling 2 en 5 maart in de lidstaat van vrijstelling 1.

	Datum van indiening van de voorafgaande kennisgeving	Datum de LS-VES de resultaten van de controles ontvangt van de betrokken lidstaten	Informatie/bevestiging van het EX-nummer aan kmo	Begindatum
LS-VES	3.2.2025	***	15.2.2025	15.2.2025
LS-VRIJ 1	n.v.t.	4.3.2025	5.3.2025	5.3.2025
LS-VRIJ 2	n.v.t.	20.2.2025	24.2.2025	24.2.2025

Figuur 40: de begindatum

*** De lidstaat van vestiging voert zijn eigen controles uit.

4.6. Actualisering van een voorafgaande kennisgeving

De kleine onderneming moet haar lidstaat van vestiging vooraf in kennis stellen van elke wijziging van de in de voorafgaande kennisgeving verstrekte informatie⁹⁰. De actualisering kan betrekking hebben op alle informatie die in de voorafgaande kennisgeving is verstrekt.

⁹⁰ Artikel 284, lid 4, van de btw-richtlijn.

4.6.1. Wijziging in de informatie met betrekking tot de kleine onderneming

Kleine ondernemingen die een voorafgaande kennisgeving hebben ingediend, kunnen een actualisering van een voorafgaande kennisgeving indienen om de lidstaat van vestiging op de hoogte te stellen van wijzigingen met betrekking tot hun naam, rechtsvorm, activiteit, adres enz. De informatie die in de actualisering van een voorafgaande kennisgeving wordt verstrekt, vervangt de informatie die oorspronkelijk in de voorafgaande kennisgeving werd verstrekt.

4.6.2. Uitbreiding naar één of meer andere lidstaten

Indien een kleine onderneming gebruik wil maken van de btw-vrijstelling in het kader van de mkb-regeling in andere lidstaten dan die welke in de voorafgaande kennisgeving zijn vermeld, moet zij een actualisering van de voorafgaande kennisgeving indienen. De actualisering mag geen informatie bevatten die reeds eerder is verstrekt⁹¹, met uitzondering van het individuele EX-nummer dat aan de kleine onderneming is toegekend, indien dit is toegekend vóór de indiening van de actualisering van de voorafgaande kennisgeving.

Het verzoek om de grensoverschrijdende mkb-regeling uit te breiden naar andere lidstaten door middel van een actualisering van de voorafgaande kennisgeving wordt behandeld nadat de oorspronkelijke voorafgaande kennisgeving is behandeld. Dit betekent dat zelfs als een actualisering van een voorafgaande kennisgeving wordt ingediend voordat een EX-nummer aan de kleine onderneming is toegekend, de actualisering van de voorafgaande kennisgeving pas wordt verwerkt nadat de oorspronkelijke voorafgaande kennisgeving is behandeld. Wat het proces betreft, geldt hetzelfde als voor de voorafgaande kennisgeving: de hele procedure mag niet langer duren dan 35 werkdagen. De lidstaat van vestiging stelt de kleine onderneming in kennis van de aanvaarding of afwijzing van haar verzoek. Indien het verzoek om gebruik te maken van de btw-vrijstelling in één of meer andere lidstaten wordt aanvaard, geldt de btw-vrijstelling in die lidstaten vanaf de datum waarop de kleine onderneming de bevestiging ontvangt dat zij haar reeds bestaande unieke individuele EX-nummer in die extra lidstaat of lidstaten mag gebruiken.

⁹¹ Artikel 284 bis, lid 2, van de btw-richtlijn.

4.6.3. Materiële fouten die zijn ontdekt voordat het EX-nummer is toegekend

Indien de kleine onderneming materiële fouten ontdekt in de informatie die in de voorafgaande kennisgeving is verstrekt voordat haar een EX-nummer wordt toegekend, heeft de kleine onderneming de mogelijkheid om de voorafgaande kennisgeving te corrigeren door een tweede voorafgaande kennisgeving in te dienen. Deze tweede voorafgaande kennisgeving wordt behandeld als een correctie. De informatie die in de correctie op de voorafgaande kennisgeving wordt verstrekt, vervangt de informatie die in de oorspronkelijke voorafgaande kennisgeving is verstrekt. In dit geval beginnen de 35 werkdagen te lopen vanaf de datum van indiening van de correctie op de voorafgaande kennisgeving.

Materiële fouten betreffen de informatie met betrekking tot de kleine onderneming (naam enz.), de waarden van de gerapporteerde leveringen en de intrekking om de grensoverschrijdende regeling in één of meer lidstaten toe te passen.

4.6.4. Correcties en fouten die worden ontdekt nadat het EX-nummer is toegekend

Correcties moeten worden aangebracht door een actualisering van de voorafgaande kennisgeving in te dienen. Hieronder vallen ook fouten die worden ontdekt nadat een kleine onderneming tot de mkb-regeling is toegelaten.

In de actualisering moet altijd het individuele EX-nummer worden vermeld dat reeds aan de kleine onderneming is toegekend en moet informatie worden opgenomen die nog niet in de voorafgaande kennisgeving was vermeld. De informatie die in de actualisering van de voorafgaande kennisgeving wordt verstrekt, vervangt de informatie die in de oorspronkelijke voorafgaande kennisgeving is verstrekt. De actualisering van de voorafgaande kennisgeving wordt pas als ontvangen beschouwd wanneer de voorafgaande kennisgeving voor alle betrokken lidstaten van vrijstelling is verwerkt en de kleine onderneming van het resultaat in kennis is gesteld.

Indien uit de nieuwe informatie die in een actualisering van de voorafgaande kennisgeving is verstrekt, blijkt dat de kleine onderneming niet in aanmerking komt voor of in feite nooit heeft voldaan aan de voorwaarden om deel te nemen aan de grensoverschrijdende mkb-regeling, wordt de kleine onderneming met terugwerkende kracht van de mkb-regeling uitgesloten. Dit betekent dat de kleine onderneming vanaf de datum van indiening van de oorspronkelijke voorafgaande kennisgeving geen toegang heeft tot de grensoverschrijdende mkb-regeling en vanaf die datum de normale

btw-regeling — of vereenvoudigde procedures — op haar leveringen moet toepassen. Indien de kleine onderneming na de uitkomst van de oorspronkelijke voorafgaande kennisgeving van btw vrijgestelde goederen of diensten heeft geleverd in één of meer lidstaten, moet zij contact opnemen met de betrokken lidstaten om haar btw-status te regulariseren.

4.7. Kwartaalopgaven

De nalevingsverplichtingen worden vereenvoudigd: de kleine onderneming moet in haar lidstaat van vestiging één enkele kwartaalopgave indienen van de leveringen die in **alle lidstaten** zijn verricht.

Het doel van de kwartaalopgave is tweeledig: a) het stelt de lidstaat van vestiging in staat toezicht te houden op de jaaromzet van de kleine onderneming in de Unie en b) het stelt elke lidstaat van vrijstelling in staat na te gaan of nog steeds aan de vrijstellingsvoorwaarden wordt voldaan. Daarom moet de kleine onderneming voor elk kalenderkwartaal⁹² een opgave indienen van haar **omzet** (zie punt 2.4) in alle lidstaten. Dit geldt ook voor de lidstaten waar de kleine onderneming de mkb-regeling niet toepast, ongeacht of zij daar al dan niet economische activiteiten uitoefent.

De kwartaalopgave moet in de lidstaat van vestiging worden ingediend, binnen een maand na het einde van het kalenderkwartaal.

Kalenderkwartalen		Periode van indiening van de kwartaalopgave
K1	januari, februari, maart	april
K2	april, mei, juni	juli
K3	juli, augustus, september	oktober
K4	oktober, november, december	Januari

Figuur 41: verslagperioden en indieningstermijn

⁹² Artikel 284 ter van de btw-richtlijn.

De opgave moet door de kleine onderneming worden ingediend onder haar unieke EX-nummer. De waarde van de leveringen moet per lidstaat worden en in euro worden opgegeven⁹³. De lidstaten die de euro niet hebben aangenomen, kunnen eisen dat de waarde in hun nationale munteenheid luidt. In dat geval moet de omrekening geschieden door toepassing van de wisselkoers die de Europese Centrale Bank bekend heeft gemaakt op de eerste dag van het kalenderjaar, of, indien die dag geen bekendmaking heeft plaatsgevonden, op de eerstvolgende dag van bekendmaking.

Indien de lidstaat die de vrijstelling verleent, meer dan één drempel toepast, moet de kleine onderneming afzonderlijke opgaven indienen voor de waarde van de leveringen die met elke drempel overeenstemt. Dit dient om toe te zien op de correcte toepassing van de sectorale drempel.

⁹³ Artikel 284 quater, lid 1, van de btw-richtlijn.

Voorbeeld 32

Een kleine onderneming die betrokken is bij de verkoop van goederen op afstand aan eindgebruikers past de grensoverschrijdende mkb-regeling toe in haar lidstaat van vestiging en in lidstaat 1. Zij ontplooit geen economische activiteiten in de andere lidstaten. De lidstaat van vestiging past één nationale jaarlijkse drempel toe, terwijl lidstaat 1 twee sectorale drempels toepast: één voor de bouwsector en een andere voor alle andere bedrijfssectoren. Voor elk kalenderkwartaal moet de kleine onderneming de waarde vermelden van de leveringen die in elke lidstaat zijn verricht. Indien een lidstaat sectorale drempels heeft vastgesteld, moeten de waarden van de leveringen worden opgesplitst per sectorale drempel of moet nul ("0") worden opgegeven indien er geen levering heeft plaatsgevonden.

In het tweede kwartaal bedroegen de leveringen in de lidstaat van vestiging 6 000 EUR en de leveringen in lidstaat 1 voor de sector "Overig" 10 000 EUR. De kleine onderneming is niet actief in de bouwsector en heeft derhalve geen leveringen verricht die onder deze sectorale drempel vallen. De leveringen moeten in de kwartaalopgave worden aangegeven zoals hier wordt geïllustreerd:

Kwartaalopgave K2	
<i>Lidstaat</i>	<i>Waarde (EUR)</i>
LS-VES	6 000
Lidstaat 1:	
– Bouw	0
– Overig	10 000
Overige 25 lidstaten:	0

Figuur 42: kwartaalopgave — voorbeeld van een opgave

De kleine onderneming moet de waarde van de leveringen voor elke drempel afzonderlijk opgeven⁹⁴. Indien de kleine onderneming gedurende een kalenderkwartaal geen leveringen heeft voor één of alle drempels, moet zij dit opgeven als nul ("0").

⁹⁴ Artikel 284 quater, punt c, van de btw-richtlijn.

Elke lidstaat van vestiging kan beslissen hoe de opgave in zijn rechtsgebied moet worden ingediend. Het is mogelijk dat informatie langs elektronische weg moet worden verstrekt, maar het is voor de lidstaat van vestiging niet verplicht een dergelijke verplichting op te leggen⁹⁵. Indien de lidstaat van vestiging voorschrijft dat de kwartaalopgave elektronisch moet worden ingediend, is de elektronische indiening onderworpen aan de door die lidstaat vastgestelde voorwaarden.

4.7.1. Op te nemen waarden

De waarden die in de kwartaalopgave moeten worden opgenomen, zijn dezelfde als die welke in de voorafgaande kennisgeving moeten worden opgenomen (zie punt 4.3, waarin ook wordt verwezen naar het gemeenschappelijke punt 2.4 over de jaaromzet). De waarden moeten exclusief btw zijn⁹⁶.

De kleine onderneming moet in één kwartaalopgave de totale waarde van de in alle lidstaten geleverde goederen en diensten verstrekken. Indien in een lidstaat geen leveringen zijn verricht, moet de kleine onderneming dit als nul ("0") opgeven.

4.7.2. Bijzonder geval — eerste kwartaalopgave

Tussen de datum van indiening van de voorafgaande kennisgeving en de begindatum van de btw-vrijstelling (wanneer aan de kleine onderneming haar EX-nummer wordt toegekend) kan er sprake zijn van een lacune of overlapping in de omzet die in de eerste kwartaalopgave moet worden gerapporteerd ten opzichte van wat in de voorafgaande kennisgeving is opgenomen. Om dit te verhelpen, moet de eerste kwartaalopgave de volgende leveringen bevatten, zoals beschreven in de volgende voorbeelden:

⁹⁵ Artikel 284 quater, lid 2, van de btw-richtlijn.

⁹⁶ Artikel 288 van de btw-richtlijn.

Voorbeeld 33

De kleine onderneming dient op 4 maart 2025 een voorafgaande kennisgeving in. De voorafgaande aanmelding omvat de jaaromzet die overeenkomt met het voorgaande kalenderjaar (J-1) en de jaaromzet die overeenkomt met het lopende kalenderjaar (J), d.w.z. tussen 1 januari en 3 maart in dit voorbeeld. De kleine onderneming ontvangt op 11 april het individuele EX-nummer van haar lidstaat van vestiging. De kleine onderneming kan vanaf 11 april met de vrijstelling van btw beginnen.

De eerste volledige kwartaalopgave die door de kleine onderneming moet worden ingediend, stemt overeen met het tweede kwartaal en heeft betrekking op de handelingen die in de maanden april, mei en juni zijn verricht. De opgave moet worden ingediend tussen 1 en 31 juli.

Om een lacune te vermijden en rekening te houden met de handelingen die zijn verricht tussen de datum van indiening van de voorafgaande kennisgeving (4 maart) en het einde van het eerste kalenderkwartaal (31 maart) en die meetellen voor de jaaromzet, dient de kleine onderneming ook een kwartaalopgave in voor het eerste kwartaal die alleen betrekking heeft op de handelingen die tussen 4 maart en 31 maart zijn verricht. De handelingen tussen 1 januari en 3 maart zijn reeds opgenomen in de voorafgaande kennisgeving.

Voorbeeld 34

De kleine onderneming dient op 15 juli een voorafgaande kennisgeving in. De voorafgaande kennisgeving omvat de jaaromzet die overeenkomt met het voorgaande kalenderjaar (J-1) en de jaaromzet die overeenkomt met het lopende kalenderjaar (J), d.w.z. tussen 1 januari en 14 juli in dit voorbeeld. Aan de kleine onderneming wordt op 7 augustus een EX-nummer toegekend.

De eerste kwartaalopgave die door de kleine onderneming moet worden ingediend, stemt overeen met het derde kwartaal en heeft betrekking op de handelingen die in de maanden juli, augustus en september zijn verricht. De opgave moet worden ingediend tussen 1 en 31 oktober.

Om overlapping met de in de voorafgaande kennisgeving vermelde jaaromzet die reeds handelingen tot en met 14 juli omvat, te voorkomen, moet de eerste kwartaalopgave alleen de handelingen tussen 15 juli en 30 september omvatten.

Voorbeeld 35

De kleine onderneming dient op 20 december 20JJ een voorafgaande kennisgeving in. De voorafgaande kennisgeving omvat de jaaromzet die overeenkomt met het voorgaande kalenderjaar (J-1) en de jaaromzet die overeenkomt met het lopende kalenderjaar (J), d.w.z. tussen 1 januari en 19 december in dit voorbeeld. Aan de kleine onderneming wordt op 16 januari 20JJ+1 een EX-nummer toegekend.

De eerste volledige kwartaalopgave die door de kleine onderneming moet worden ingediend, stemt overeen met het eerste kwartaal van 20JJ+1 en heeft betrekking op de handelingen die in de maanden januari, februari en maart 20JJ+1 zijn verricht. De opgave moet worden ingediend tussen 1 en 30 april.

Om rekening te houden met de handelingen die zijn verricht tussen de datum van indiening van de voorafgaande kennisgeving (20 december 20JJ) en het einde van het vierde kalenderkwartaal 20JJ (31 december), dient de kleine onderneming ook een kwartaalopgave in voor het vierde kwartaal die alleen betrekking heeft op de handelingen die tussen 20 december en 31 december 20JJ zijn verricht.

4.7.3. Bijzonder geval — overschrijding van de drempel voor de jaaromzet in de Unie: definitieve opgave

Indien de jaarlijkse drempel van de Unie van 100 000 EUR wordt overschreden, heeft de kleine onderneming 15 werkdagen na de dag waarop de jaarlijkse drempel van de Unie is overschreden, om haar lidstaat van vestiging daarvan in kennis te stellen. Dit gebeurt door de indiening van een **definitieve opgave** met de volgende informatie:

- de totale waarde van de geleverde goederen en diensten in de lidstaat van vestiging vanaf het begin van het kalenderkwartaal tot de dag waarop de drempel voor de jaaromzet in de Unie is overschreden;
- de totale waarde van de geleverde goederen en diensten in alle andere lidstaten vanaf het begin van het kalenderkwartaal tot de dag waarop de drempel voor de jaaromzet in de Unie is overschreden.

In tegenstelling tot de nationale jaarlijkse drempel is er **geen tolerantie- of overgangperiode** tussen het moment waarop de jaarlijkse Uniedrempel wordt overschreden en het moment waarop de kleine onderneming wordt uitgesloten van de toepassing van de grensoverschrijdende mkb-regeling. Zie voor meer informatie punt 4.8.

Voorbeeld 36

De kleine onderneming overschrijdt de jaarlijkse Uniedrempel op 1 september 2025 en stelt haar lidstaat van vestiging binnen 15 werkdagen in kennis van deze situatie door middel van de indiening van een definitieve opgave. Vanaf de handeling waarbij de jaaromzet de Uniedrempel overschrijdt, op 1 september 2025, mag de kleine onderneming de grensoverschrijdende mkb-regeling niet langer toepassen. De definitieve opgave moet de waarde bevatten van de leveringen tussen 1 juli en 1 september 2025 (tot de handeling waardoor de jaaromzet in de Unie de jaarlijkse Uniedrempel overschrijdt) en moet worden ingediend binnen 15 werkdagen, te rekenen vanaf 1 september 2025.

Overschrijding van de jaarlijkse Uniedrempel van 100 000 EUR heeft tot gevolg dat de kleine onderneming wordt uitgesloten van de grensoverschrijdende mkb-regeling in alle lidstaten die de vrijstelling verlenen. De kleine onderneming kan in de lidstaat van vestiging onder de binnenlandse mkb-regeling blijven vallen als zij in die lidstaat aan de vrijstellingsvoorwaarden voldoet (zie punt 4.8 voor meer informatie).

De kleine onderneming zou, indien zij aan de voorwaarden voldoet, nog steeds kunnen overwegen de speciale OSS-regeling (de éénloketregeling) toe te passen om btw aan te geven en te betalen voor leveringen in andere lidstaten dan de lidstaat van vestiging waar zij economische activiteiten uitoefent⁹⁷.

Overschrijding van de jaarlijkse Uniedrempel van 100 000 EUR heeft tot gevolg dat de kleine onderneming wordt uitgesloten van de mkb-regeling in alle lidstaten, behalve de lidstaat van vestiging. De uitsluiting van de mkb-regeling in de lidstaat van vestiging is het gevolg van de overschrijding van de nationale jaarlijkse drempel van de lidstaat van vestiging. Zie punt 4.8 voor meer informatie.

4.7.4. Correcties

Als algemeen beginsel moet elke rapportageverplichting correcties mogelijk maken. Hoewel dit in de mkb-richtlijn niet specifiek aan bod komt, hebben kleine ondernemingen de mogelijkheid om kwartaalopgaven te corrigeren. Correcties kunnen betrekking hebben op fouten of kunnen het gevolg zijn van annuleringen van handelingen, bijvoorbeeld wanneer goederen worden geretourneerd.

⁹⁷ [Eénloketregeling voor btw — Europese Commissie \(europa.eu\)](https://european-council.europa.eu/media/en/press-operations/infographic-116366.pdf).

Een reeds ingediende kwartaalopgave kan worden gecorrigeerd door de oorspronkelijke kwartaalopgave opnieuw in te dienen. De informatie in de opnieuw ingediende kwartaalopgave vervangt de informatie in de oorspronkelijke versie⁹⁸. De termijn voor het corrigeren van een kwartaalopgave is drie jaar.

4.7.5. Overige vereenvoudigde verplichtingen

De lidstaten hebben de mogelijkheid om kleine ondernemingen te ontheffen van de verplichting om bepaalde verplichtingen na te komen⁹⁹, zoals het uitreiken van facturen. Indien een lidstaat vereist dat een kleine onderneming een factuur uitreikt, moet dit een **vereenvoudigde factuur** zijn¹⁰⁰. Een vereenvoudigde factuur moet minimaal de volgende elementen bevatten:

- a) de datum van afgifte van de vereenvoudigde factuur;
- b) het EX-nummer van de kleine onderneming;
- c) de aard van de geleverde goederen of de verrichte diensten;
- d) het bedrag van de geleverde goederen of de verrichte diensten;
- e) de vermelding dat de levering in het kader van de mkb-regeling van btw is vrijgesteld;
- f) een verwijzing naar de oorspronkelijke vereenvoudigde factuur wanneer een oorspronkelijke vereenvoudigde factuur wordt gecorrigeerd.

Meer informatie over de regels die van toepassing zijn in uw lidstaat van vestiging en in alle andere lidstaten is te vinden op het mkb-webportaal¹⁰¹.

4.7.6. Gevolgen van niet-nakoming

Wanneer een kleine onderneming meer dan dertig dagen te laat is bij de indiening van de kwartaalopgave of wanneer twee of meer opeenvolgende kwartaalopgaven te laat worden ingediend¹⁰², kan elk van de lidstaten van vrijstelling van die onderneming

⁹⁸ Richtsnoeren van de 123e bijeenkomst van 20 november 2023, document D — taxud.c.1(2024)4333871 – 1078.

⁹⁹ Artikel 292 quinquies van de btw-richtlijn.

¹⁰⁰ Artikel 220 bis, lid 1, punt c), van de btw-richtlijn, en artikel 226 ter van de btw-richtlijn.

¹⁰¹ <https://sme-vat-rules.ec.europa.eu/>.

¹⁰² Richtsnoeren van de 123e bijeenkomst van 20 november 2023, document D — taxud.c.1(2024)4333871 – 1078.

verlangend dat zij aan de btw-verplichtingen voldoet, zoals registratie voor btw-doeleinden en periodieke btw-aangiften¹⁰³ in hun lidstaat, in afwijking van de hoofdregel. Indien de kleine onderneming de mkb-regeling toepast in haar lidstaat van vestiging, kan de lidstaat van vestiging in dergelijke gevallen de kleine onderneming ook de verplichting opleggen om zich voor btw-doeleinden te registreren en periodieke btw-aangiften in te dienen.

Hoewel btw-vereenvoudigingen worden weggenomen, mag een niet-naleving de belastingplichtige niet de mogelijkheid ontnemen om de vrijstelling zelf toe te passen. De niet-toepasselijkheid van de btw-vrijstelling voor kleine ondernemingen wegens niet-naleving van formele vereisten is niet in overeenstemming met de algemene basisbeginselen die aan het btw-stelsel ten grondslag liggen.

Voorbeeld 37

Een kleine onderneming past de grensoverschrijdende mkb-regeling toe in lidstaat 1 en in lidstaat 2. Zij mist de termijn voor het indienen van de kwartaalopgave die overeenkomt met het derde kwartaal in de lidstaat van vestiging.

Afhankelijk van de wijze waarop de lidstaat van vestiging vertragingen bij de indiening van andere opgaven of aangiften binnen zijn rechtsgebied afhandelt, kan de lidstaat van vestiging als eerste stap een herinnering aan de kleine onderneming sturen, met een aanvullende termijn voor de indiening van de kwartaalopgave.

Indien de kleine onderneming meer dan dertig dagen te laat is met de indiening van de kwartaalopgave of indien twee of meer opeenvolgende kwartaalopgaven te laat worden ingediend, kan lidstaat 2 — hoewel dit niet verplicht is — besluiten de btw-vereenvoudiging in verband met de mkb-regeling tijdelijk op te schorten en de kleine onderneming verzoeken zich in zijn rechtsgebied voor btw-doeleinden te registreren en een btw-aangifte in te dienen.

In dit scenario:

- kan de kleine onderneming in het kader van de grensoverschrijdende mkb-regeling nog steeds vrijstelling van btw verlenen voor leveringen in lidstaat 2;
- moet de kleine onderneming in haar lidstaat van vestiging nog steeds kwartaalopgaven indienen over leveringen in alle lidstaten;
- is de kleine onderneming bovendien verplicht zich voor btw-doeleinden te registreren en btw-aangiften in lidstaat 2 in te dienen, in afwijking van de hoofdregel.

¹⁰³ Artikel 284 quinquies, lid 3, van de btw-richtlijn.

Aangezien de handelingen vrijgesteld zijn van btw, zal de lidstaat van vrijstelling de kleine onderneming zo nodig richtsnoeren verstrekken over de wijze waarop btw-aangiften moeten worden ingediend.

Indien de kleine onderneming zich niet voor btw-doeleinden registreert en geen btw-aangifte indient in lidstaat 2 als gevolg van het niet indienen van de kwartaalopgave voor het derde kwartaal, kan lidstaat 2 besluiten sancties of een boete op te leggen voor het niet registreren voor btw-doeleinden en het niet indienen van de periodieke btw-aangifte in lidstaat 2. Dergelijke sancties of boetes kunnen alleen worden opgelegd indien lidstaat 2 de kleine onderneming eerst de verplichting heeft opgelegd om zich voor btw-doeleinden te registreren en btw-aangiften in te dienen in lidstaat 2 en de kleine onderneming die verplichting niet is nagekomen.

Zodra de kleine onderneming aantoont dat zij voldoet aan de rapportageverplichtingen — door tijdig kwartaalopgaven in te dienen — moet lidstaat 2 de kleine onderneming ontheffen van de verplichting om zich in zijn rechtsgebied voor btw-doeleinden te registreren en btw-aangiften in te dienen.

Indien de jaarlijkse Uniedrempel van 100 000 EUR wordt overschreden en de kleine onderneming haar lidstaat van vestiging niet binnen 15 werkdagen in kennis stelt door een definitieve opgave in te dienen, kan de lidstaat van vestiging sancties opleggen aan de kleine onderneming.

4.8. De grensoverschrijdende mkb-regeling verlaten

4.8.1. Vrijwillige beëindiging

Beëindiging vindt plaats in de volgende situaties:

- a) de kleine onderneming besluit de btw-vrijstelling in het kader van de mkb-regeling in sommige of in alle lidstaten niet langer toe te passen;
 - b) de kleine onderneming besluit de grensoverschrijdende mkb-regeling niet langer toe te passen, maar de binnenlandse mkb-regeling alleen in haar lidstaat van vestiging te blijven toepassen;
 - c) de kleine onderneming heeft haar economische activiteiten gestaakt.
-

Voor elk van de bovengenoemde situaties is de kleine onderneming verplicht haar lidstaat van vestiging te informeren door een actualisering van de voorafgaande kennisgeving in te dienen¹⁰⁴. De **beëindiging wordt van kracht vanaf de eerste dag van het volgende kalenderkwartaal** na ontvangst van de actualisering van de kleine onderneming.

Voorbeeld 38

De kleine onderneming past de grensoverschrijdende regeling toe in haar lidstaat van vestiging, in lidstaat 1 en in lidstaat 2. Zij besluit de toepassing van de mkb-regeling in lidstaat 2 stop te zetten, aangezien zij in die lidstaat geen leveringen meer zal verrichten. Op 15 mei (tweede maand van het tweede kwartaal) dient zij een actualisering in van de voorafgaande kennisgeving in haar lidstaat van vestiging om informatie te verstrekken over deze nieuwe situatie. De vrijstelling in lidstaat 2 vervalt op 1 juli (eerste maand van het derde kwartaal) en het EX-nummer zal vanaf die datum niet langer geldig zijn in lidstaat 2.

Wanneer informatie over de beëindiging wordt **ontvangen in de laatste maand van een kalenderkwartaal**, wordt de beëindiging van kracht vanaf **de eerste dag van de tweede maand van het volgende kalenderkwartaal**.

Voorbeeld 39

De kleine onderneming past de grensoverschrijdende regeling toe in haar lidstaat van vestiging, in lidstaat 1 en in lidstaat 2. Zij besluit de toepassing van de mkb-regeling in lidstaat 2 stop te zetten, aangezien zij in die lidstaat geen leveringen meer zal verrichten. Op 15 juni (derde maand van het tweede kwartaal) dient zij een actualisering in van de voorafgaande kennisgeving in haar lidstaat van vestiging om informatie te verstrekken over deze nieuwe situatie. De vrijstelling in lidstaat 2 vervalt op 1 augustus (tweede maand van het derde kwartaal) en het EX-nummer zal vanaf die datum niet langer geldig zijn in lidstaat 2.

Indien de kleine onderneming besluit de mkb-regeling niet langer in een lidstaat toe te passen, moet zij haar lidstaat van vestiging daarvan in kennis stellen door middel van een actualisering van een voorafgaande kennisgeving. DE lidstaat van vestiging zal onverwijld het EX-nummer in alle lidstaten deactiveren.

¹⁰⁴ Artikel 284, lid 4, van de btw-richtlijn.

4.8.2. Uitsluiting

De uitsluiting van de kleine onderneming van de grensoverschrijdende mkb-regeling doet zich voor in de volgende situaties:

- a) de jaarlijkse Uniedrempel van 100 000 EUR wordt overschreden; of
- b) de nationale jaarlijkse drempel in een lidstaat die de vrijstelling verleent, wordt overschreden (of de overgangperiode is verstreken);
- c) indien de kleine onderneming vermoedelijk haar economische activiteiten heeft gestaakt, maar deze niet aan de lidstaat van vestiging heeft meegedeeld;
- d) in geval van een faillissement waardoor de belastbare activiteiten van de kleine onderneming onmiddellijk worden beëindigd.

4.8.2.1. Overschrijding van de drempel voor de jaaromzet in de Unie

Wanneer gedurende een kalenderjaar de drempel voor de jaaromzet in de Unie van 100 000 EUR wordt overschreden, wordt de kleine onderneming vanaf dat moment in alle lidstaten uitgesloten van de grensoverschrijdende mkb-regeling, maar niet in de lidstaat van vestiging indien de nationale jaarlijkse drempel in die lidstaat niet wordt overschreden. Praktisch gezien komt “vanaf dat moment” overeen met de datum waarop de jaarlijkse Uniedrempel wordt overschreden, **vanaf de levering die de jaarlijkse Uniedrempel van 100 000 EUR overschrijdt**. In tegenstelling tot de overschrijding van de nationale jaarlijkse drempel die door de lidstaten is vastgesteld, is er geen overgangperiode wanneer de jaarlijkse Uniedrempel wordt overschreden.

De overschrijding van de jaarlijkse Uniedrempel leidt tot de deactivering van het EX-nummer in alle lidstaten van vrijstelling en tot de verplichting voor de kleine onderneming om aan de btw-verplichtingen te voldoen (btw betalen, registratie voor btw-doeleinden, periodieke btw-aangiften indienen enz.) in alle lidstaten waar de kleine onderneming economische activiteiten uitoefent (behalve in haar lidstaat van vestiging, tenzij de nationale jaarlijkse drempel in die lidstaat wordt overschreden). Een alternatief voor de normale btw-regeling of de vereenvoudigde procedures kan de toepassing van de OSS-regeling zijn (zie punt 7).

Voorbeeld 40

De kleine onderneming past de grensoverschrijdende mkb-regeling toe in haar lidstaat van vestiging, in lidstaat 1 en in lidstaat 2. Zij verricht ook leveringen in lidstaat 3, waar zij de mkb-regeling niet toepast. In het derde kwartaal van 2028 neemt het volume van de leveringen in lidstaat 3 aanzienlijk toe. Tot en met 2 september 2028 heeft de kleine onderneming een jaaromzet in de Unie van 99 900 EUR. Op 3 september verricht zij een andere levering ten bedrage van 105 EUR in lidstaat 1. De jaaromzet in de Unie bedraagt dus op 3 september 2028 meer dan 100 000 EUR (100 005 EUR).

	Jaarlijkse drempel (EUR)	Kwartaalopgave K1 (EUR)	Kwartaalopgave K2 (EUR)	Handelingen tussen 1 juli en 2 september (in EUR)	Jaartotaal (tot 3 september) (in EUR)
LS-VES	32 000	5 000	7 000	6 000	18 000
Lidstaat 1	40 000	5 000	5 000	3 000	13 105*
Lidstaat 2	85 000	10 000	7 000	3 000	20 000
Lidstaat 3	n.v.t.	15 000	5 000	28 900	48 900
Overige 23 lidstaten	n.v.t.	0	0	0	0
Unie (totaal)	100 000	35 000	24 000	40 900	100 005

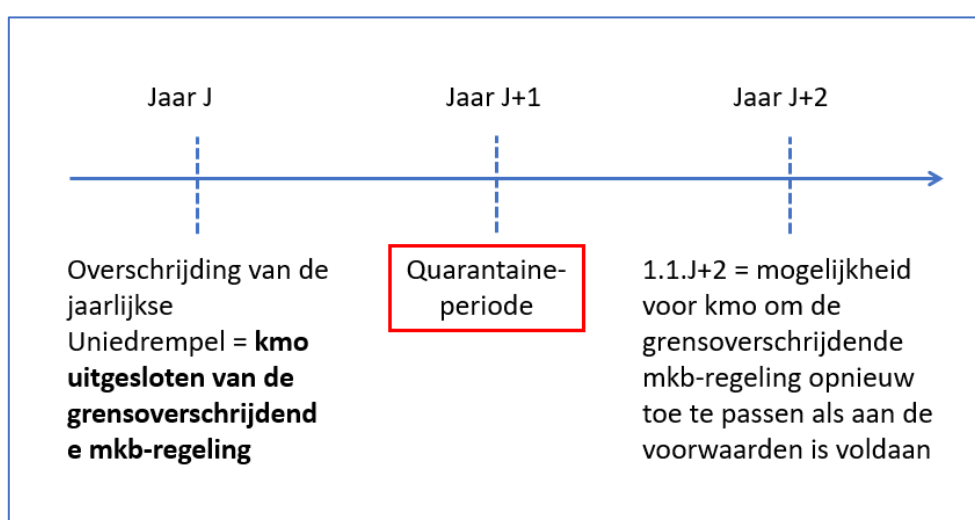
Figuur 43: uitsluiting — overschrijding van de jaarlijkse Uniedrempel

* $(5\ 000 + 5\ 000 + 3\ 000 + 105 = 13\ 105)$

In dit voorbeeld wordt de kleine onderneming op 3 september 2028 in alle lidstaten van vrijstelling uitgesloten van de grensoverschrijdende mkb-regeling: lidstaat 1 en lidstaat 2, in dit voorbeeld. Het gevolg van de uitsluiting is dat de kleine onderneming in deze lidstaten de normale btw-regeling of vereenvoudigde procedures (of anders de OSS-regeling) moet toepassen. De kleine onderneming kan de binnenlandse mkb-regeling nog steeds toepassen in de lidstaat van vestiging, mits de jaaromzet in de lidstaat van vestiging niet hoger is dan de nationale jaarlijkse drempel die in die lidstaat van toepassing is.

In geval van overschrijding van de jaarlijkse Uniedrempel wordt de uitsluiting van de grensoverschrijdende mkb-regeling uitgebreid tot alle lidstaten waar de kleine onderneming economische activiteiten uitoefent. Dit betekent dat de kleine onderneming in geen van de lidstaten (behalve de lidstaat van vestiging) toegang heeft tot de grensoverschrijdende mkb-regeling gedurende de quarantaineperiode van één jaar na de uitsluiting (zie figuur 44).

Wanneer een kleine onderneming van de grensoverschrijdende mkb-regeling wordt uitgesloten, geldt een quarantaineperiode voordat de kleine onderneming opnieuw gebruik kan maken van de grensoverschrijdende vrijstelling. De quarantaineperiode in geval van overschrijding van de jaarlijkse Uniedrempel geldt voor alle lidstaten; met uitzondering van de lidstaat van vestiging indien aan de voorwaarden is voldaan om de binnenlandse mkb-regeling in dat rechtsgebied toe te passen. De quarantaineperiode waarin de jaarlijkse Uniedrempel wordt overschreden, is één kalenderjaar. Tijdens die quarantaineperiode kan de kleine onderneming geen actualisering van de voorafgaande kennisgeving indienen om in een lidstaat gebruik te kunnen maken van de grensoverschrijdende mkb-regeling.

Figuur 44: quarantaineperiode voor overschrijding van de jaarlijkse omzeldrempel in de Unie

In de praktijk zou de kleine onderneming moeten wachten tot 1 januari J+2 om een actualisering van de voorafgaande kennisgeving in te dienen om de grensoverschrijdende mkb-regeling opnieuw toe te passen.

Voorbeeld 41

De kleine onderneming past de grensoverschrijdende mkb-regeling toe in haar lidstaat van vestiging, in lidstaat 1 en in lidstaat 2. De kleine onderneming wordt op 3 september 2028 (jaar J) uitgesloten van de grensoverschrijdende mkb-regeling in lidstaat 1 en in lidstaat 2. Er is een quarantaineperiode van toepassing gedurende het hele kalenderjaar 2029 (J+1). Mocht de kleine onderneming in de toekomst opnieuw tot de grensoverschrijdende mkb-regeling willen toetreden, dan houdt de quarantaineperiode in dat de kleine onderneming pas vanaf 1 januari 2030 (jaar J+2) om toegang tot de grensoverschrijdende mkb-regeling kan verzoeken door een voorafgaande kennisgeving in te dienen. Het vroegere EX-nummer van de kleine onderneming moet in de voorafgaande kennisgeving worden vermeld.

Toegang kan worden verleend indien de jaaromzet van de kleine onderneming in de Unie in het lopende kalenderjaar (2030) en in het voorgaande kalenderjaar (2029) de jaarlijkse drempel van de Unie niet overschrijdt en mits de kleine onderneming voldoet aan de andere voorwaarden om de grensoverschrijdende mkb-regeling toe te passen.

De quarantaineperiode houdt in dat de kleine onderneming in de loop van jaar J+1 (2029) in geen enkele lidstaat om toegang tot de grensoverschrijdende mkb-regeling kan verzoeken. Als de kleine onderneming de mkb-regeling wil toepassen in lidstaat 3 — een lidstaat waar zij de grensoverschrijdende mkb-regeling in het verleden niet heeft toegepast — houdt de quarantaineperiode in dat zij ook tot 1 januari 2030 moet wachten om een voorafgaande kennisgeving in te dienen met het verzoek om toegang tot de grensoverschrijdende mkb-regeling in lidstaat 3.

4.8.2.2. Overschrijding van de nationale drempel voor de jaaromzet

Wanneer gedurende een kalenderjaar de drempel voor de jaaromzet in de Unie niet wordt overschreden, maar de nationale drempel voor de jaaromzet in één of meer lidstaten van vrijstelling wordt overschreden, wordt de kleine onderneming uitgesloten van de toepassing van de mkb-regeling in die lidstaat of die lidstaten, maar kan zij de btw-vrijstelling in een andere lidstaat of andere lidstaten van vrijstelling blijven toepassen. Het EX-nummer is niet langer geldig in de lidstaat of lidstaten waar de nationale jaarlijkse drempel wordt overschreden, maar blijft geldig in de andere lidstaten van vrijstelling.

Voorbeeld 42

De kleine onderneming past de grensoverschrijdende mkb-regeling toe in haar lidstaat van vestiging, in lidstaat 1, waar geen overgangsperiode is toegestaan, en in lidstaat 2. Zij verricht ook leveringen in lidstaat 3, waar zij de mkb-regeling niet toepast. In het derde kwartaal van 2028 neemt het volume van de leveringen in lidstaat 1 aanzienlijk toe. Op 3 september verricht zij een levering ten bedrage van 1 000 EUR, zodat de jaaromzet in die lidstaat de nationale jaarlijkse drempel overschrijdt. De jaaromzet in de Unie overschrijdt de jaarlijkse Uniedrempel echter niet.

	Jaarlijkse drempel (EUR)	Kwartaalopgave K1 (EUR)	Kwartaalopgave K2 (EUR)	Handelingen tussen 1 juli en 2 september (in EUR)	Jaartotaal (tot 3 september) (in EUR)
LS-VES	32 000	5 000	7 000	4 000	16 000
Lidstaat 1	40 000	5 000	5 000	30 000	41 000*
Lidstaat 2	85 000	10 000	7 000	3 000	20 000
Lidstaat 3	n.v.t.	5 000	0	5 000	10 000
Overige 23 lidstaten	n.v.t.	0	0	0	0
Unie (totaal)	100 000	25 000	19 000	42 000	87 000

Figuur 45: uitsluiting — overschrijding nationale jaarlijkse drempel

* $(5\ 000 + 5\ 000 + 30\ 000 + 1\ 000 = 41\ 000)$

In dit voorbeeld kan de kleine onderneming de btw-vrijstelling in lidstaat 1 niet langer toepassen, aangezien haar jaaromzet in die lidstaat (41 000 EUR) de nationale jaarlijkse drempel in lidstaat 1 (40 000 EUR) overschrijdt. Zij moet nagaan wat haar btw-verplichtingen zijn in lidstaat 1 wat betreft registratie voor btw-doeleinden en btw-aangiften. Aangezien de jaaromzet in de Unie (87 000 EUR) de jaarlijkse Uniedrempel (100 000 EUR) echter niet overschrijdt, kan de kleine onderneming de mkb-regeling in de lidstaat van vestiging en in lidstaat 2 blijven toepassen.

De ingangsdatum vanaf welke de kleine onderneming de toepassing van de mkb-regeling in een lidstaat moet beëindigen in geval van overschrijding van de nationale jaarlijkse drempel, hangt af van de optie die elke lidstaat toepast. De lidstaten hebben de mogelijkheid om een overgangsperiode toe te passen, zoals uiteengezet in punt 3.3.4 en hier weergegeven:

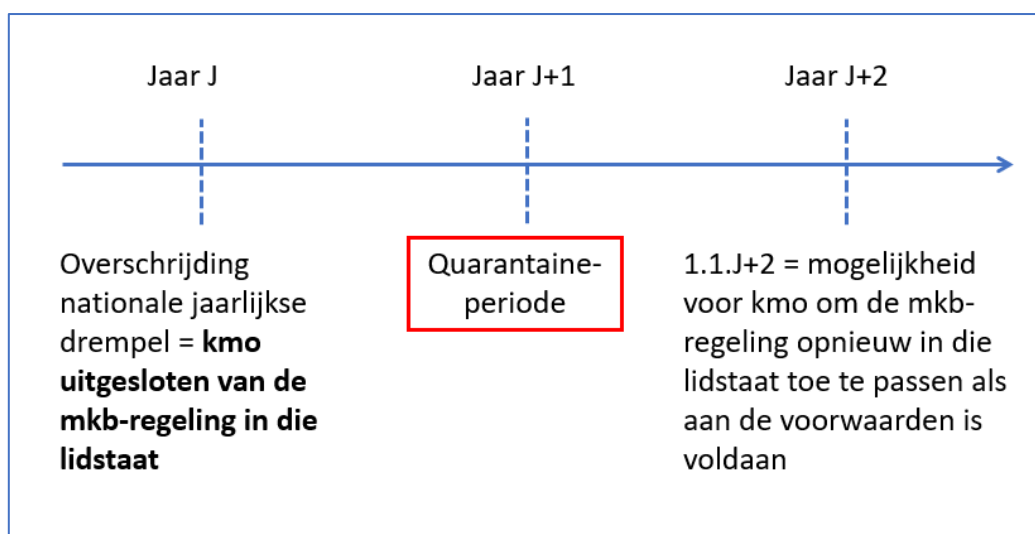
- a) de kleine ondernemingen mag de btw-vrijstelling in het kader van de mkb-regeling blijven toepassen indien de nationale jaarlijkse drempel niet meer dan 10 % wordt overschreden, maar maximaal tot aan het einde van het kalenderjaar; of

- b) de kleine ondernemingen mag de btw-vrijstelling in het kader van de mkb-regeling blijven toepassen indien de nationale jaarlijkse drempel niet meer dan 25 % wordt overschreden, maar maximaal tot aan het einde van het kalenderjaar; of
- c) indien er geen specifiek plafond wordt toegepast, mag de kleine onderneming de vrijstelling in het kader van de mkb-regeling blijven toepassen binnen de grens van 100 000 EUR, maar maximaal tot aan het einde van het kalenderjaar.

Als alternatief hebben de lidstaten ook de mogelijkheid om geen overgangperiode toe te passen (0 %). In dat geval moet de toepassing van de btw-vrijstelling stoppen vanaf het moment waarop de nationale jaarlijkse drempel wordt overschreden. In de praktijk komt dit overeen met de dag van de overschrijding van de nationale jaarlijkse drempel, **vanaf de levering waarmee de nationale jaarlijkse drempel (of de toepasselijke sectorale drempel) werd overschreden**. Voorbeelden van de toepassing van de overgangperiode zijn te vinden in punt 3.3.4.

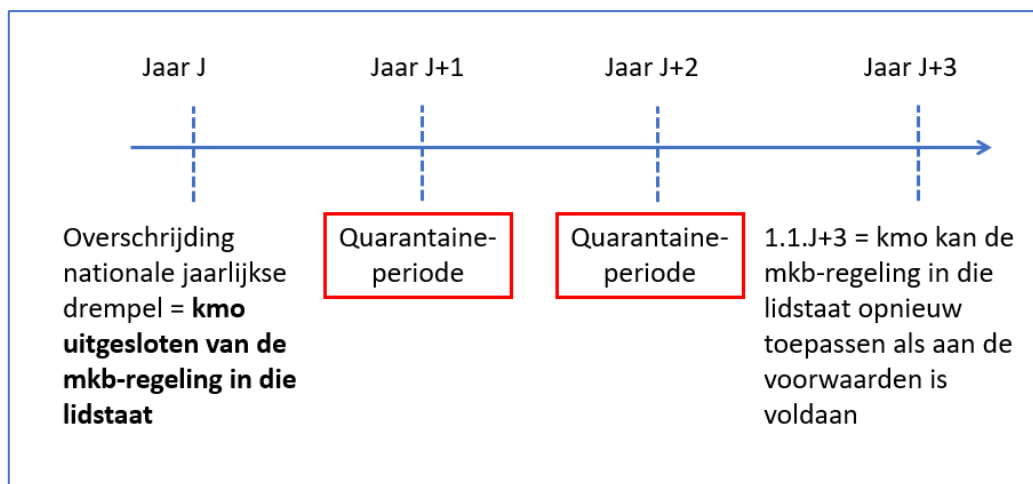
De nationale overgangperiode is van toepassing op voorwaarde dat de drempel voor de jaarmzet in de Unie niet wordt overschreden. Zodra de jaarmzet in de Unie meer dan 100 000 EUR bedraagt, wordt de kleine onderneming uitgesloten van de toepassing van de grensoverschrijdende mkb-regeling in alle lidstaten van vrijstelling, zonder dat een overgangperiode geldt, zoals uiteengezet in punt 4.8.2.1.

Een kleine onderneming die in een lidstaat van de toepassing van de mkb-regeling is uitgesloten, kan voor die lidstaat gedurende een periode van één kalenderjaar niet opnieuw van de regeling gebruikmaken. In de praktijk moet de kleine onderneming tot 1 januari J+2 wachten om een actualisering van de voorafgaande kennisgeving in te dienen en in die lidstaat de grensoverschrijdende mkb-regeling opnieuw toe te passen.

Figuur 46: quarantaineperiode gedurende één kalenderjaar

De lidstaten kunnen een quarantaineperiode van twee kalenderjaren toepassen wanneer de nationale jaarlijkse drempel wordt overschreden, maar de jaarlijkse Uniedrempel niet.

Figuur 47: quarantaineperiode gedurende twee kalenderjaren

4.8.2.3. Veronderstelling dat de economische activiteit is beëindigd

Indien de kleine onderneming niet aan de voorschriften voldoet en geen kwartaalopgaven indient, zal de lidstaat van vestiging de nodige maatregelen nemen om de situatie bij de kleine onderneming of via andere middelen te verifiëren. Indien daaruit blijkt dat de economische activiteit is beëindigd en dat de kleine onderneming haar situatie niet aan de lidstaat van vestiging heeft meegedeeld of dat de lidstaat van vestiging ervan kan uitgaan dat de economische activiteit is beëindigd, wordt de kleine onderneming uitgesloten van de grensoverschrijdende mkb-regeling en wordt haar EX-nummer onverwijld gedeactiveerd.

Indien gedurende een periode van acht opeenvolgende kalenderkwartalen in één of meer lidstaten geen leveringen van goederen en/of diensten worden gemeld, wordt de kleine onderneming — bij gebrek aan informatie die wijst op het tegendeel — geacht haar activiteiten in de betrokken lidstaat of lidstaten te hebben gestaakt. Het EX-nummer is in deze lidstaat of lidstaten niet langer geldig. Indien voor geen van de lidstaten van vrijstelling leveringen zijn gemeld, wordt het EX-nummer van de kleine onderneming gedeactiveerd.

4.8.2.4. Faillissement

In geval van een faillissement dat onmiddellijk een einde maakt aan de belastbare activiteiten van de kleine onderneming, wordt de kleine onderneming uitgesloten van de grensoverschrijdende mkb-regeling vanaf het moment dat het faillissement wordt

uitgesproken. Wanneer de belastbare activiteiten voor de duur van de faillissementsprocedure worden voortgezet, houdt de grensoverschrijdende mkb-regeling alleen op van toepassing te zijn na indiening van een actualisering van de voorafgaande kennisgeving¹⁰⁵. In dat geval wordt de grensoverschrijdende mkb-regeling beëindigd vanaf de eerste dag van het kalenderkwartaal volgend op de ontvangst van de informatie van de kleine onderneming (of haar vertegenwoordiger) of, indien die informatie in de laatste maand van een kalenderkwartaal wordt ontvangen, vanaf de eerste dag van de tweede maand van het volgende kalenderkwartaal.

4.9. Beroep

Beroep¹⁰⁶ is een nationale aangelegenheid. Het is aan elke lidstaat om zijn eigen regels en procedures vast te stellen. Voor de toepassing van de mkb-regeling moet een kleine onderneming aan wie de toegang tot vrijstelling in het kader van de mkb-regeling is geweigerd of die van de regeling wordt uitgesloten, haar klacht richten tot de juridische entiteit die het administratieve besluit heeft genomen. Wanneer een dergelijke weigering of uitsluiting het gevolg is van het feit dat de kleine onderneming de Uniedrempel heeft overschreden, moet het beroep worden ingesteld bij haar lidstaat van vestiging. Wanneer de weigering of uitsluiting daarentegen het gevolg is van het feit dat de kleine onderneming de nationale of toepasselijke sectorale drempel heeft overschreden of niet aan de voorwaarden voor vrijstelling heeft voldaan, moet het beroep worden ingesteld bij de betrokken lidstaat van vrijstelling.

Om ervoor te zorgen dat kleine ondernemingen weten waar zij beroep kunnen instellen, moet de lidstaat van vestiging alle nodige maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat bij weigering van toegang tot of uitsluiting van vrijstelling de betrokken kleine onderneming in kennis wordt gesteld van de reden die tot dat besluit heeft geleid en van de lidstaat waar beroep tegen die weigering of uitsluiting kan worden ingesteld overeenkomstig de nationale procedures van die lidstaat.

¹⁰⁵ Artikel 284, lid 4, van de btw-richtlijn.

¹⁰⁶ Richtsnoeren van de 121e bijeenkomst van 21 oktober 2022, document A – taxud.c.1(2023)3139286 – 1055.

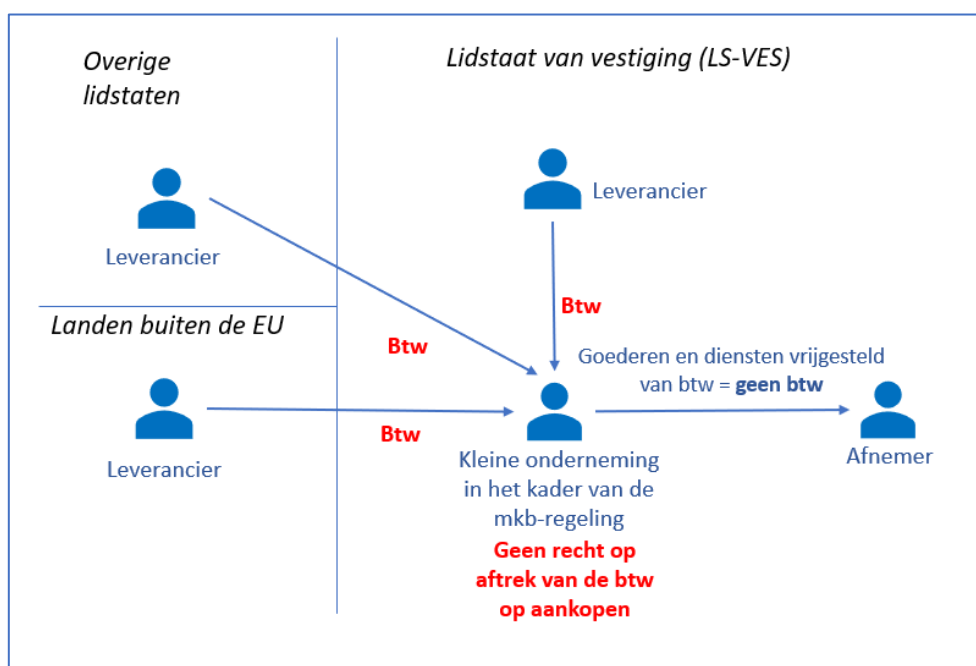
5. Aftrek van voorbelasting

Dit punt **geldt voor alle lagen**, ongeacht of een kleine onderneming de mkb-regeling alleen wil toepassen in haar lidstaat van vestiging (binnenlands), alleen in andere lidstaten (grensoverschrijdend) of zowel in haar lidstaat van vestiging als in andere lidstaten (grensoverschrijdend).

Een kleine onderneming van wie de leveringen in het kader van de mkb-regeling zijn vrijgesteld, kan de btw over de aankopen die voor deze leveringen zijn gebruikt, niet aftrekken¹⁰⁷ (zie figuur 2).

5.1. Binnenlandse mkb-regeling

In het kader van de binnenlandse mkb-regeling kan de kleine onderneming geen voorbelasting aftrekken over de aankopen die worden gebruikt voor de vrijgestelde leveringen van goederen en/of diensten¹⁰⁸.

Figuur 48: binnenlandse mkb-regeling en recht op btw-aftrek

¹⁰⁷ Artikel 289 van de btw-richtlijn.

¹⁰⁸ Overeenkomstig de artikelen 167 tot en met 171 en de artikelen 173 tot en met 177 van de btw-richtlijn.

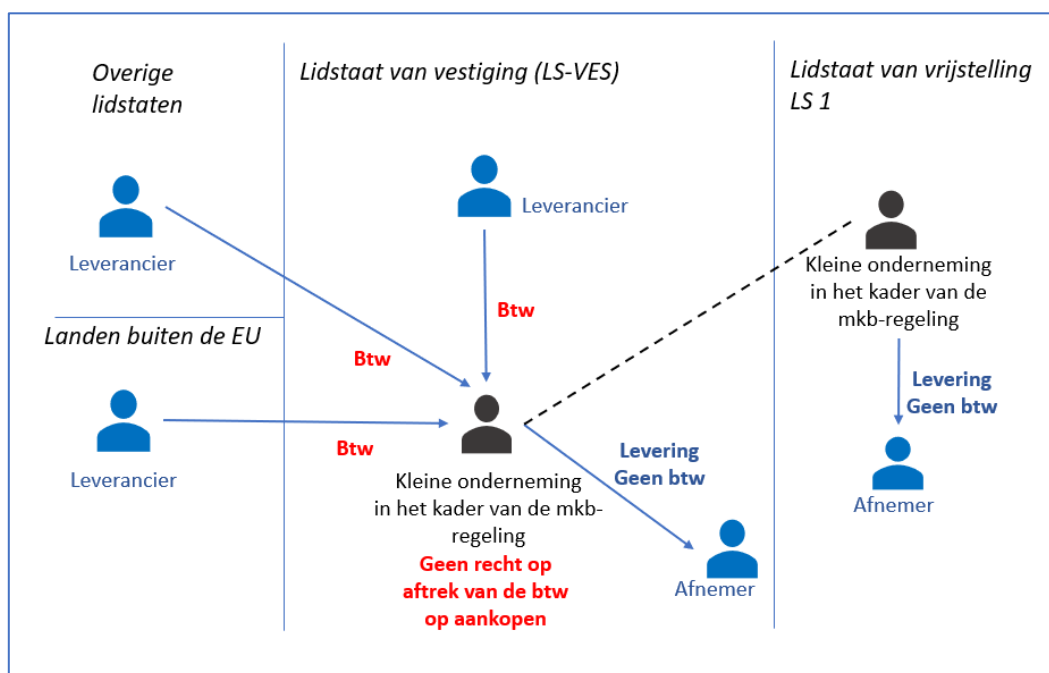
Indien de kleine onderneming zowel handelingen verricht die onder de mkb-regeling vallen als handelingen die in haar lidstaat van de mkb-regeling zijn uitgesloten¹⁰⁹, moet zij haar lidstaat raadplegen om te worden geïnformeerd over de mogelijke gevolgen voor haar recht op aftrek van voorbelasting, zoals de mogelijke toepassing van een pro-ratasysteem.

5.2. Grensoverschrijdende mkb-regeling

In dit punt worden voorbeelden gegeven van de aftrek van btw in verschillende scenario's.

Voorbeeld 43

Een kleine onderneming past de mkb-regeling toe in haar lidstaat van vestiging en in een andere lidstaat: lidstaat 1. Zij koopt goederen en diensten in de lidstaat van vestiging die worden gebruikt voor leveringen in de lidstaat van vestiging, in lidstaat 1 of zowel in de lidstaat van vestiging als in lidstaat 1.

Figuur 49: grensoverschrijdende mkb-regeling en btw-aftrek — scenario A

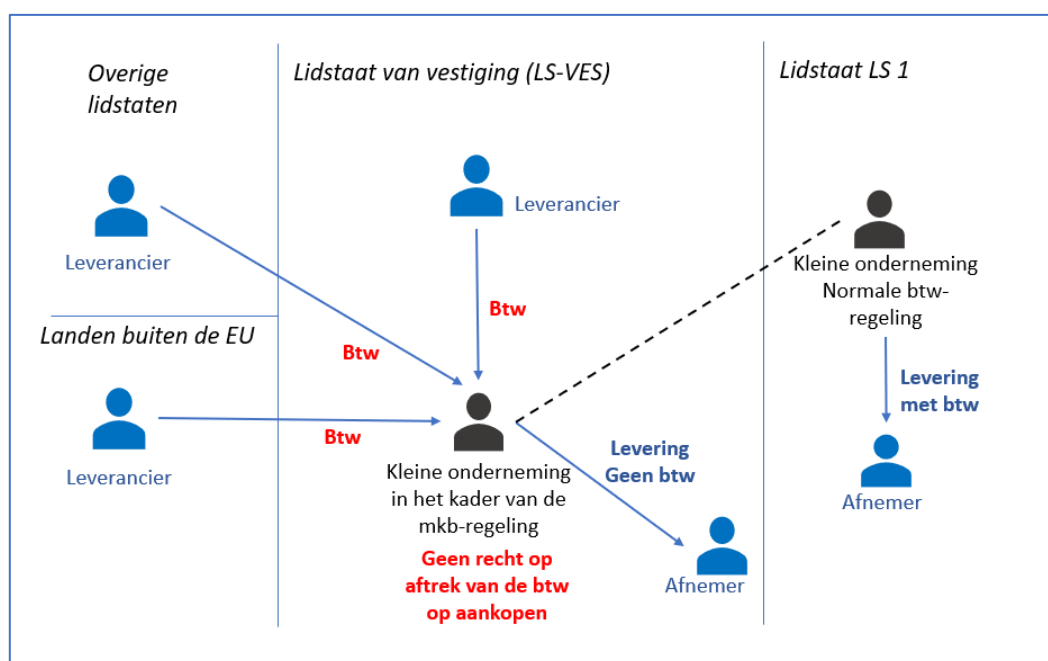
In dit scenario heeft de kleine onderneming **geen recht** op aftrek van voorbelasting op aankopen van goederen en diensten die worden gebruikt voor vrijgestelde leveringen in de lidstaat van vestiging en/of in lidstaat 1.

¹⁰⁹ Zie punt 3.3.3 over handelingen die zijn uitgesloten van de mkb-regeling.

Voorbeeld 44

Een kleine onderneming past de mkb-regeling toe in haar lidstaat van vestiging. Zij verricht ook economische activiteiten in lidstaat 1, waar zij de mkb-regeling niet toepast. In lidstaat 1 is de kleine onderneming namelijk geregistreerd voor btw-doeleinden, brengt zij de lokaal geldende btw in rekening aan haar klanten aldaar en dient zij periodieke btw-aangiften in.

De kleine onderneming koopt goederen en diensten in haar lidstaat van vestiging om ofwel vrijgestelde leveringen in de lidstaat van vestiging, belaste leveringen in lidstaat 1, of zowel vrijgestelde leveringen in de lidstaat van vestiging als belaste leveringen in lidstaat 1 te verrichten (gemengde kosten).

Figuur 50: mkb-regeling en btw-aftrek — scenario B

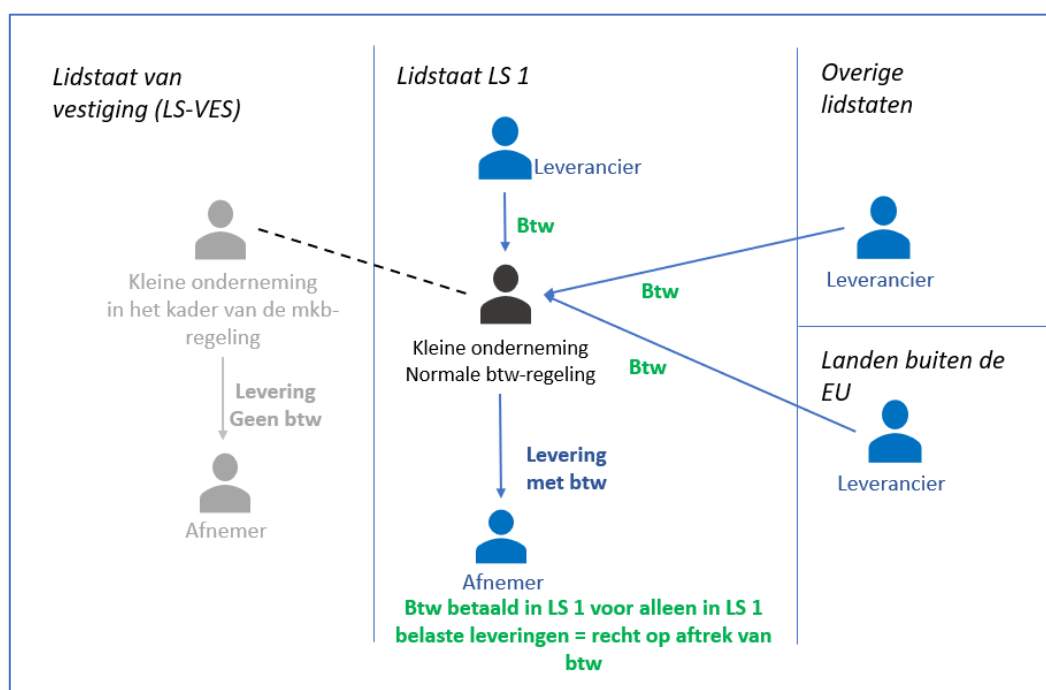
In dit scenario heeft de kleine onderneming **geen recht** op aftrek van voorbelasting op aankopen van goederen en diensten in de lidstaat van vestiging¹¹⁰.

¹¹⁰ Arrest van het Hof van Justitie van de EU van 15 november 2017, zaak C-507/16, Entertainment Bulgaria System EOOD.

Voorbeeld 45

Een kleine onderneming past de mkb-regeling toe in haar lidstaat van vestiging. Zij verricht ook economische activiteiten in lidstaat 1, waar zij de mkb-regeling niet toepast. In lidstaat 1 is de kleine onderneming namelijk geregistreerd voor btw-doeleinden, brengt zij de lokaal geldende btw in rekening aan haar klanten en dient zij periodieke btw-aangiften in.

De kleine onderneming koopt goederen en diensten in lidstaat 1 die zij gebruikt om in dat rechtsgebied belaste leveringen te verrichten.

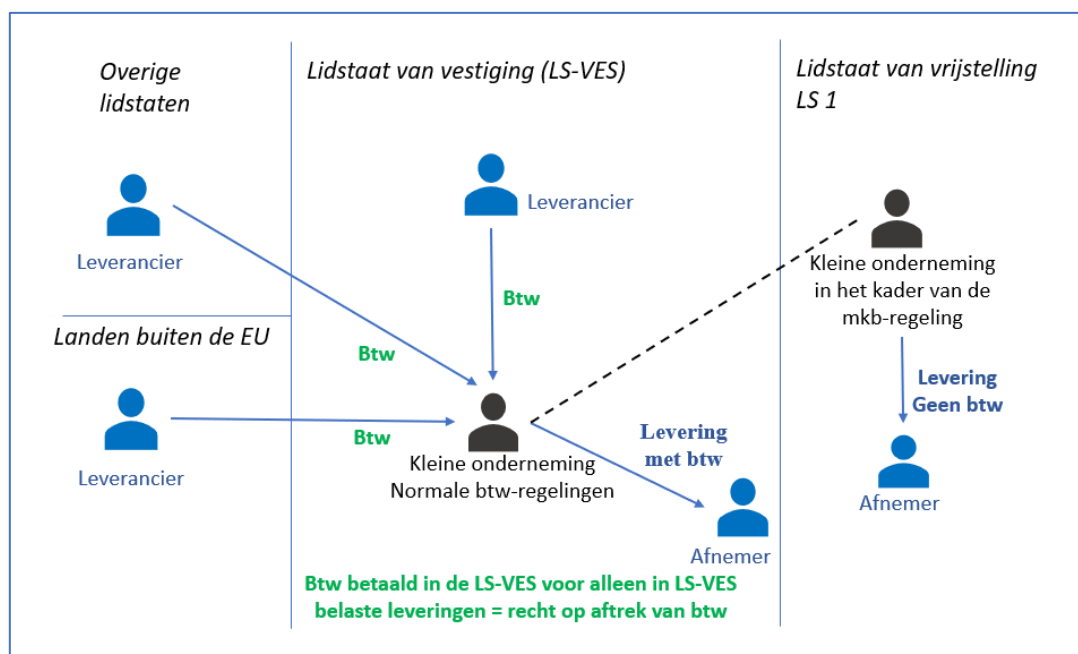

Figuur 51: mkb-regeling en btw-aftrek — scenario C

In dit scenario heeft de kleine onderneming **wel recht op aftrek** van voorbelasting op aankopen van goederen en diensten die is betaald in lidstaat 1.

Voorbeeld 46

Een kleine onderneming past de normale btw-regeling toe in haar lidstaat van vestiging. De kleine onderneming is geregistreerd voor btw-doeleinden, brengt de lokaal geldende btw in rekening aan haar klanten en dient periodieke btw-aangiften in. Deze kleine onderneming past de grensoverschrijdende mkb-regeling toe in lidstaat 1. Zij koopt goederen en diensten in de lidstaat van vestiging die worden gebruikt voor het verrichten van belaste leveringen in de lidstaat van vestiging.

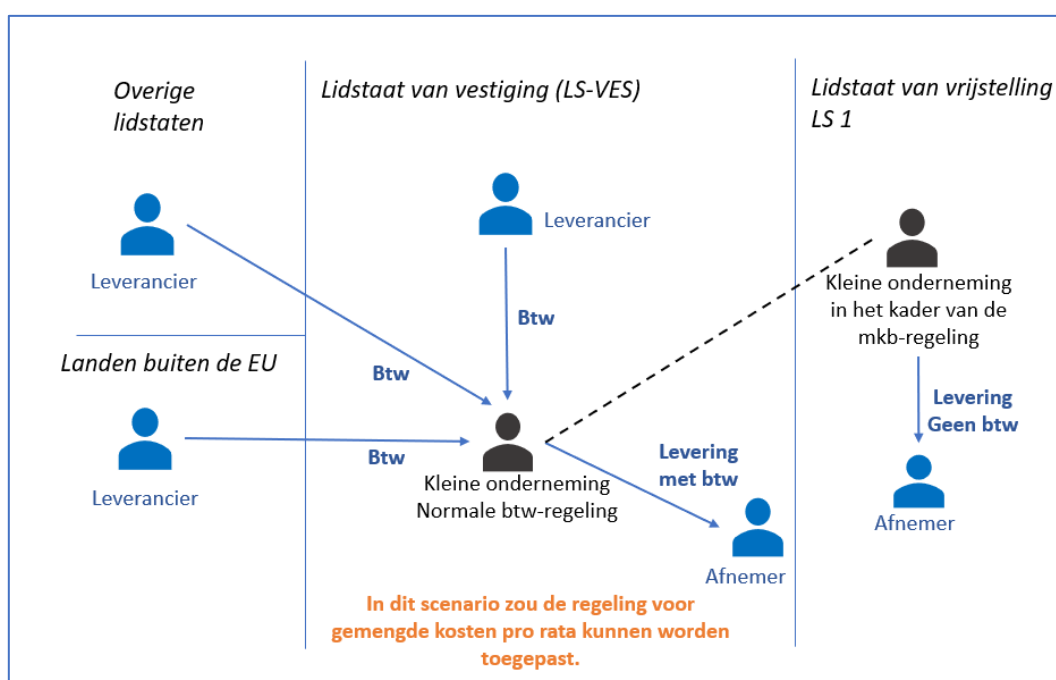

Figuur 52: grensoverschrijdende mkb-regeling en btw-aftrek — scenario D

In dit scenario heeft de kleine onderneming recht op aftrek van voorbelasting die is betaald in de lidstaat van vestiging op de aankopen van goederen en diensten die worden gebruikt voor belaste leveringen in de lidstaat van vestiging.

Voorbeeld 47

Een kleine onderneming past de normale btw-regeling toe in haar lidstaat van vestiging. De kleine onderneming is geregistreerd voor btw-doeleinden, brengt de lokaal geldende btw in rekening aan haar klanten en dient periodieke btw-aangiften in. Deze kleine onderneming past de grensoverschrijdende mkb-regeling toe in lidstaat 1. Zij koopt diensten in de lidstaat van vestiging die worden gebruikt voor zowel belaste leveringen in de lidstaat van vestiging als vrijgestelde leveringen in lidstaat 1 (gemengde kosten).

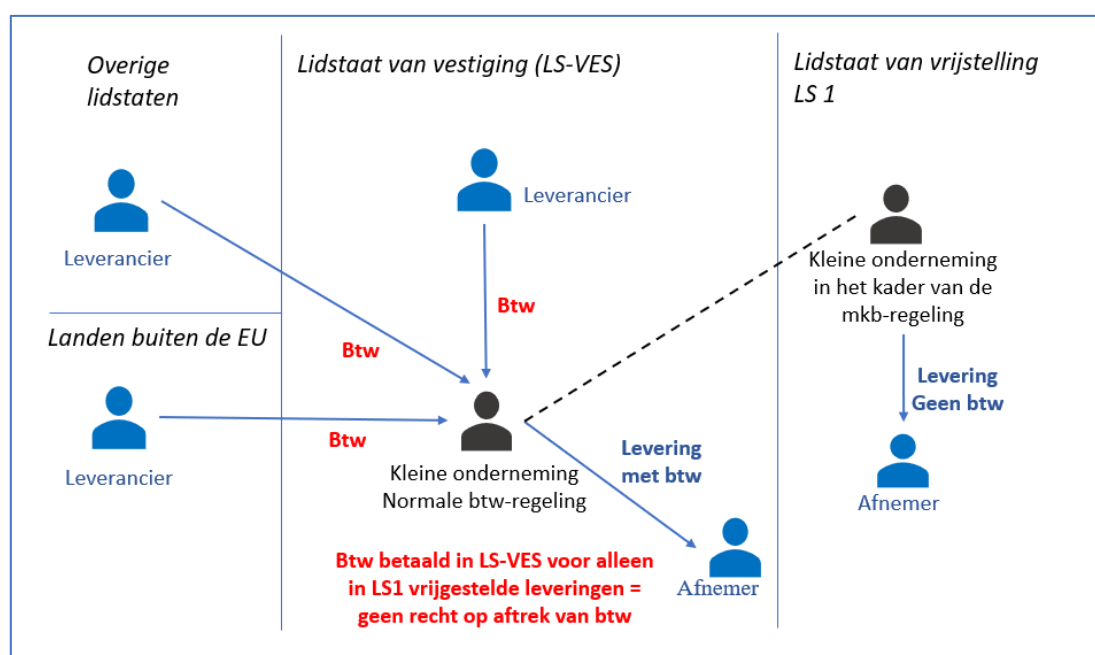

Figuur 53: grensoverschrijdende mkb-regeling en btw-af trek — scenario E

In dit scenario heeft de kleine onderneming recht op aftrek van voorbelasting die is betaald in de lidstaat van vestiging op de aankopen van goederen en diensten die worden gebruikt voor belaste leveringen in de lidstaat van vestiging. De kleine onderneming heeft geen recht op aftrek van voorbelasting die is betaald in de lidstaat van vestiging op de aankopen van goederen en diensten die worden gebruikt voor vrijgestelde leveringen in lidstaat 1. Voor de gemengde kosten die worden gebruikt om zowel belaste leveringen in de lidstaat van vestiging als vrijgestelde leveringen in lidstaat 1 te verrichten, wordt het pro-ratasysteem toegepast. Het pro-ratasysteem houdt in dat slechts een deel van de voorbelasting aftrekbaar kan zijn in de lidstaat van vestiging. De kleine onderneming moet de belastingautoriteiten van de lidstaat van vestiging raadplegen voor meer informatie.

Voorbeeld 48

Een kleine onderneming past de normale btw-regeling toe in haar lidstaat van vestiging. De kleine onderneming is geregistreerd voor btw-doeleinden, brengt de lokaal geldende btw in rekening aan haar klanten en dient periodieke btw-aangiften in. Deze kleine onderneming past de grensoverschrijdende mkb-regeling toe in lidstaat 1. Zij koopt goederen en diensten in de lidstaat van vestiging die worden gebruikt voor vrijgestelde leveringen in lidstaat 1.

Figuur 54: grensoverschrijdende mkb-regeling en btw-aftrek — scenario F

In dit scenario heeft de kleine onderneming **geen recht** op aftrek van voorbelasting die is betaald in de lidstaat van vestiging op de aankopen van goederen en diensten die worden gebruikt voor vrijgestelde leveringen in lidstaat 1.

6. Interactie met de normale btw-regeling

Dit punt **geldt voor alle lagen**, ongeacht of een kleine onderneming de mkb-regeling alleen wil toepassen in haar lidstaat van vestiging (binnenlands), alleen in andere lidstaten (grensoverschrijdend) of zowel in haar lidstaat van vestiging als in andere lidstaten (grensoverschrijdend).

De btw-vrijstelling in het kader van de mkb-regeling geldt alleen voor leveringen van goederen en diensten (uitgaande handelingen) die door een kleine onderneming worden verricht. Aankopen (inkomende handelingen) door een kleine onderneming vallen niet onder de mkb-regeling. Daarom kan het gebeuren dat een kleine onderneming die de mkb-regeling toepast op haar leveringen van goederen en diensten nog steeds moet voldoen aan de btw-verplichtingen in het kader van de normale btw-regeling voor gedane aankopen. Het kan ook gebeuren dat een kleine onderneming leveringen verricht die zijn uitgesloten van de mkb-regeling terwijl andere wel onder de regeling vallen. Hoewel de mkb-regeling van toepassing zal zijn op de leveringen die onder de bijzondere regeling vallen, zal de normale btw-regeling van toepassing zijn op de leveringen die van de bijzondere regeling zijn uitgesloten. Daarom is het mogelijk om de normale btw-regeling en de mkb-regeling in één en hetzelfde rechtsgebied naast elkaar te gebruiken.

6.1. Handelingen die aanleiding geven tot registratie voor btw-doeleinden

De handelingen die aanleiding geven tot registratie voor btw-doeleinden en de verplichting om btw aan te geven en te betalen zijn:

- intracommunautaire belaste aankopen van goederen en diensten;
- de invoer van goederen;
- aankopen van diensten waarvoor de kleine onderneming btw verschuldigd is (verleggingsregeling)¹¹¹;
- diensten die binnen het grondgebied van een andere lidstaat worden verricht en waarvoor uitsluitend de afnemer btw verschuldigd is (hoewel er mogelijk geen btw hoeft te worden betaald).

¹¹¹ Artikel 196 van de btw-richtlijn.

Voorbeeld 49

Een kleine onderneming is gevestigd in haar lidstaat van vestiging en levert goederen aan uitsluitend daar gevestigde afnemers. Zij past de binnenlandse mkb-regeling toe. Om deze leveringen te verrichten, koopt de kleine onderneming goederen en diensten van in de lidstaat van vestiging gevestigde leveranciers en van in andere lidstaten gevestigde leveranciers.

Handelingen die onder de binnenlandse mkb-regeling vallen

Haar leveringen van goederen aan afnemers in de lidstaat van vestiging vallen onder de mkb-regeling en zijn vrijgesteld van btw¹¹². Dit zijn uitgaande handelingen.

Handelingen die onder de normale btw-regeling vallen

De aankopen van goederen van in andere lidstaten gevestigde leveranciers (intracommunautaire aankoop van goederen) en de aankoop van diensten van in andere lidstaten gevestigde dienstverrichters vallen onder de normale btw-regeling, aangezien het inkomende handelingen betreft. Voor deze aankopen is de kleine onderneming door toepassing van de verleggingsregeling de partij die de btw moet aangeven en betalen. Daarom zou de kleine onderneming zich in de lidstaat van vestiging moeten registreren voor btw-doeleinden en btw over deze aankopen moeten opgeven en betalen.

Aangezien haar leveringen van goederen in het kader van de mkb-regeling zijn vrijgesteld van btw, zou de kleine onderneming de voorbelasting over haar aankopen niet mogen aftrekken.

¹¹² Artikel 284 van de btw-richtlijn.

Voorbeeld 50

Een kleine onderneming is gevestigd in de lidstaat van vestiging waar zij onder de normale btw-regeling valt. Zij krijgt een EX-nummer toegewezen, omdat zij de grensoverschrijdende mkb-regeling toepast in lidstaat 1 en in lidstaat 2. Zij levert goederen aan eindverbruikers in lidstaat 1. Om deze leveringen te verrichten, koopt zij een aantal diensten in lidstaat 1 van een leverancier die geregistreerd maar niet gevestigd is in lidstaat 1.

Handelingen die onder de grensoverschrijdende mkb-regeling vallen

De lokale leveringen aan eindverbruikers in lidstaat 1 zijn vrijgesteld van btw¹¹³ omdat zij onder de grensoverschrijdende mkb-regeling vallen.

Handelingen die onder de normale btw-regeling vallen

De in de lidstaat van vestiging verrichte diensten vallen onder de normale btw-regeling. De kleine onderneming moet in de lidstaat van vestiging geregistreerd zijn voor btw-doeleinden om btw aan te geven en te betalen over de daar verrichte leveringen.

De lokale aankopen van diensten van leveranciers die geregistreerd maar niet gevestigd zijn in lidstaat 1, vallen onder de normale btw-regeling. De kleine onderneming moet zich in lidstaat 1 registreren voor btw-doeleinden¹¹⁴ om de lokale aankopen aan te geven en btw over deze aankopen te betalen¹¹⁵ in het kader van de verleggingsregeling. Aangezien de kleine onderneming de grensoverschrijdende mkb-regeling toepast in lidstaat 1, kan zij de voorbelasting op haar aankopen niet aftrekken¹¹⁶ (zie voorbeeld 45).

Aangezien de mkb-regeling facultatief is, is het aan de kleine onderneming om te beoordelen welke regeling geschikter is voor haar economische activiteiten: de normale btw-regeling of de mkb-regeling.

¹¹³ Artikel 284 van de btw-richtlijn.

¹¹⁴ Artikel 214, lid 1, punt d), van de btw-richtlijn.

¹¹⁵ Artikel 196 van de btw-richtlijn.

¹¹⁶ Artikel 289 van de btw-richtlijn.

6.2. Van de mkb-regeling uitgesloten handelingen

Zoals uiteengezet in punt 3.3.3, zijn sommige handelingen uitgesloten van de toepassing van de mkb-regeling:

- incidentele leveringen¹¹⁷;
- de levering van nieuwe vervoermiddelen van de ene lidstaat naar een andere¹¹⁸;
- andere handelingen die de lidstaten wensen uit te sluiten van de toepassing van de mkb-regeling¹¹⁹.

Indien een kleine onderneming zowel handelingen verricht die van de mkb-regeling zijn uitgesloten als handelingen die onder de bijzondere regeling vallen, zou de kleine onderneming (mits zij aan de voorwaarden daarvoor voldoet) de onder de mkb-regeling vallende leveringen van btw kunnen vrijstellen terwijl zij verplicht is zich te registreren voor btw-doeleinden en aangifte te doen van (en btw te betalen over) de handelingen die van de mkb-regeling zijn uitgesloten.

¹¹⁷ Leveringen die onder artikel 12 van de btw-richtlijn vallen.

¹¹⁸ Leveringen die worden verricht onder de voorwaarden van artikel 138, lid 1 en lid 2, punt a), van de btw-richtlijn.

¹¹⁹ Artikel 283, lid 2, van de btw-richtlijn.

7. Interactie met andere bijzondere regelingen

Dit punt **geldt voor alle lagen**, ongeacht of een kleine onderneming de mkb-regeling alleen wil toepassen in haar lidstaat van vestiging (binnenlands), alleen in andere lidstaten (grensoverschrijdend) of zowel in haar lidstaat van vestiging als in andere lidstaten (grensoverschrijdend).

7.1. Interactie tussen de mkb-regeling en de éénloketregeling (OSS)

de éénloketregeling (OSS) is een elektronisch systeem dat belastingplichtigen, zoals kleine ondernemingen, in staat stelt in alle EU-lidstaten verschuldigde btw in één lidstaat aan te geven en te betalen: de lidstaat waar de onderneming is gevestigd.

de éénloketregeling geldt voor de volgende leveringen:

- de intracommunautaire levering van diensten aan eindverbruikers in de EU (inclusief telecommunicatiediensten, omroepdiensten en elektronische diensten);
- intracommunautaire afstandsverkopen van goederen aan eindverbruikers in de EU;
- binnenlandse leveringen van goederen aan eindverbruikers in de EU door een gelijkgestelde leverancier¹²⁰.

7.1.1. De mkb-regeling en de Unie-éénloketregeling: mogelijkheden van gebruik naast elkaar

De mkb-regeling en de Unie-éénloketregeling kunnen naast elkaar worden gebruikt. Een kleine onderneming die aan de vereisten voldoet, kan haar leveringen in het kader van de mkb-regeling die zij verricht in haar lidstaat van vestiging¹²¹ en/of in andere lidstaten van vrijstelling, vrijstellen van btw en tegelijkertijd voor de Unie-éénloketregeling zijn geregistreerd en aangifte doen van de leveringen in de lidstaten waar de kleine

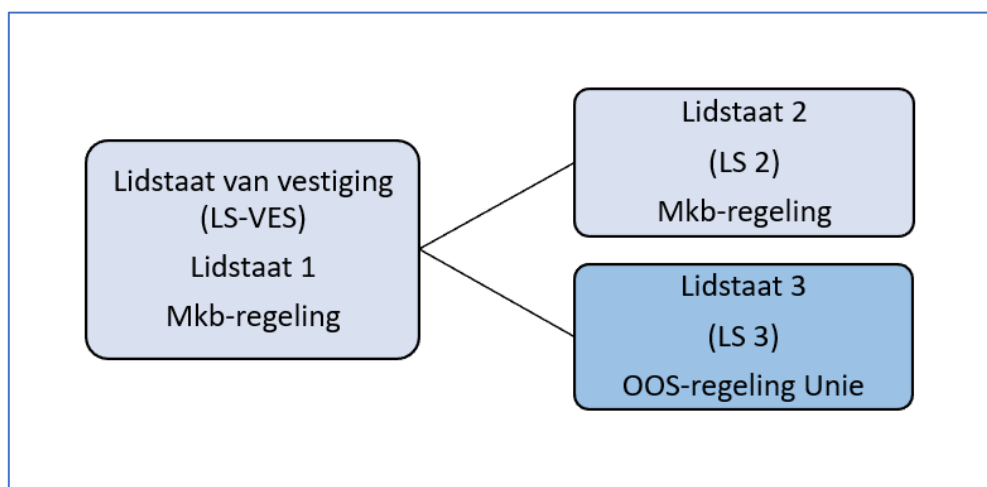
¹²⁰ Artikel 14 bis, lid 2, van de btw-richtlijn.

¹²¹ De lidstaat van vestiging is de lidstaat waar de kleine onderneming haar zetel van bedrijfsuitoefening heeft gevestigd.

onderneming de mkb-regeling niet toepast, zoals hier wordt geïllustreerd. Het is echter niet mogelijk om zowel de mkb-regeling als de Unie-éénloketregeling in één en hetzelfde rechtsgebied toe te passen.

Voorbeeld 51

Een kleine onderneming heeft economische activiteiten in haar lidstaat van vestiging (lidstaat 1), in lidstaat 2 en in lidstaat 3. Zij heeft geen economische activiteiten in andere lidstaten. Zij past de grensoverschrijdende mkb-regeling toe in de lidstaat van vestiging en in lidstaat 2, maar niet in lidstaat 3.

Figuur 55: de mkb-regeling en de éénloketregeling

In dit scenario kan de kleine onderneming de Unie-éénloketregeling voor lidstaat 3 toepassen om btw over de leveringen in lidstaat 3 aan te geven en te betalen, aangezien zij de grensoverschrijdende mkb-regeling in die lidstaat niet toepast. De OSS-aangifte moet in de lidstaat van vestiging worden ingediend en mag alleen betrekking hebben op leveringen in lidstaat 3.

De kleine onderneming past de grensoverschrijdende mkb-regeling toe in lidstaat 1 en in lidstaat 2, zodat leveringen in deze twee lidstaten vrijgesteld zijn van btw. De kleine onderneming moet elk kwartaal in de lidstaat van vestiging een opgave indienen over haar omzet in alle 27 lidstaten, met inbegrip van lidstaat 3. Voor de lidstaten waar de kleine onderneming geen economische activiteiten heeft, is de te rapporteren omzet nul ("0").

7.1.2. Afstandsverkopen van goederen en telecommunicatie-, omroep- en elektronische diensten aan afnemers: plaats van levering

De plaats van goederenleveringen en diensten bepaalt in welke lidstaat de kleine onderneming de leveringen moet aangeven. In het geval van afstandsverkopen van goederen en telecommunicatie-, omroep- en elektronische diensten aan afnemers is de algemene plaats van levering de plaats van bestemming, dat wil zeggen de lidstaat waar de eindverbruiker is gevestigd. De plaats van levering kan echter de lidstaat van vestiging van de leverancier zijn indien cumulatief aan de volgende voorwaarden¹²² is voldaan:

- a) de leverancier is slechts in één lidstaat gevestigd (dat wil zeggen dat deze geen vaste inrichting in een andere lidstaat heeft); en
- b) de jaaromzet van de afstandsverkopen van goederen en telecommunicatie-, omroep- en elektronische diensten in het lopende kalenderjaar en in het voorafgaande kalenderjaar bedraagt niet meer dan 10 000 EUR; en
- c) de leverancier is niet geregistreerd voor de éénloketregeling en heeft evenmin gekozen voor belastingheffing op de plaats van bestemming.

De volgende tabel is bedoeld om — aan de hand van voorbeelden — praktische informatie te verstrekken over de plaats van levering van de afstandsverkopen van goederen en de telecommunicatie-, omroep- en elektronische diensten aan afnemers.

Scenario's	Belastingheffing in de lidstaat van vestiging ¹²³ (lidstaat 1)	Belastingheffing op de plaats van bestemming (lidstaat 2)
<p>Scenario 1:</p> <p>een kleine onderneming is gevestigd in lidstaat 1 en verkoopt goederen op afstand en levert telecommunicatie-, omroep- en elektronische diensten aan afnemers in lidstaat 2. Haar omzet bedraagt niet meer dan 10 000 EUR en zij is niet geregistreerd voor de éénloketregeling en heeft evenmin gekozen voor belastingheffing op de plaats van bestemming.</p>	Ja	Nee

¹²² Artikel 59 quater van de btw-richtlijn.

¹²³ Artikel 59 quater van de btw-richtlijn.

<p>In dit scenario bevinden de leveringen aan afnemers in lidstaat 2 zich in lidstaat 1 (lidstaat van vestiging van de kleine onderneming). Indien de kleine onderneming de mkb-regeling in lidstaat 1 toepast, zijn al deze leveringen vrijgesteld van btw en moeten zij worden opgenomen in de jaaromzet van lidstaat 1.</p>		
<p>Scenario 2:</p> <p>een kleine onderneming is gevestigd in lidstaat 1 en verkoopt op afstand goederen en levert telecommunicatie-, omroep- en elektronische diensten aan afnemers in lidstaat 2. Haar omzet bedraagt meer dan 10 000 EUR en zij is niet geregistreerd voor de éénloketregeling.</p> <p>In dit scenario bevinden de leveringen aan de afnemers in lidstaat 2 zich in lidstaat 2 (bestemming). Indien de kleine onderneming de grensoverschrijdende mkb-regeling in lidstaat 2 toepast, zijn deze leveringen vrijgesteld van btw en moeten zij worden opgenomen in de jaaromzet van de kleine onderneming voor lidstaat 2 in de kwartaalopgave die in lidstaat 1 moet worden ingediend.</p> <p>Indien de kleine onderneming de grensoverschrijdende mkb-regeling niet toepast in lidstaat 2, zouden de leveringen moeten worden belast en aangegeven in de nationale btw-aangifte in lidstaat 2 volgens de regels van de normale btw-regeling, aangezien de kleine onderneming niet voor de éénloketregeling is geregistreerd.</p>	<p>Nee</p>	<p>Ja</p>
<p>Scenario 3:</p> <p>een kleine onderneming is gevestigd in lidstaat 1 en verkoopt op afstand goederen en levert telecommunicatie-, omroep- en elektronische diensten aan afnemers in lidstaat 2. Haar omzet bedraagt niet meer dan 10 000 EUR, maar zij is geregistreerd voor de éénloketregeling.</p> <p>In dit scenario bevinden de leveringen boven de drempel zich in lidstaat 2 (bestemming). Aangezien de kleine onderneming voor de</p>	<p>Nee</p>	<p>Ja</p>

<p>éénloketregeling is geregistreerd, moeten de leveringen in lidstaat 2 in de OSS-aangifte worden aangegeven.</p> <p>Als de kleine onderneming de grensoverschrijdende mkb-regeling in lidstaat 2 wil toepassen, zou de OSS-regeling niet langer van toepassing zijn voor lidstaat 2. In het kader van de mkb-regeling zouden de leveringen in lidstaat 2 vrijgesteld zijn van btw en moeten zij worden opgenomen in de omzet voor lidstaat 2 in de kwartaalopgaven van de kleine onderneming.</p>		
<p>Scenario 4:</p> <p>Een kleine onderneming is gevestigd in lidstaat 1 en verkoopt op afstand goederen en levert telecommunicatie-, omroep- en elektronische diensten aan afnemers in lidstaat 2. Haar omzet bedraagt niet meer dan 10 000 EUR, maar zij heeft gekozen voor belastingheffing op de plaats van bestemming.</p> <p>In dit scenario bevinden de leveringen boven de drempel zich in lidstaat 2. Indien de kleine onderneming de grensoverschrijdende mkb-regeling in lidstaat 2 toepast, zijn deze leveringen vrijgesteld van btw en moeten zij worden opgenomen in de omzet voor lidstaat 2 in de kwartaalopgave die de kleine onderneming moet indienen. Als de kleine onderneming in plaats daarvan de OSS-regeling wil toepassen, kunnen de leveringen niet van btw worden vrijgesteld en moeten zij worden aangegeven in de OSS-aangifte die in lidstaat 1 moet worden ingediend.</p>	<p>Nee</p>	<p>Ja</p>

Figuur 56: afstandsverkopen van goederen en telecommunicatie-, omroep- en elektronische diensten aan eindverbruikers

7.1.3. De mkb-regeling en de Unie-éénloketregeling: scenario's

Scenario 1:

een kleine onderneming is gevestigd in lidstaat 1. Zij verkoopt boeken en e-boeken aan eindverbruikers in lidstaat 1 en in lidstaat 2, **waar zij een vaste inrichting heeft**. Zij verleent ook drukkerijdiensten aan een in lidstaat 1 gevestigde afnemer.

In jaar J bedraagt de jaaronzet van de binnenlandse verkoop van boeken en e-boeken 15 000 EUR in lidstaat 1. De jaaronzet van afstandsverkoop en de levering van e-diensten bedraagt 9 500 EUR in lidstaat 2. Zij heeft een jaaronzet van drukkerijdiensten van 20 000 EUR in jaar J en 40 000 EUR in J-1. De jaarlijkse drempel voor de toepassing van de mkb-regeling bedraagt 85 000 EUR in lidstaat 1 en 70 000 EUR in lidstaat 2.

a) Wat is de plaats van levering van deze diensten?

De verkoop van boeken en e-boeken aan afnemers in lidstaat 1 en de drukkerijdiensten aan de in lidstaat 1 gevestigde afnemer bevinden zich in lidstaat 1.

Aangezien de kleine onderneming een vaste inrichting heeft in een andere lidstaat (lidstaat 2) dan haar lidstaat van vestiging (lidstaat 1), kan de bepaling in artikel 59 quater (belastingheffing in de lidstaat van vestiging) niet van toepassing zijn op de verkoop van boeken en e-boeken aan afnemers in lidstaat 2. Deze leveringen bevinden zich derhalve in lidstaat 2.

b) Kan de éénloketregeling worden gebruikt?

Ja, de éénloketregeling kan **alleen** worden gebruikt om de verkoop van boeken aan afnemers in lidstaat 2 (afstandsverkoop van goederen) aan te geven. De verkoop van e-boeken aan afnemers in lidstaat 2 (e-diensten) zou in de nationale btw-aangifte in lidstaat 2 moeten worden aangegeven vanwege de vaste inrichting in die lidstaat¹²⁴.

De éénloketregeling is niet van toepassing op de levering van boeken en e-boeken aan eindverbruikers in lidstaat 1, noch op de drukkerijdiensten aan in lidstaat 1 gevestigde afnemers. Deze leveringen moeten worden opgenomen in de nationale btw-aangifte in lidstaat 1.

¹²⁴ Artikel 369 ter, lid c, van de btw-richtlijn.

c) Kan de kleine onderneming de binnenlandse mkb-regeling toepassen?

Mits de kleine onderneming voldoet aan de voorwaarden om de mkb-regeling in lidstaat 1 toe te passen, kan zij de binnenlandse regeling daar toepassen.

In dit scenario zouden de leveringen van boeken en e-boeken aan afnemers in lidstaat 1 en de drukkerijdiensten aan in lidstaat 1 gevestigde afnemers vrijgesteld zijn van btw. De eventuele verslagleggingsverplichtingen zouden afhangen van de regels die van toepassing zijn in lidstaat 1 (zie het mkb-portaal).

De levering van boeken en e-boeken aan afnemers in lidstaat 2 zou niet onder de binnenlandse mkb-regeling vallen, aangezien de plaats van levering zich in lidstaat 2 bevindt.

d) Kan de kleine onderneming de grensoverschrijdende mkb-regeling alleen in lidstaat 2 toepassen?

De kleine onderneming kan de grensoverschrijdende mkb-regeling alleen in lidstaat 2 toepassen als zij aan de voorwaarden voldoet (zie punt 4) en als zij haar vaste inrichting in lidstaat 2 voor btw-doeleinden uitschrijft.

Mits de kleine onderneming voldoet aan de voorwaarden om de grensoverschrijdende mkb-regeling in lidstaat 2 toe te passen, zouden de leveringen van boeken en e-boeken aan afnemers in lidstaat 2 van btw zijn vrijgesteld. Alle leveringen in alle 27 lidstaten moeten worden aangegeven in de kwartaalopgaven van de kleine onderneming in lidstaat 1.

Als de kleine onderneming de grensoverschrijdende mkb-regeling toepast in lidstaat 2, kan de éénlokeregeling niet van toepassing zijn op lidstaat 2. Aangezien leveringen in lidstaat 2 zijn vrijgesteld van btw, mogen deze niet in de OSS-aangifte worden opgenomen.

De verkoop van boeken en e-boeken aan afnemers in lidstaat 1 en de drukkerijdiensten aan afnemers in lidstaat 1 zouden worden belast volgens de normale btw-regeling en worden aangegeven in de nationale btw-aangifte in lidstaat 1.

e) Kan de kleine onderneming de grensoverschrijdende mkb-regeling toepassen in lidstaat 1 en in lidstaat 2?

De kleine onderneming kan de grensoverschrijdende mkb-regeling alleen in lidstaat 1 en lidstaat 2 toepassen als zij aan de voorwaarden voldoet (zie punt 4) en als zij haar vaste inrichting in lidstaat 2 voor btw-doeleinden uitschrijft.

In dit scenario zouden alle leveringen in lidstaat 1 en in lidstaat 2 van btw zijn vrijgesteld. De verkoop van boeken en e-boeken aan afnemers in lidstaat 1 en de drukkerijdiensten aan de in lidstaat 1 gevestigde afnemer moeten worden opgenomen in de omzet voor lidstaat 1 in de kwartaalopgaven van de kleine onderneming.

De verkoop van boeken en e-boeken aan afnemers in lidstaat 2 moet worden opgenomen in de omzet voor lidstaat 2.

Als de kleine onderneming de grensoverschrijdende mkb-regeling toepast, kan de éénloketregeling niet van toepassing zijn op lidstaat 2. Aangezien de leveringen in lidstaat 2 zijn vrijgesteld van btw, mogen deze niet in de OSS-aangifte worden opgenomen.

Scenario 2:

een kleine onderneming is gevestigd in lidstaat 1. Zij verkoopt boeken en e-boeken aan eindverbruikers in lidstaat 1 en in lidstaat 2, **waar zij geen vaste inrichting heeft**. Zij verleent ook drukkerijdiensten aan een in lidstaat 1 gevestigde afnemer.

In jaar J bedraagt de jaaromzet van de binnenlandse verkoop en de levering van e-diensten 15 000 EUR in lidstaat 1. De jaaromzet van afstandsverkopen en de levering van e-diensten bedraagt 9 500 EUR in lidstaat 2. Zij heeft een jaaromzet van drukkerijdiensten van 20 000 EUR in jaar J en 40 000 EUR in J-1. De jaarlijkse drempel voor de toepassing van de mkb-regeling bedraagt 85 000 EUR in lidstaat 1 en 70 000 EUR in lidstaat 2.

a) Wat is de plaats van levering van deze diensten?

De verkoop van boeken en e-boeken aan afnemers in lidstaat 1 en de drukkerijdiensten aan de in lidstaat 1 gevestigde afnemer bevinden zich in lidstaat 1.

Aangezien de kleine onderneming geen vaste inrichting heeft in een andere lidstaat (lidstaat 2) dan haar lidstaat van vestiging (lidstaat 1), is de bepaling in artikel 59 quater van de btw-richtlijn (belastingheffing in de lidstaat van vestiging) van toepassing op de verkoop van boeken en e-boeken aan afnemers in lidstaat 2. Daarom kunnen deze leveringen zich in lidstaat 1 bevinden (zie figuur 56, scenario 1).

b) Kan de éénloketregeling worden gebruikt?

Indien artikel 59 quater van de btw-richtlijn van toepassing is, is lidstaat 1 (lidstaat van vestiging) de plaats van levering van boeken en e-boeken die aan afnemers in lidstaat 2 worden verkocht. Lidstaat 1 zal ook de plaats van levering zijn voor de verkoop van

boeken en e-boeken aan afnemers in lidstaat 1 en voor de drukkerijdiensten aan de in lidstaat 1 gevestigde afnemer.

In dit scenario kan de éénloketregeling niet worden toegepast. Alle leveringen moeten worden aangegeven in de nationale btw-aangifte in lidstaat 1.

Als de kleine onderneming kiest voor belastingheffing op de plaats van bestemming (figuur 56, scenario 4), zal de verkoop van boeken en e-boeken aan afnemers in lidstaat 2 zich bevinden in lidstaat 2. de éénloketregeling zou op deze leveringen van toepassing kunnen zijn. Zij moeten worden opgegeven in de OSS-aangifte die in lidstaat 1 moet worden ingediend.

De verkoop van boeken en e-boeken aan afnemers in lidstaat 1 en de drukkerijdiensten aan de afnemer in lidstaat 1 zouden zich nog steeds in lidstaat 1 bevinden en moeten worden aangegeven in de nationale btw-aangifte in lidstaat 1, tenzij de kleine onderneming de mkb-regeling toepast in lidstaat 1.

c) Kan de kleine onderneming alleen de binnenlandse mkb-regeling toepassen?

Indien artikel 59 quater van de btw-richtlijn van toepassing is (belastingheffing in de lidstaat van vestiging) en de kleine onderneming voldoet aan de voorwaarden om de binnenlandse mkb-regeling toe te passen (zie punt 3), kan de binnenlandse mkb-regeling van toepassing zijn op alle leveringen: de levering van boeken en e-boeken aan afnemers in lidstaat 1, de drukkerijdiensten aan de afnemer in lidstaat 1 en de levering van boeken en e-boeken aan afnemers in lidstaat 2. Al deze leveringen zouden van btw zijn vrijgesteld. De nalevingsverplichtingen van de kleine onderneming in lidstaat 1 zouden afhangen van de door deze lidstaat vastgestelde regels.

Indien de kleine onderneming kiest voor belastingheffing op de plaats van bestemming, zouden alleen de levering van boeken en e-boeken aan afnemers in lidstaat 1 en de drukkerijdiensten aan de afnemer in lidstaat 1 onder de btw-vrijstelling in het kader van de binnenlandse mkb-regeling vallen.

d) Kan de kleine onderneming de grensoverschrijdende mkb-regeling toepassen in lidstaat 2?

Als de kleine onderneming ervoor kiest de verkoop op de plaats van bestemming te belasten, kan de grensoverschrijdende mkb-regeling alleen van toepassing zijn op de levering van boeken en e-boeken aan afnemers in lidstaat 2. Deze leveringen zijn vrijgesteld van btw en moeten worden aangegeven in de kwartaalopgaven die in lidstaat 1 moeten worden ingediend.

- e) *Kan de kleine onderneming de grensoverschrijdende mkb-regeling toepassen in lidstaat 1 en in lidstaat 2?*

Indien artikel 59 quater van de btw-richtlijn van toepassing is (belastingheffing in de lidstaat van vestiging), is de grensoverschrijdende mkb-regeling niet van toepassing.

Als de kleine ondernemer kiest voor belastingheffing op de plaats van bestemming voor de verkopen, zie dan het antwoord dat hiervoor bij punt d) is gegeven.

7.2. Interactie tussen de mkb-regeling en de éénloketregeling voor invoer (IOSS)

De mkb-regeling en de IOSS-regeling **sluiten elkaar uit**.

Ten eerste komen alleen kleine ondernemingen met een zetel van bedrijfsuitoefening in een lidstaat in aanmerking voor toepassing van de mkb-regeling.

Om het risico van dubbele niet-heffing¹²⁵ te voorkomen, zou een belastingplichtige die gebruikmaakt van de vrijstelling in het kader van de mkb-regeling, moeten afzien van de mkb-regeling om gebruik te kunnen maken van de IOSS-regeling. Het IOSS-identificatienummer staat namelijk de btw-vrijstelling toe voor de invoer van goederen van niet meer dan 150 EUR in **elke** lidstaat (zelfs in lidstaten waar de kleine onderneming in aanmerking zou kunnen komen voor de mkb-regeling), hoewel het niet is toegestaan goederen in de EU in te voeren zonder dat er op enig moment btw wordt geheven.

7.3. De mkb-regeling en de forfaitaire regeling voor landbouwproducenten

De forfaitaire regeling voor landbouwproducenten¹²⁶ is een bijzondere regeling die de lidstaten kunnen toepassen wanneer de toepassing van de btw-standaardregels op landbouwproducenten tot moeilijkheden kan leiden.

Er is geen ruimte voor overlapping tussen de mkb-regeling en de forfaitaire regeling voor landbouwproducenten. De forfaitaire regeling voor landbouwproducenten is weliswaar

¹²⁵ Zie blz. 21 van de [OSS-gids](#).

¹²⁶ Artikelen 295 en 305 van de btw-richtlijn.

gericht op landbouwproducenten en een alternatief voor de mkb-regeling, maar is nog steeds alleen gericht op kleine landbouwproducenten¹²⁷.

7.4. De mkb-regeling, regeling voor reisbureaus en regeling voor gebruikte goederen

In het kader van de regeling voor gebruikte goederen¹²⁸ wordt de btw berekend op basis van de winstmarge. De vraag is of bij de vaststelling — op basis van een berekening van de omzet¹²⁹ — of de mkb-regeling van toepassing is, kan worden uitgegaan van de omzet die in het kader van de regeling voor gebruikte goederen is behaald, aangezien deze uitsluitend wordt berekend op basis van de behaalde winstmarge. Dit is vastgesteld door het Hof van Justitie van de Europese Unie (het Hof), dat heeft bekrachtigd¹³⁰ dat de regelingen autonoom zijn en dat de mkb-regeling weliswaar bedoeld is om de oprichting, de activiteiten en het concurrentievermogen van kleine ondernemingen te ondersteunen, maar dat grotere ondernemingen geen ongerechtvaardigd concurrentievoordeel mogen krijgen. Daarom moet de omzet volgens het Hof worden berekend op basis van alle ontvangen of te ontvangen bedragen (exclusief btw), zonder dat deze worden verminderd met de betaalde bedragen zoals het geval zou zijn indien in plaats daarvan naar de winstmarge zou zijn verwezen. Dit is relevant voor de regeling voor gebruikte goederen, maar ook voor de regeling voor reisbureaus¹³¹, waaronder ook belasting wordt geheven op basis van de winstmarge.

7.5. De mkb-regeling en regeling voor beleggingsgoud

De regeling beleggingsgoud¹³² is een verplichte regeling voor de lidstaten. Zij voorziet in een vrijstelling met recht op aftrek.

¹²⁷ Arrest van het Hof van Justitie van 12 oktober 2017, zaak C-262/16, Shields & Sons Partnership, ECLI:EU:C:2017:756, punt 33.

¹²⁸ Artikelen 311 tot en met 343 van de btw-richtlijn.

¹²⁹ Gebaseerd op artikel 288, eerste alinea, punt 1), van de btw-richtlijn.

¹³⁰ Arrest van het Hof van Justitie van 29 juli 2019, zaak C-388/18, Finanzamt A/B (Omzet van de wederverkoper van gebruikte voertuigen), ECLI:EU:C:2019:642.

¹³¹ Artikelen 306 tot en met 310 van de btw-richtlijn.

¹³² Artikelen 344 tot en met 356 van de btw-richtlijn.

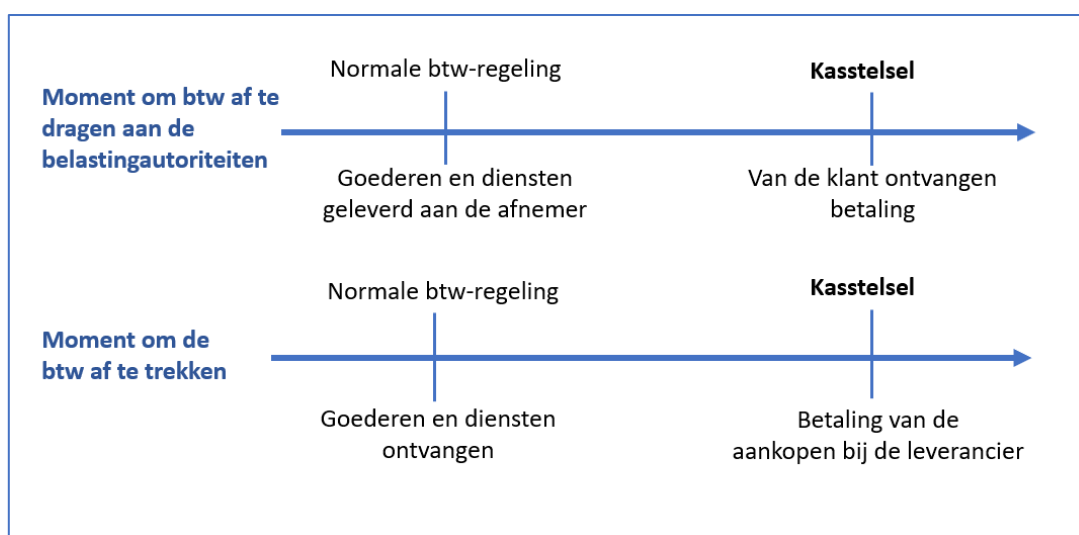
Er kan sprake zijn van overlapping, maar dan alleen als de belastingplichtige ook betrokken is bij activiteiten die niet onder de regeling voor beleggingsgoud vallen. De omzet moet worden berekend op basis van alle ontvangen of te ontvangen bedragen (exclusief btw). Net als bij andere handelingen die zijn vrijgesteld met recht op aftrek, moeten ook bedragen die afkomstig zijn van handelingen die onder de regeling voor beleggingsgoud vallen, worden opgenomen.

8. Kasstelsel

Als tegemoetkoming aan kleine ondernemingen die moeilijkheden ondervinden bij de btw-afdracht aan de bevoegde autoriteit omdat zij nog geen betaling hebben ontvangen van hun afnemers, kunnen de lidstaten belastingplichtigen in het kader van een facultatieve regeling toestaan gebruik te maken van een kasstelsel voor de afdracht van btw. Deze facultatieve kasstelselregeling staat alleen open voor belastingplichtigen met een jaarmzet die niet hoger is dan een bepaalde drempel.

De nieuwe regel verhoogt de drempel van 500 000 EUR tot 2 000 000 EUR of de tegenwaarde daarvan in de nationale munteenheid en schrapt de verplichting voor de lidstaten om het btw-comité te raadplegen alvorens de drempel boven 500 000 EUR vast te stellen.

De toepassing van deze facultatieve regeling blijft ongewijzigd: artikel 66, punt b), van de btw-richtlijn staat de lidstaten toe te bepalen dat de btw voor bepaalde handelingen of bepaalde categorieën belastingplichtigen “uiterlijk bij ontvangst van de prijs” verschuldigd wordt. In het kader van deze regeling kunnen belastingplichtigen de btw alleen aftrekken wanneer zij hun leverancier of dienstverrichter hebben betaald, zoals bepaald in artikel 167 bis van de btw-richtlijn.

Figuur 57: normaal btw-regime versus kasstelsel

Bijlage — de werking van degressieve belastingvermindering

Degressieve belastingvermindering is met ingang van 1 januari 2025 niet meer van toepassing.

Ter informatie, wat de werking van degressieve belastingvermindering betreft, neemt de vermindering geleidelijk af naarmate de omzet stijgt, totdat de door elke lidstaat vastgestelde drempel is bereikt. De drempels verschillen van lidstaat tot lidstaat en er kunnen bepaalde voorwaarden van toepassing zijn. Kleine ondernemingen die van deze regeling profiteren, moeten zich voor btw-doeleinden registreren en btw-aangiften indienen.

De btw-vrijstelling voor kleine ondernemingen kan worden gezien als een vorm van belastingkorting voor belastingplichtigen die voor btw-doeleinden zijn geregistreerd en van wie de jaarlijkse netto-omzet lager is dan een door elke lidstaat vastgestelde drempel. Indien bijvoorbeeld lidstaat A een jaarlijkse drempel van 50 000 EUR toepast, zou de vrijstelling als volgt van toepassing zijn:

- Indien de jaarlijkse netto-omzet van de belastingplichtige 20 000 EUR of minder bedraagt, wordt de belastingplichtige het volledige btw-bedrag dat voor de vrijstelling in aanmerking komt, terugbetaald;
 - Bij meer dan 20 000 EUR, maar minder dan 50 000 EUR, krijgt de belastingplichtige een gedeeltelijke btw-vrijstelling.
-

